

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 2 / 2017 15.6.2017

Kari Valtonen
Palkinto
Tehtäväniekka 2014–2016

Voitto (+)

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Harry Fougiaxis, Hannu Harkola, Antti Parkkinen, Kenneth Solja, Janne Syväniemi, Henry Tanner, Kari Valtonen

Taitto / Layout: Harkola, Syväniemi

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Helsinki 2017

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2017: 28 EUR

Subscription fee abroad 2017: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 8 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

Kärpäsän purema.....	63
Ratkojat Riiassa.....	64
Ratkaisemisen EM-kilpailu.....	65
Tuomio <i>Tehtäväniekka</i> 2014–2016 lopputehtävät.....	69
Siegfried Brehmer 12.1.1917–30.5.1996 ..	72
Zagoruiko.....	75
Tehtäväkirjoja internetissä	88
Menestyneitä suomalaistehtäviä 9	91
Pohdintoja	94
Paha pähkinä 73.....	95
Kevätpäivät taas Kokemäellä.....	96
Tehtäväaiheinen sokkokrypto	97
Suomentajan kommentti.....	98
Vertailun vuoksi	98
Ensipainokset.....	99
Andrei Selivanov 50 JT	99
bernd ellinghoven 64 JT	106
Summary	115

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Hannu Harkola, Vähän-Kellosalmentie 93, 17500 Padasjoki. Puh./Tel. 045 678 9042, e-mail: hannu.harkola@netti.fi

Pankkitili / Bank account:

Nordea FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2017: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta. Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@pp1.inet.fi

Satakunnan osasto: Veikko Valo, Koivistonpuistikko 47 B 25, 28130 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-ta, Kunnatie 56, 15560 Nastola

Lisää kannesta sivulla sivulla 69. / *More about the cover on page 69.*

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-leh-teen.14.8.2017 mennessä.

Kärpäsän purema

Suomen kesä on tietävästi alkanut, aina-
skin kalenterin mukaan. Kesän iloihin
kuuluvat pienet siivekkäät ystävämme, kär-
päset. Niistä puhutaan tai ainakin puhuttiin,
kun aiheena oli harrastus, innostuksen kohde
eli jollakin tavalla kiehtova asia. Tällaiset
kärpäset purevat, toisin kuin hyönteismaail-
man edustajat. Tehtäväkärpäsän purema on
tartuttanut monet pysyvästi. Sen aiheuttama
kutina voi kesäiltoina ja -öinä käydä sietä-
mättömäksi. Suositeltava ensiapu on asettaa
shakkilaudalle muutama nappula ja miettiä,
mitä kaikenlaista hassua ja epätavallista
niillä voi esittää.

Ellei laadinta kiinnosta, eikä paatunein-
takaan tehtävien ystävää aina, niin muitakin
mahdollisuuksia on. Vilkaistaanpa vaikka
tämän lehden antia. Jos lukija olisi kesäisessä
ravintolassa, niin alkupaloiksi keittiömestari-
nin suositus voisi olla annos vähänappulaisia,
helposti sulatettavia Zagoruiko-tehtäviä
suurmestari Kari Valtosen laajasta artikke-
listista. Kaikille eivät ne maistu, yksi vaihtoeh-
to on Joose Norrin kirjoitus sata vuotta sitten
syntyneestä Siegfried Brehmeristä ja jutun
tehtävä nro 2. Miten kauniisti houkutukset
sointuvatkaan yhteen ratkaisun kanssa!

Esimerkit ovat kevyttä kesäruokaa,
mutta myös raskaita annoksia löytyy. Olli
Heimon paikanvaihtoa esittävät tehtävät ovat
nautinnollista katsottavaa ja ehkä myös rat-
kaistavissa, jos aikaa, intoa ja taitoa riittää.
Nappuloita on paljon, mutta niitä ei kannata
kavahtaa, päinvastoin.

Ollin teokset saivat alkuinnoituksensa
10. WCCT-kilpailusta, jonka tulosten odo-
tetaan saapuvan kesän aikana. Tarkoitushan
on juhlia menestyneitä maita ja laatijoita
elokuussa pidettävässä Dresdenin tehtävä-

kongressissa. Tässä vaiheessa voi vielä olla
toiveikas, mutta vanha ja koettu ”pessimisti
ei pety” -periaate ei ole huono sekään.

Kotimaisen tuotannon ystäville mais-
tuvat menestyneet suomalaistehtävät, joita
on perinteisestä mattitehtävästä satushakin
tuoreisiin kujeisiin, ja paljon siltä väliltä.

Harvinaisin herkku on tällä kerralla
ristikkojen taitajan, lopputehtäväänsipai-
nosten toimittaja Antti Parkkisen laatima
sokkokrypto. Sen teema on tietysti tehtävä-
shakki. Viisitoista laadinnan suurmestaria
on lähtökohta, päämäärä kaikkien ruutujen
täyttäminen. Näinkin voi hillitä tehtäväkär-
päsän pureman kutinaa, tapoja on monia.

Lyhyt katsaus menneisiin asioihin, vaikka
niistä on sisäsivuillakin:

ST:n kevätpäivät pidettiin huhtikuun toi-
sena viikonloppuna tutuksi tullessa paikas-
sa Kokemäellä. Siellä laadittiin, ratkaistiin ja
mietittiin syntyjä syviä. Näin voi harrastaa
toki yksin omassa kammiossaankin, mutta
samanhenkisten mielen kohtaamisesta on
yleensä aina hyötyä, tuskin koskaan haittaa.

Ratkaisemisen 13. EM-kilpailu Riiassa ei
tuonut Suomelle mainetta ja kunniaa, mutta
onneksi täydellinen mahalaskukaan ei tapah-
tunut. Jouduimme lähtemään vain kolmella
joukkueratkaisijalla kisaan, jossa neljäskin
ratkaisija saisi olla mukana. Nyt jokaisesta
epäonnistumisesta, joita tulee väistämättä
parhaillekin, kärsi suoraan koko joukkue.
Tämä tuotti vaatimattoman lopputuloksen,
joten ensi kerralla paremmin!

Hyvää tehtäväkesää!

Jorma Paavilainen

Ratkojat Riassa

13. ECSC ja tapahtumapaikkana Riika, Latvia. Juuassa syntyneenä on hauska pistäytyä Riassa, paikassa jonka nimi taipuu samalla tavalla. Tosin Juuka arkikeskustelussa si-joitetaan melkein aina Mikkelin lähistölle, ja saan korjata, etten ole kotoisin Juvalta vaan Juuasta. ”Ai – Juukasta.” Saapa nähdä, milloin kollektiivinen kielikorva laiskistuu tarpeeksi, ja aletaan käymään Riikassa. Tai ehkä jotkut jo käyvätkin.

Riassa on toki käyty ennenkin – joukkueemme käväisi siellä Jurmalan kisaviikolla 2008. Silloin ehdimme vähän tutustua vanhaankaupunkiin ja Miehitysmuseoon. Tällä kertaa synkkä museo oli kiinni. Vanhaakaupunkia tuli nyt nähtyä paremmalla ajalla ja sitä oli mukava ihastella hotellihuoneestakin. Joen yli avautui laaja panoraama, jota kelpasi katsella myös iltavalaistuksessa. ”Kaikki kaupungit ovat samanlaisia” sanotaan eräessä Kaurismaen leffassa. Se onkin totta, mutta vain osittain. Kaupungit joissa on vanha vanhakaupunki eroavat olennaisesti niistä joissa sitä ei ole. Suomessa on kutakuinkin erikseen etsittävä nähdäkseen sellaista vanhaa, jota näkee jo Tallinnassa.

Tällä kertaa joukkomme ei vaellellut nääntyneenä umpimähkään ruokaa etsien. Jorma oli ottanut etukäteen selvää minne kannattaisi mennä, ja sinne mentiin älypuhelimien erehtymättömällä opastuksella. Järjestely toimi hyvin, ja saimme hyvää ruokaa mielenkiintoisissa ajan patinoimissa ympäristöissä.

Avoimen kilpailun tehtävälajitelma sai melko kovaa kritiikkiä. Viimevuotisiin Ateenan pisteisiin verrattuna tulokset näyttävät melko siedettäviltä, kylläkin kärkipisteet ovat matalammalla. Isompi ongelma on siinä että nyt monet tehtävät olivat kaikille liian vaikeita.

Varsinaisessa kilpailussa Suomen joukkue oli vain kolmimiehinen. Kaksisiirtokierros on herkkää puuhaa. Vähän on paljon.

Pieni overlook ratsuhoukutus tehtävissä, pientä hapuilua Hanneliuksen viattoman näköisen teelmän kanssa – ja naapurit saavat helppoa etumatkaa. 5/15 on näissäkin kisoissa niin vähän, että ajatus kunnollisesta henk koht sijasta on parempi unohtaa. Mutta ehkä joukkuetta sentään voisi auttaa...

Joukkuetta voisi auttaa, mutta huonon alun jälkeen olo on taas kuin Suomen lätkäjoukkueella alkupelissä. Ympäriä kuuluu iloista nappuloiden kolinaa ja naapurit näyttävät saavan jotain aikaankin. Itse yritän ymmärtää laudan tapahtumia siirtelemällä nappuloita mahdollisimman vähän, liian vähän. Tuloksena on turhia muunnelmapiestien menetyksiä siellä täällä. Monisiirtoisissa tulee vastaan vain melkein oikeita ideoita. Eräänlaisena lohtuna on apumattikierros, jonka tehtävät kerrankin ovat selkeitä. Samalla ne tosin ovat myös aivan liian helppoja. a#6:n ratkaisun kirjoittamiseen meni reilusti enemmän aikaa kuin sen ratkaisemiseen!

Tulostaulukosta löytyy taas paljon arvioitavaa ja vertailtavaa, ainakin ratkaisijakollegoille. Ei mitään suuria yllätyksiä. Kuulin muuten huhua että Kovačević olisi hetken aikaa ollut Euroopan mestari, mutta tarkistusvaiheessa menettänyt ratkaisevasti pisteen. Hmm, miksei ystävämme Marjankin olisi kelvannut, vaihteeksi...

Sunnuntaina ratkontojen jälkeen tuntui hyvältä lampsia hotellilta sillan yli vanhan kaupungin puolelle rentoutumaan ja katselemaan väenpaljoutta. Mustine nahkakengineni erotuin valtavasta massasta. Kaikilla muilla oli lenkkarit, olihan meneillään Riian maraton (Riga Marathon). Jotakin todella vitsikästä oli nähdä sivusta monisatapäisen ihmislauman kävelevän ripeästi samaan suuntaan. Ryhmä oli valmistautumassa omaan lähtönsä. Kaikkein sitä ihmiskeho tottuu, jos ei ortopediset ongelmat estä!

Terho Marlo

Ratkaisemisen EM-kilpailu Riassa 13.–14.5.2017

sija	nimi	2#	3#	lt	n#	i#	a#	yht.	aika
1	Puola	45	45	34	38	38	45	245	958
1	Murdzia, Piotr	15	15	10	15	15	15	85	322
2	Piorun, Kacper	15	14	12	13	15	15	84	300
12	Mišta, Aleksander	15	15	12	9	8	15	74	317
21	Górski, Piotr	15	15	7	10	4,5	15	66,5	327
2	Serbia	45	43	32	43	31,5	45	239,5	868
3	Kovačević, Marjan	15	15	11	14	14	15	84	303
10	Mladenović, Miodrag	10	14	10	15	10,5	15	74,5	297
11	Podinić, Vladimir	15	14	11	12	7	15	74	267
13	Vučković, Bojan	15	14	10	14	5	15	73	313
3	Venäjä	40	44	26,5	40	28,5	45	224	1001
9	Viktorov, Jevgeni	15	13	12	15	5	15	75	343
16	Mukosejev, Anatoli	10	14	6,5	14	12,5	15	72	328
17	Pavlov, Danila	15	15	8	11	8	15	72	351
25	Pletnev, Dmitri	10	15	3,5	10	8	15	61,5	330
4	Iso-Britannia	35	38	32	42	26	45	218	982
4	Mestel, Jonathan	15	14	12	15	10	15	81	326
7	McNab, Colin	15	14	12	15	5	15	76	339
41	Watson, Ian	5	10	8	9	6,5	15	53,5	331
43	McDowell, Michael	0	8,5	6,5	12	9,5	15	51,5	329
5	Ukraina	35	43	22	33,5	24	45	202,5	970
8	Solovtšuk, Oleksi	15	15	7	13	10	15	75	310
20	Kopyl, Valeri	10	14	7,5	11,5	9	15	67	338
26	Kurilenko, Vladimir	10	14	7,5	9	5	15	60,5	322
6	Alankomaat	45	31	22,5	26	29	45	198,5	989
19	Heuvel, Peter van den	15	8	11	8,5	10	15	67,5	329
22	Wissmann, Dolf	15	14	4,5	8	9	15	65,5	331
23	Uitenbroek, Hans	15	9	7	8,5	10	15	64,5	329
53	Boer, Johan de	5	5	0	9	9	15	43	340
7	Liettua	30	37	26	32,5	19	45	189,5	1024
5	Limontas, Martynas	15	14	12	15	9,5	15	80,5	345
40	Satkus, Vidmantas	5	13	7	8,5	5	15	53,5	330
42	Satkus, Vilimantas	10	9	7	8	4	15	53	349
46	Paliulionis, Viktoras	5	10	6,5	9	4,5	15	50	360
8	Valko-Venäjä	35	29,5	23	35	21	45	188,5	992
6	Bulavka, Aleksandr	15	14	10	15	9,5	15	78,5	309
35	Sihnevitiš, Mikalai	10	5	8	9	9	15	56	346
44	Miholap, Aleksandr	10	10,5	4	11	0	15	50,5	336
60	Zelenkovski, Vasili	0	4	5	6,5	2,5	9	27	360

sija	nimi	2#	3#	lt	n#	i#	a#	yht.	aika
9	Slovakia	25	32	18	29	23	45	172	997
26	Kolčák, Marek	10	10	5	13	7,5	15	60,5	322
39	Klemanič, Emil	5	13	6,5	7	8,5	15	55	340
48	Dobias, Richard	5	9	6,5	8,5	5	15	49	333
54	Mihalčo, Oto	10	5	3	7,5	7	10	42,5	358
10	Suomi	30	33	25	22,5	16,5	45	172	1003
14	Paavilainen, Jorma	15	15	11	7,5	9,5	15	73	325
38	Hurme, Harri	10	9	7	7,5	7	15	55,5	353
52	Marlo, Terho	5	9	7	7,5	0	15	43,5	325
11	Saksa	25	27,5	26	33,5	15	42,5	169,5	1025
15	Tummes, Boris	15	10	8	15	10	15	73	329
49	Rein, Andreas	0	9	10	10	5	15	49	348
50	Neef, Wilfried	10	8,5	8	8,5	0	12,5	47,5	348
12	Kreikka	30	18,5	24	30	15	45	162,5	1024
28	Mendrinis, Nikos	10	3,5	10	12	10	15	60,5	341
33	Konidaris, Panagiotis	10	8,5	9	9	5	15	56,5	343
51	Sidiropoulos, Nikos	10	5	5	9	0	15	44	342
57	Fougiaxis, Harry	5	5	0	9	0	15	34	351
13	Slovenia	15	23,5	13,5	26,5	20,5	35	134	1034
24	Šivic, Klemen	5	13,5	10	10	9	15	62,5	330
47	Klasinc, Marko	5	10	3,5	11	5	15	49,5	344
62	Sitar, Darko	5	0	0	5,5	6,5	5	22	360
14	Latvia 1	25	20	25	19,5	4,5	31	125	1036
34	Rāviņš, Modris	15	8,5	8	7,5	2	15	56	331
56	Rogule, Laura	5	8	11	5	0	5	34	349
58	Priednieks, Ēriks	5	3	2,5	6	2,5	11	30	354
61	Gajevskis, Antons	5	3,5	6	6	0	5	25,5	356
15	Latvia 2	20	11	16	17	0	8,5	72,5	1080
59	Miķelsons, Miķelis Emīls	10	3	3,5	9	0	2,5	28	360
63	Stašāns, Aivars	0	5	9	4,5	0	1	19,5	360
64	Alainis, Artis	5	3	1	3,5	0	5	17,5	360
66	Granauskis, Stasis	5	3	3,5	3	0	0	14,5	360
Henkilökohtainen kilpailu									
29	Hodge, David GBR	10	7	10	14	4	15	60	335
30	Selivanov, Andrei RUS	10	7	8	15	4	15	59	334
32	Królikowski, Ryszard POL	10	8,5	8	7,5	9,5	14	57,5	358
36	Steponavičius, Stasys LTU	15	9	8	7	1,5	15	55,5	337
37	Chovnik, Mordechay ISR	10	14	6,5	10	0	15	55,5	350
45	Chocenska, Dmitrijus LTU	5	11,5	11	9	4	10	50,5	360
51	Sidiropoulos, Nikos GRE	10	5	5	9	0	15	44	342
55	Tišova, Svetlana RUS	10	12	6,5	7	0	5	40,5	360

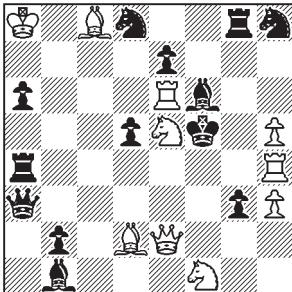
sija	nimi	2#	3#	lt	n#	i#	a#	yht.	aika
61	Gajevskis, Antons LAT	5	3,5	6	6	0	5	25,5	356
65	Tabors, Emīls LAT	0	2	1	7	1,5	4	15,5	341
67	Strods, Kristaps Reinis LAT	20	60	100	50	80	50	12,5	360
68	Zadoroznaja, Olita LAT	20	60	87	50	80	50	6	347

RIIAN AVOIMEN RATKAISUKILPAILUN PARHAITA

1. Vučković, Bojan SRB 43
2. Piorun, Kacper POL 40
3. Tummes, Boris GER 38.5
4. McDowell, Michael GBR 38
5. Sidiropoulos, Nikos GRE 37
6. Mladenović, Miodrag SRB 35.5
7. Konidaris, Panagiotis GRE 35
7. Pletnev, Dmitri RUS 35
9. Mukosejev, Anatoli RUS 34.5
10. Dobiáš, Richard SVK 34
10. Mestel, Jonathan GBR 34
12. Bulavka, Aleksandr BLR 33
12. Uitenbroek, Hans NED 33
14. Pavlov, Danila RUS 32.5
15. Podinić, Vladimir SRB 32
16. Friedland, Omer ISR 31.5
16. Kolčák, Marek SVK 31.5
16. McNab, Colin GBR 31.5
19. Paavilainen, Jorma FIN 31
20. Marlo, Terho FIN 30.5
20. Popov, Aleksei RUS 30.5
-
47. Hurme, Harri FIN 23
56. Harkola, Hannu FIN 13.5

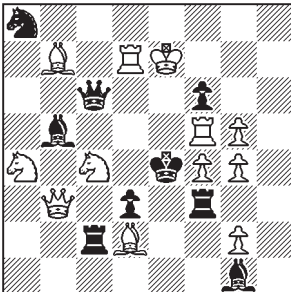
RATKAISEMISEN 13. EM-KILPAILUN TEHTÄVÄT (ratkaisut sivuilla 87–88)

1

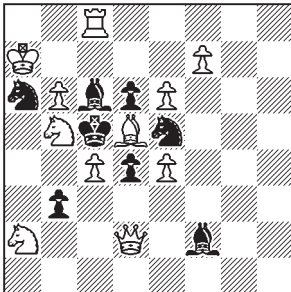
2# 10+13

2

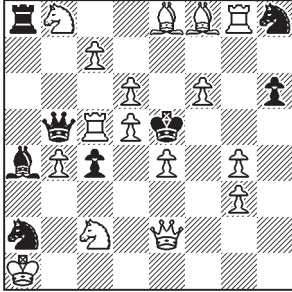
2# 12+9

3

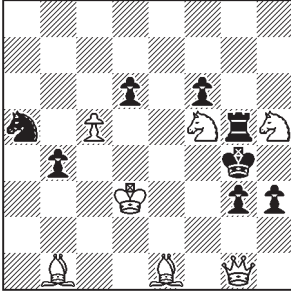
2# 11+8

4

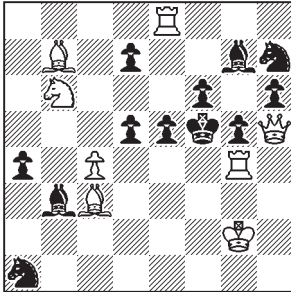
3# 16+8

5

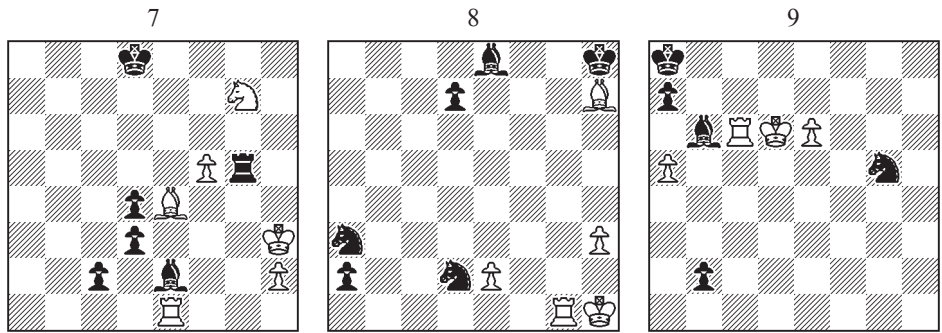

3# 7+8

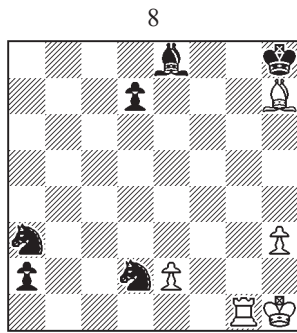
6

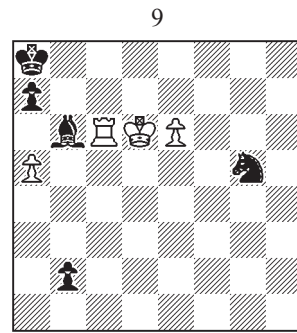
3# 8+12

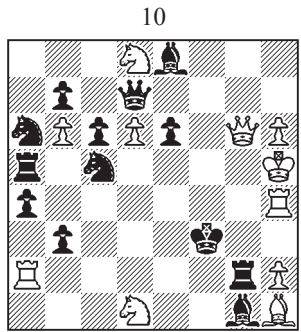
+ 6+6

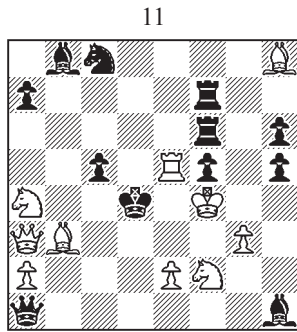
= 5+6

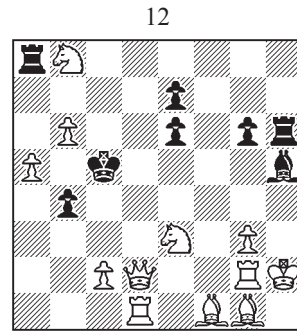
+ 4+5

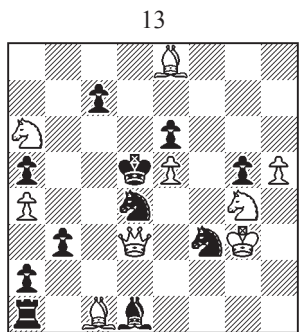
i#2 11+13

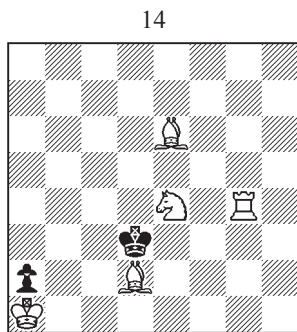
i#3 10+12

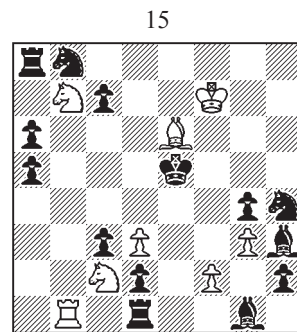
i#4 12+8

4# 9+11

5# 5+2

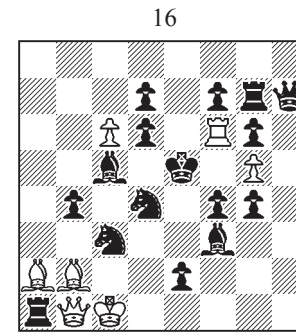
7# 8+14

TEHTÄVÄILLAT

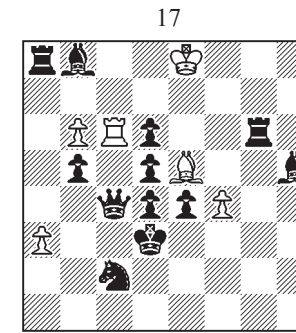
JÄSENMAKSUT

jatkuvat Helsingissä kesän jälkeen 23.8. lähtien joka toinen keskiviikko klo 18.30 alkaen Shakkiareenalla osoitteessa Hiomotie 10 Pitäjänmäellä.

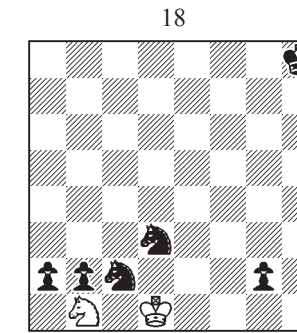
Vuosikokouksessa vahvistettu jäsenmaksu 25 € on vielä monelta hoitamatta. Varmista jäsenyytesi ja *Tehtäväniekka*-lehden tulo hoitamalla maksu tilille FI34 1443 3000 0418 viitenummerolla 2600.

a#2 4.1.1.1 7+16

a#3 b) sa3→e3 6+12

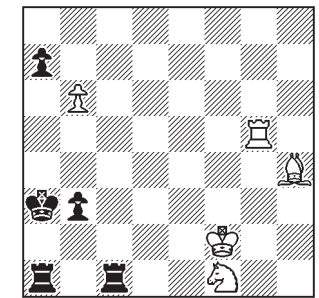
a#6 2+6

Tuomio/Award *Tehtäväniekka* 2014–2016 lopputehtävät/endgame studies

Jorma Paavilainen lähetti minulle *Tehtäväniekka*-lehdestä vuosilta 2014, 2015 ja 2016 kaksitoista pdf-tiedostoa, joissa oli yhteensä 18 lopputehtävää. Kahteen ensimmäiseen niistä (4156, Arto Heimonen ja 4162, Mario Garcia) on ilmoitettu löytyneen duaaleja. Tietokonetarkastus on asettanut myös nron 4323, Ilham Aliev ja Kenan Velihanov, kyseenalaiseksi piisiruhriivön väittäessä, että myös 1.c7 Ta8 2.Rf4 riittää tasapeliin. Lopuista 15 tehtävästä päätin valita viisi tähän tuomioon. Harold van der Heijden auttoi näiden viiden valitun lopputehtävän edeltäjätarkastuksessa.

Jorma Paavilainen sent me 12 pdf files of the issues of Tehtäväniekka in the years 2014 2015 and 2016. In it were in total 18 studies, the first two (4156 by Arto Heimonen and 4162 by Mario Garcia) were published with remarks about duals. A computer check also casts some doubts on 4323 by Ilham Aliev and Kenan Velihanov as the silicon monster claims 1.c7 Ca8 2.Jf4 also draws. From the remaining 15 I decided to select 5 in this award: Harold van der Heijden was consulted for anticipation checking of the 5 selected studies.

Palkinto/Prize Kari Valtonen FIN

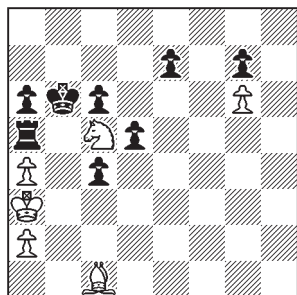
voitto (+) 5+5

Palkinto/Prize, Kari Valtonen, Suomi/ Finland, 4181 TN 4/2014.

1.Ta5+ Kb4 2.Txa1 b2 3.Le7+ (3.b7? Tc2+ 4.Kf3 Tc3+ 5.Ke2 Tc2+ 6.Kd3 Tc3+ 7.Kd2 bxa1D 8.b8D+ Kc4 9.Dg8+ Kb5 10.Dd5+ Ka4 11.Dd7+ Kb3 12.Db5+ Ka2 =) 3.- Kb5 (3.- Kc4 4.Rd2+ Kd3 5.Txa7 Kxd2 6.Ta2 +-) 4.Tb1 Txb1 5.Rd2 Td1 (5.- axb6 6.Rxb1 Kc4 7.Ke2 b5 8.Kd1 Kb3 9.Rd2+ Ka2 10.Kc2 +- tai 5.- Th1 6.b7 Th8 7.Ld6 Ka4 8.Ke2 +-) 6.b7 Txd2+ 7.Kg3 Td8 8.Lxd8 b1D 9.b8D+ Ka6 10.Dc8+ Db7 11.De6+ Kb5 12.Db3+ Kc6 (12.- Ka6 13.Da4#) 13.Df3+ 1-0.

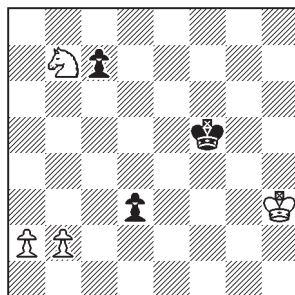
Alkupelin jälkee musta joutuu vartaa-

1. kum./ 1st HM
Martin Minski GER

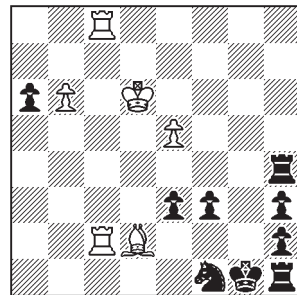
voitto (+) 6+8

2. kum./ 2nd HM
Pavel Arestov RUS

voitto (+) 4+3

Kim./Comm.
Daniel Keith FRA

voitto (+) 6+9

seen, joten hän toteuttaa tutun pattipuolustuksen. Mutta näppärän siirtosarjan avulla valkea muuntaa pystysuoran vartaan viistoriville, mitä vastaan mustalla ei ole puolustusta. Koska pattiasema on hyvin tunnettu, olin hyvin yllättyneet siitä, ettei tälle tehtävälle ole edeltäjää, mutta HvdH vahvistaa, ettei sellaista ole, joten meidän pitää onnitella herra Valtosta hienosta löydöstä.

After the introduction Black will be skewered so he sets up a well known stalemate defence. But with a clever sequence White transforms the vertical skewer in a diagonal one on which Black has no defence. Since the stalemate is well known I was very surprised that this study was not anticipated, but HvdH confirms it is not, so we must congratulate Mr. Valtonen with a fine find.

1. kunniamaininta/1st Honoray Mention, Martin Minski, Saksa/Germany, 4346 TN 1/2016

1.Lh6 (1.Lb2? c3 2.Rd7+ Kc7 3.Lxc3 Kxd7 4.Lxa5 e5 5.Ld2 c5 6.Lh6 Ke6 7.Lxg7 Kf5 8.Lf8 Kxg6 9.Lxc5 a5 10.Lb6 Kf7 11.Lxa5 Ke6 12.Kb4 Kd7 13.Kb5 Kc8 14.Kb6 Kb8 =) 1.- Kxc5 (1.- Txc5 2.Lxg7 c3 3.Ld4 c2 4.Lxc5+ Kxc5 5.Kb2 +-) 2.Lxg7 Kd6 3.Kb4 Tc5 (3.- c3 4.Kxa5 e5 5.Lf6 c2 6.Lg5 Ke6 7.Kb4 e4 8.Kc5 a5 9.a3 +-) 4.Ld4 a5+ (4.- e5 5.Lxc5+ Ke6 6.Ld6 e4 7.Lc5!

Kf6 8.Ld4+ Kxg6 9.Kc5 Kf5 10.Kxc6 Ke6 11.a5 e3 12.Lxe3 c3 13.Kb6 Ke5 14.Kxa6 d4 15.Lh6! Kd5 16.Kb6 d3 17.a6 d2 18.a7 d1D 19.a8D +-) 5.Kc3 (5.Ka3? Ke6 6.Lxc5 Kf6 7.Lb6 Kxg6 8.Lxa5 Kf6 9.Ld8 Ke6 =) 5.- Ke6 6.a3 (6.Lxc5? Kf6=) 6.- Kf5 (6.- Tb5 7.axb5 cxb5 8.Kc2 b4 9.axb4 axb4 10.Kb2 +-) 7.g7 1-0

On miellyttävää, että tehtävän lopussa valkean on vältettävä mustan tornin lyömistä voittaakseen, mutta olisin toivonut, että mustalla tornilla olisi ollut enemmän liikkumatilaa alkuasemassa.

That White at the end of the study must refuse to capture the Black Rook to achieve the win is charming, but I only wished the Black Rook had more freedom in the initial position.

2. kunniamaininta/2nd Honoray Mention, Pavel Arestov, Venäjä/Russia, 4290, TN 3/2015

1.Ra5 d2 2.Rc4 d1R 3.Kg2 (3.Kg3? Ke4 4.a4 Kd4 5.a5 Kc5 6.Kf4 Kb5 7.b3 Rc3=) 3.- Ke4 4.Kf1 Kd3 5.Ke1 (5.b3? Rc3=) 5.- Kc2 (5.- Rxb2 6.Rxb2+ Kc3 7.Rd1+ +-) 6.a4 (6.b4? Rc3=) 6.- Rxb2 7.Rxb2 Kxb2 8.a5 c5 9.a6 c4 10.a7 1-0.

Ensimmäisessä vaiheessa valkean onnistuu pysäyttää musta sotilas vain osittain, koska musta voi korottaa sotilaansa ratsuksi,

mutta sen jälkeen musta huomaa ratsun jääneen loukkuun, eikä siirtyminen sotilaslop-pupeliinkään tuo helpotusta.

In the first phase White only partially succeeds in stopping the Black pawn as Black can promote to Knight, only to find this Knight trapped and the escape to the pawn ending brings also no relief.

Kiitosmaininta/Commendation, Daniel Keith, Ranska/France, 4429, TN 4/2016

1.Le1 Td4+ (1.- Tg4 2.b7 f2 [2.- Rd2 3.Lxd2 Td4+ 4.Ke6 +-] 3.Lxf2+ exf2 4.b8D Re3 5.Tc1+ Kg2 6.Db7+ +- tai 1.- Rg3 2.Tg8 Kf1 3.Lxg3 Tg1 4.Txh2 f2 5.e6 +-) 2.Kc5 (2.Ke6? Rd2 3.b7 Tb4 4.b8D Txb8 5.Txb8 f2 =) 2.- Td2 (2.- Rd2 3.Kxd4 f2 4.Lxd2 exd2 5.Txd2 f1D 6.Tg8+ Dg2 7.Tgxg2+ hxg2 8.b7 Kf1 9.b8D g1D+ 10.Kd5 Dg2+ 11.Txg2 Kxg2 12.Db2+ Kg3 13.Dc3+ Kf2 14.Dd2+ Kg3 15.De3+ +-) 3.Tg8+ (3.Tc1? Rg3 4.Tg8 [4.Lxd2+ Kg2=] 4.- Td8 5.Txg3+ Kf1 6.Txf3+ Ke2 7.Txh3 Tc8+ =) 3.- Tg2 4.Tgxg2+ hxg2 5.Lf2+ exf2 6.Tc1 a5 7.b7 a4 8.b8R a3 9.Rc6 a2 10.Rd4 a1D 11.Rxf3#.

Loppuvaihe, jossa valkean on korotettava ratsu matittaakseen omien joukkojensa ympäröimän mustan kuninkaan, on tietenkin tuttua, mutta tällaisissa lopputehtävissä mK on yleensä liikkumaton jo kuvioasemassa.

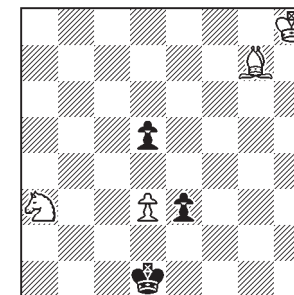
Tämä tehtävä osoittaa, miten mK saattaa ajautua ahdinkoonsa.

The final where White needs to promote to Knight to mate the boxed in Black King is of course well known, but in this kind of studies Black is usually boxed in from the start. This study shows how Black might have gotten in this predicament.

Kiitosmaininta/Commendation, Vladimir Samilo, Ukraina/Ukraine, 4289, TN 3/2015

1.- Kd2 (1.- e2 2.Lc3 e1D 3.Lxel Kxel 4.Rc4 Ke2 5.Re5 Ke3 6.Kg7 Kd4 7.Kf6 +-) 2.d4 (2.Ld4? Kxd3 3.Lb6 Kd2 4.La5+ Kd1 5.Rb5 e2 6.Rc3+ Ke1 7.Rxd5+ Kf2 8.Rb4

Kim./Comm.
Vladimir Samilo UKR

musta alkaa/BTM, valkean voitto (+) 4+3

e1R =) 2.- e2 3.Lf8 Kc3 4.Rb1+ Kc2 (4.- Kc4 5.Rd2+ Kxd4 6.Rf3+ Ke3 7.Re1 Kf2 8.Lb4 d4 9.Kg7 Ke3 10.Kf6 d3 11.Ke5 d2 12.Lc5#) 5.Lb4 Kxb1 6.Kg7 Kc2 7.Kf6 Kd3 8.Ke5 1-0.

Mukava tehtävä, vaikka hieman ihmettelenkin, miksi Lc5-mattisiirtoon päättyvä muunnelma oli annettu sivumuunnelmana eikä pääjatkona. On harmillista, että laatija ei pystynyt välttämään musta-alkuisuutta.

A nice study although I am not sure why the variant that end in Bc5 mate was given as a side line and not as the main point. It is unfortunate that the composer could not avoid the BTM stipulation.

Ed van de Gevel
Maaliskuu/March 2017

(Käännös/Translation Henry Tanner. Katso myös s. 98!)

Mahdolliset huomautukset tuomioon on lähetettävä kolmen kuukauden kuluessa lehden ilmestymisestä lopputehtäväosaston toimittaja Antti Parkkiselle (tnchessendgamestudies@gmail.com).

Any claims should be addressed to the study editor Antti Parkkinen (e-mail address above) no later than 3 months after the date shown on the cover.

Siegfried Brehmer 12.1.1917 – 30.5.1996

Johtavien laatijoiden tuotannon määrä vaihtelee valtavasti. Joillain on tuhansia, joillain toisilla, yhtä arvostetuilla, vain muutama sata. Näin Lipton, Matthews ja Rice kirjassaan *Chess Problems: Introduction to an Art*, ja toteavat, että itä-preussilaisen Brehmerin tehtävät ovat kaikki korkeinta luokkaa.

Täysin ortodoksisiin mattitehtäviin keskittynyt julkaisu-ura alkoi 1935. Palattuaan sotavankeudesta hän nousi eturiviin erityisesti loogisissa kolmi- ja monisiirtoisissa. Hän työskenteli ns. Neulehrerinä, sodan jälkeen täytyi saada niin nopeasti kuin mahdollista uutta verta opettajanpultettiin, ja tämä vaati tiettyä joustavuutta niin opiskelijalta kuin tutkinnoissa. 36-vuotiaana hän kuitenkin toteutti haaveensa ja ryhtyi opiskelemaan matematiikkaa. Tähän vaikuttivat jo DDR:n käytännön olot.

Seuraavan kolmen vuosikymmenen aikana hän julkaisi vain kolme tehtävää, mutta ne ovat korkeinta tasoa, katso valikoimaa. Vuodesta 1982 ja professuurista emeroitumisestaan alkoi kolmas tuotantokausi. Menestykset palasivat entisen kaltaisina, ja hän oli aktiivisesti mukana myös tehtäväshakillisissa tietokonepuhissa.

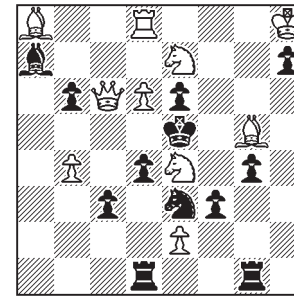
Brehmerin ja Wieland Bruchin *100 & ein Schachproblem von Siegfried Brehmer* ilmestyi 1996. Hän ei aivan ehtinyt nähdä sitä.

Alkuun varmaankin tunnetuin tehtävä. Kyseessä on kaksi täydellistä perikyödytystä, musta pakotetaan katkoruudulle paralleleja pitkin, ja siirrot 2.Kc7? ja 2.Kc8? ovat roomalaisia koetelmia, ainakin muodollisesti: **1.Kd7!** (2.Tg8+ Kf7 3.Tg7#) La4+ 2.Rc6 Lxc6+ 3.Kc7 Lf3 4.Txf6#; 1.- Td2+ 2.Rd3 Txd3+ 3.Kc8 Tf3 4.Dh5#.

Kakkonen näyttää molemminpuoliset obstruktiot. 1.Ld8? Rd5!; 1.Rd8? Ld5! Siispä **1.Tg6!** (2.Txf6) Ld5 2.Ld8 ja 1.- Rd5 2.Rd8. Müncheniläinen, tässä niin, että koetelman valkeat haitat esiintyvät ratkaisussakin, mutta musta ei enää voi hyödyntää niitä. Tehtävä on samalla Banny, ja hyvä esimerkki, miksi se mielestäni vain poikkeustapauksissa ansaitsee teeman tittelin; on elementaaria shakillista logiikkaa. ”Konstruktio on niin virheettömän kaunis, että näyttää kuin olisi aivan helppo löytää tällainen – helppoa kuin Mozart-melodia” (Rehm).

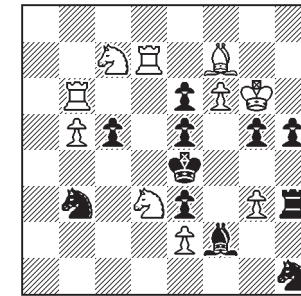
Kolmotehtävässä houkutusnovotny 1.Ld5? Txd5/Lxd5 2.Re6+/Rd3+ ja 3.De3# kumoutuu 1.- Te8! ja muuttuu ratkaisussa

4) 2. palk. DDR:n kansallinen turnaus 1966

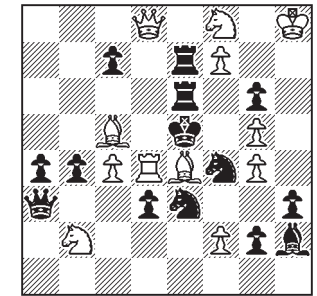
3# 10+12

5) Essener Nationalzeitung 1937

3# 10+11

6) 1. palk. Schach 1958

3# 12+14

Grimshawiksi: **1.Dg7!** (2.Dh6) Td5 2.Rd3+ Txd3/Rxd3 3.De5#/Re6# ja 1.- Ld5 2.Re6+ Lxe6/Rxe6 3.Dh6#/Rd3#. Ja luonnollisesti resiprookkinen muutos sekä houkutuskesken. Pitäisikö joku pienenä heikkoutena mustan puolustusmotiivien epäyhtenäisyyttä: 2.- Re4/Lxg2+.

Tehtävän 4 tulkitse tuomari kolmen ryhmän ratsuromalaiseksi yhteisellä esitoimella (...) jossa ratsun puolustukset muuttavat saman ratsun jatkuopolustukset riittämättömiksi jne. Oli miten oli, laatijan tarkoitus oli, että kolmessa muunnelmassa ratsu siirtyy toisessa ja kolmannessa siirrossa aina ruudun mustan ratsun yläpuolelle. Jos 1.Re4~? Rd5!, ja **1.Db7!** uhkaa 2.Rg3 (3.De4#) Rd5 3.Rc6#. Musta lähtee suojaamaan ratsullaan e4-ruutua (sivumuunnelma 1.- Rd5 2.Rc6+ 3.Dxh7#).

1.- Rf1 2.Rf2 Rd2 3.Rd3#; 2.- Rg3 3.Rxg4#. Sitten 1.- Rf5 2.Rf6 Rg3 3.Rxg4#; 2.- Rxd6 3.Rd7#. Ja lopuksi 1.- Rc4 2.Rc5 Rxd6 3.Rd7#; 2.- Rd2 3.Rd3#. Lukija huomaa mattisiirtojen kehän AB-BC-CA, saman mustan toisissa siirroissa.

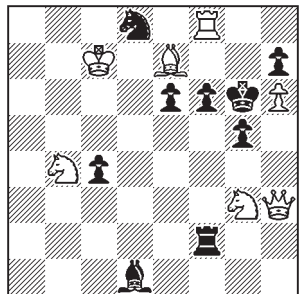
Viitonen on müncheniläinen kolminkertaisella valkealla ja mustalla obstruktiolla: 1.Txe6? Lxg3!; 1.Lxe6? Rxg3!; 1.Rxe6? Txx3! Hiljaisen uhkauksen **1.Td8!** (2.Le8 Ra5 3.Rxc5#) lyönnit torjuvat antamalla

pakoruudun f4:ään: 1.- Lxg3 2.Lxe6 Rd4 3.Ld5# (2.Rxe6? Lh4!); 1.- Rxg3 2.Rxe6 ~ 3.Rxg5# (2.Txe6? Rxe2!); ja 1.- Txx3 2.Txe6 ~ 3.Txe5# (2.Lxe6? Tf3!). Kakkonen ja tämä noudattavat tiukinta määritelmää: esipelissä on jatkot, musta ja valkea nimenomaan tukivat oman nappulan ruudun. Yleensä tulkinna on että mikä tahansa haitta kelpaa jne.

Numerossa 6 musta ratsu haarukoi ruutuja joista puolustaa toisessa siirrossa, valkean täytyy valita tarkkaan. **1.Dd7!** uhkaa 2.Dxe6+. Musta raivaa pakoruudun; kun 1.- Rh5 vain 2.Lxd3 (3.Te4#) Rf6 3.Rxg6# tai 2.- Rg3 3.f4# käy, ei 2.Lxg6 tai 2.Lf3. Analogisesti 1.- Rfd5 2.Lf3 Rf6/Rc3 3.Rxg6#/Rxd3#, ei 2.Lxg6 tai Lxd3. Ja tietysti 1.- Re7 2.Lxg6. Päätellen itäksalaisista lähteistä Brehmer pitää kaikissa kolmessa muunnelmassa 2.Ld5? Rxg4! ää oleellisena, ehkä hän katsoo sen mielivaltaiseksi siirroksi jota korjataan.

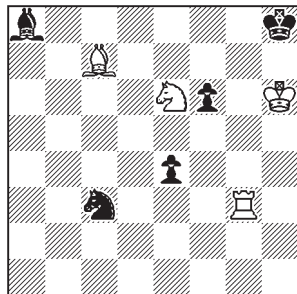
Loppukaudellaan SB laati miltei pelkästään yhteistehtäviä. Tehtävässä 7 **1.Rc4!** siirtyy novotnyruutuun ja uhkaa ainoastaan 2.Te5+ Txe5/Lxe5 3.Dd4#/Dd5#. Puolustus 1.- d5 avaa reitin kuninkaalle d6:een, mutta ratsu palaa 2.Rce5 (3.Tc6#), eikä musta voi kuin katkaista linjan d3–b5 siirroin 2.- Lc4/Tc4 3.Dd4#/Dd5#. Edelleen voi lyödä ratsun 1.- Lxc4/Txc4, jolloin daami tulee toisessa siirrossa temaattisiin ruutuihin 2.Dd4+/

1) 1. palk. Schach 1951

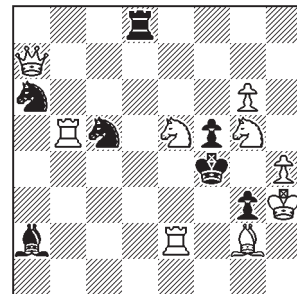
4# 7+9

2) 5. palk. Ringturnier Die Schwalbe 1950

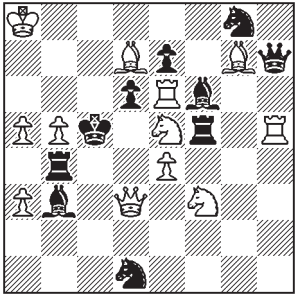
3# 4+5

3) 1. palk. Schach 1969

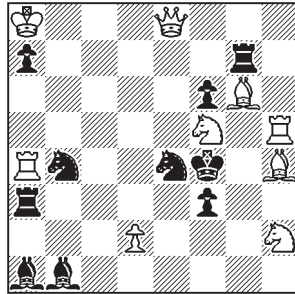
3# 9+7

7) SB & D. Kutzborski
1. palk. *Die Schwalbe* 1990

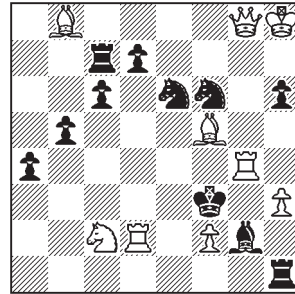
3# 12+10

8) *Parallèle 50*, 1950

2# 9+10

9) 2. kum. ADS-turnaus
1949

2# 9+11

Dd5+ ja Lg7:llä ja Th5:llä perään. (1.- Rc3 2.De3+; 1.- La1 2.Ld4+)

Tehtävä 8:ssa asiat lähtevät esipelistä 1.- Re~ 2.Lg3#, mutta f5-ratsun mielivaltainen siirto uhaten 2.Tf5# kumoutuu juuri siihen. 1.Re3!?:n jälkeen (sekundäärimatrina 2.Rd5#) 1.- Rc3 torjuu, koska daami ei pääse e3:een. Lopulta **1.Re7!** kompensoi katkomalla Tg7:n linjan, jolloin siis 1.- Rc3 2.Db8#. Bruchin mukaan (ensi kerran) 3. asteen hyökkäys 2. asteen puolustusta vastaan. Mutta katso seuraava tehtävä.

Saksan shakkiliittojen yhteiselimen turnauksessa SB menestyi loistavasti, mutta tämän mielestään parhaansa edelle meni kaksi omaa. Oleellinen esipeli on 1.- Tc8 2.Tg3#; 1.- Rxc8 2.Le4#; 1.- Rg7 2.Rd4#. Aluksi on 1.Th4? (2.Dg3#; 1.- Txb3 2.Re1#) Tc8!, jota korjataan 1.Te4!/? Tc8 2.Te3#, mutta 1.- Rxc8!; seuraavaksi 1.Td4!/? Tc8 2.Td43#; 1.- Rxc8 2.Lg4#; mutta 1.- Rg7!; ja tietysti **1.Txa4!!!** Tc8 2.Ta3#; 1.- Rxc8 2.Lg4#; 1.- Rg7 Db3#. Bruchin (ja muiden) mukaan 4. asteen hyökkäys ensi kerran.

Näissä asioissa minulle on paljon epäselvää, ja kuten yleensä, nytkin on käynyt niin, että mitä enemmän asiaan perehdyin ja sitä mietin, sitä vähemmän varma mistään olen. Huomioita siis vain. Sellaiset asiat kuin 1.Td4? Rg5! ei minua häiritse, sama siirtohan

tuo kuin Rg7; tai duaalit huonoihin Rf6:n puolustuksiin.

Mutta kelpaako 1.Th4 mielivaltaiseksi siirroksi? Jos otetaan Kari Valtosen määritelmä jatkettu hyökkäys -artikkelista *TN* 4–5 2011:sta, se sitä ei lie, sillä pelkän lähtö- ja lähtöruudun suojausvaikutuksen lisäksi on se säilyttävä vaikutus, että e4 on suojattu, eikä 1.- Rxc8 siis kumoa. Toisaalta ratsulla ei tällaista vaikutusta voi olla, lähetillä ja tornilla voi, ja ratsu on ylivoimaisesti yleisin nappula näissä leikeissä. Ja jossain Valtoselakin on maininta mielivaltaisesta siirrosta linjaa pitkin, mutta en sitä heti uudestaan löytänyt.

Velimirović Touw-kirjassaan tulkitsee ainakin yhden tehtävän eri lailla kuin miten määrittelee Valtosen kanssa ensyklopediassa.

Bruchin mukaan Bartolovićin tehtävä vuodelta 1955 (*Tehtäväniekka* 3/2012 s. 85, P1036040, yacpdb 31370), jonka Valtonen antaa aikaisimmaksi neljänneksi asteeksi, ei sitä ole, koska siirtoon 1.- Rf3 ei ole mattia valmiina. Tämä ajattelutapa on mainittu myös *TN* 4–5/2011:ssä, samoin Ricella (*Chess Wizardry*). Ajatellaanko silloin, että mielivaltainen siirto ei saa kumoutua esipelimatittomaan siirtoon, silloinhan koko yrityksessä ei ole järkeä?

Kari Valtonen:

John Rice kirjoittaa: ”Zagoruiko on pikemmin puite kuin teema. Yksinkertaisimmillaan Zagoruikon peli on seuraavanlaista: kahta mustaa puolustusta seuraa kaksi eri mattia (kahden siirron matissa) tai jatkoa (kolme- tai nelisiirtoisessa) ratkaisun kolmessa eri vaiheessa. Kaaviota voi laajentaa niin, että vaihtuvia matteja on enemmän kuin kaksi tai että vaiheita on enemmän kuin kolme” (Rice: *Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems*, s. 262).

Tätä John Ricen tekstiä mukaillen voisimme käyttää nimitystä Zagoruiko-muoto (vastaisuudessa Z-muoto) ja varata ”teeman” nimitys esim. termeihin, joissa esiintyy eri strategioita tai funktioteemojen kombinaatioita.

Nimensä tämä termi on saanut valkovenäläisen laatijan Leonid Zagoruikon (1923–1999) mukaan, joka laati kyseisen tyyppisiä 2#-tehtäviä eritoten 1950-luvulla. Kuten tästä esityksestä opimme, harvoin on termi mennyt huonompaan osoitteeseen.

Ääntämys

Harvalla kirjaimella on niin monia äännevälineitä eri kielissä kuin z:lla silloinkin, kun se ääntyy ennen vokaalia, kuten tässä. Venäjän ”z” ääntyy <z>:na eli soinnillisena s-äänteenä. Sellaisena se ääntyykin useimmissa slaavilaisissa kielissä (kirjoitusasuna joko 3 tai Z) sekä mm. unkarissa, englannissa ja ranskassa. Z on hankala kirjain translitteroitaessa se venäjältä suomeen tai muihin pohjoismaisiin pääkieliin, sillä missään näistä kohdekielistä ei ole [soinnillista] <z>-ääntettä. Suomalainen ”ts” ei muistuta soinnillista <z>-ääntettä alkuunkaan. Mikä siis neuvoksi?. Hyperkorrekti tapa olisi tietysti ääntää epäsuomalaisesti <z>, mutta realistinen tapa olisi ääntää <s>, kuten esim. ruotsin kielessä.

Zagoruiko

Toinen ääntämykseen liittyvä seikka on Zagoruiko-nimen loppuosaa. Venäjän kielessä nimen loppu kirjoitetaan ”-rujko”, mutta translitteraatio suomeen voisi olla yhtä hyvin sekä ”-rujko” että ”-ruiko”, sillä foneettinen ero olisi suomessa pieni. Ja suomen kielessä ”-ujko”-loppuista omakielistä sanaa ei taida olla.

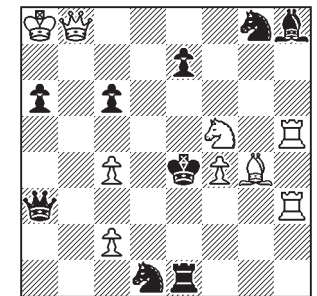
”Ensimmäinen” Zagoruiko

On mahdollista, että tehtävä **1** on ensimmäinen Z-muoto jonka Leonid Zagoruiko laati yksin tai jonkun toisen kanssa: 1.Dc7? (2.Dxc6#), 1.- Re3 2.Rhg3#, 1.- Rf6 2.De5#, 1.- Dd6!, 1.Db6? (2.Dxc6#), 1.- Re3 2.Rfg3#, 1.- Rf6 2.Dd4#. 1.- Dc5!, **1.Dc8!** (2.Dxc6#), 1.- Re3 2.Lf3#, 1.- Rf6 2.De6# (1.- Dd3 2.cxd3#). Oppikirjaesimerkki Z-muodosta: valkea uhkaa aina samaa mattia, mikä pakottaa mustan samoihin puolustussiiirtoihin. Valkea vastaa aina eri mattisiirroin, minkä mahdollistaa vD:n kulloinkin suojaamat eri pakoruudut.

Zagoruikoa ennen Zagoruikoa

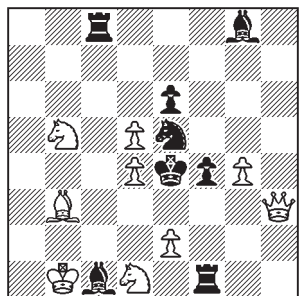
Samoilta vuosilta on kuitenkin muitakin Z-muotoja, joista suomalainen **2** on huomi-

Zago1. Lev Lošinski & Leonid Zagoruiko
1. palk. Yleisneuvostol. T. 1950

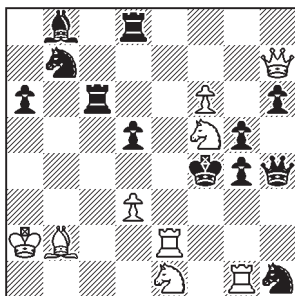
2# 9+9

Zago2. Jan Hannelius
3. kum. *Skakbladet* 1947

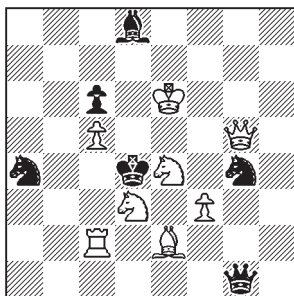
2# 9+8

Zago3. Jan Hannelius
2. palk. *Parallèle 50* 1948

2# 9+12

Zago4. Thomas R. Dawson
The British Chess Magazine
1946 (v)

2# 8+6

onarvoinen: *1.- R~ 2.Dd3#, 1.- Rc4 2.Rdc3#, 1.Dh8? (2.Dxe5#), 1.- R~ 2.Rd6#, 1.- Rc4 2.Rbc3#, 1.- Rf7!, **1.Dh5!** (2.Dxe5), 1.- R~ 2.Dg6#, 1.- Rc4 2.Lc2#. Tehtävä esittää Feldmann 2-teeman Zagoruiko-muodossa – mahdollisesti ensimmäistä kertaa. Feldmann 2-teemassahan seuraavat valkean matinmuutokset mustan yhden tekevää ja jatkettua puolustusta. Hanneliuksen tehtävän suht’ vaatimaton sijoitus saattoi johtua ratkaisun duaalista 1.- Rc6 2.Dg6,Lc2#.

Kuten edellä nähtiin, Z-muodon yksi vaihe voi olla esipeli. Tällainen tapaus on myös Hanneliuksen **3**, joka esittää Pedersen-teeman Z-muodossa: *1.- Rg3 2.Tf2#, 1.- Rd6 2.Le5#, 1.Re3? (2.Df5#), 1.- Rg3 2.R3g2#, 1.- Rd6 2.Rxd5#, 1.- Txf6!, **1.Rd4!** (2.Df5#), 1.- Rg3 2.R1g2#, 1.- Rd6 2.Re6# (1.- Txf6 2.Lc1#). Pedersen-teeman määritelmä kuuluu: Jatketussa puolustuksessa valkean houkutus siirrot koostuvat siitä, että alkusiirtonappulan poissiirron seurauksena valkean linjanappulan linja avautuu ja syntyy mattiuhka... teeman on esitettävä vähintään kaksi matinmuutosta” (Sidler, s. 81). Mustan katkot, jotka ovat teemalle tyypillisiä piirteitä, synnyttävät tässä kolme matinmuutosta, mikä johtaa Z-muotoon.

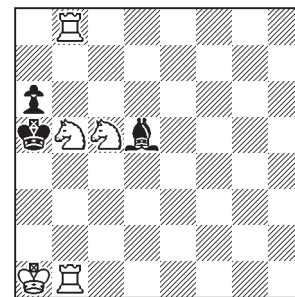
Jos mennään aivan tasaisesti vuosi taaksepäin, seuraavana taitaakin olla tehtävä **4**, joka oli ensimmäisiä tunnettuja varhais-

Zagoruikoja: *1.- De3 2.Dxd8#, 1.- Rxc5+ 2.Dxc5# (1.- Rg~ 2.Dxg1#, 1.- Re3 2.De5#), 1.Dd2? (2.Rd~#), 1.- De3 2.Db4#, 1.- Rxc5+ 2.Rdxc5# (1.- De1 2.Rxe1#, 1.- Lg5 2.Rf4#, 1.- La5 2.Rb4#), 1.- Dd1!, **1.Df4!** (2.Re~#), 1.- De3 2.Dd6#, 1.- Rxc5+ 2.Rexc5# (1.- Lc7 2.Rd6#, 1.- Lg5 2.Rxg5#, 1.- Dg3[h2] 2.R[x]g3#). Aiempiin Z-muotoihin verrattuna tässä tehtävässä on ilmeisiä puutteita alkusiirtoja seuraavat moniuhkaukset. Niiden avulla tehtävään on saatu runsaasti sivumuunnelmia, jotka eivät kylläkään ole kovin kiinnostavia.

Kiinnostava – ja vähän tunnettu - tulokinta Z-muodosta on **5**, joka perustuu poltopistetematiikkaan: 1.Rd4? (sp.), 1.- .Le4 2.Rdb3#, 1.- Le6 2.Rc6#, 1.- Lb7!, 1.Rd6? (sp.) 1.- Le4 2.Rc4#, 1.- Le6 2.Rdb7#, 1.- Lb3!, **1.Rc3!** (sp.), 1.- Le4 2.Rcb3#, 1.- Le6 2.Rcb7#. Samalla tehtävä on tähänastisista taloudellisista. Vielä taloudellisempia ovat vain pari varhaisempaa esimerkkiä.

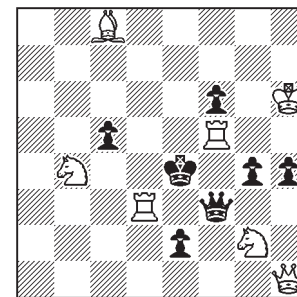
Tehtävässä **6** esiintyy Z-muoto hyvin systemaattisessa asussa: *1.- Df4+ 2.Rxf4#, 1.- De3+ 2.Rxe3#, 1.Dc1? (2.Dc4#), 1.- Df4+ 2.Dxf4#, 1.- De3+ 2.Dxe3#, 1.- Df2!, **1.Da1!** (2.Da8#), 1.- Df4+ 2.Txf4#, 1.- De3+ 2.Txe3#. Mekanismi on nerokkaan yksinkertainen: esipelissä vD toimii patterin takanappulana, houkutuksessa se suojaa mustan shakkauruuden ja ratkaisussa se suojaa ruudut d4 ja e5 vapauttaen T:t matintekoon. Halvar

Zago5. Norman A. Macleod
5. kum. BCPS Ring Ty 1945

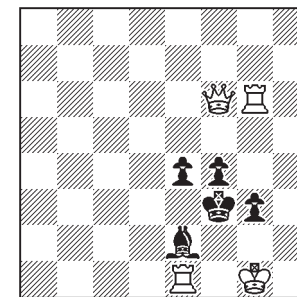
2# 5+3

Zago6. Andrzej Tręśowski
2. palk. Puolan mest. 1945

2# 7+7

Zago7. Emil Plesnivý
Arbeiter Bote 1940

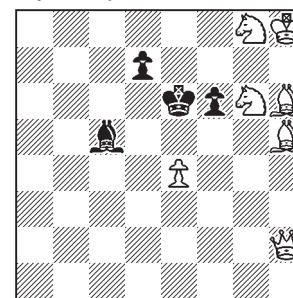
2# 4+5

Hermanson käytti samaa koneistoa 5 vuotta myöhemmin (1. kum. *Tidskrift för Schack* 1950), mutta Tręśowski ennätti tietenkien ensin.

Sotavuosina Z-muotoa ei juurikaan tavattu. Plesnivýn **7** oli yksi poikkeus: 1.Db2? (2.Dxe2#). 1.- L~ 2.Dg2#, 1.- e3 2.Db7#, 1.- Lf1!, 1.Dd4? (sp.) 1.- L~ 2.Dxe4#, 1.- e3 2.Dd5# (1.- g2 2.Df2#), 1.- Ld3!, **1.Dh8!** (sp.), 1.- L~ 2.Dh5#, 1.- e3 2.Da8#, (1.- g2 2.Dh3#, 1.- Ke3 2.Dc3#). Tämä esitys olisi 3x3-Zagoruiko, mutta kolmannelta vaiheesta puuttuu puolustus 1.- g2, ellei sellaiseksi sitten laskisi muunnelmaa 1.Db2? (2.Dxe2#). g2 2.Dxe2#, mikä olisi kai liian suuri myönnytys.

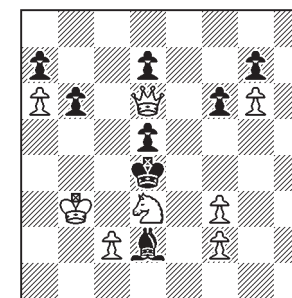
Yksi tunnetuimmista varhais-Zagorui-koista on hollantilaisen L. J. van Griekenin **8**, joka esittää L/s-Grimshaw'n Z-muodossa:

Zago 8. L. J. van Grieken
Tijdschrift v. d. KNSB 1936

2# 7+4

Zago9. Carl Ursprung
Schach-Echo 1938

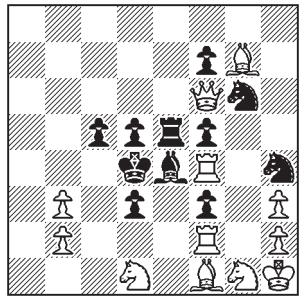
2# 8+8

*1.- d6 2.Rf8#, 1.- Ld6 2.Da2#, 1.Db8? (2.Rf4#), 1.- d6 2.De8#, 1.- Ld6 2.Db3#, 1.- d5!, **1.Dc7!** (2.Rf4#), 1.- d6 2.De7#, 1.- Ld6 2.Dc4# (1.- Le3 2.Rf8#). Tämän tehtävän suurin puute on sama kuin edellisinkin: vD:n rinnakkaismatit, eli matit, jotka tehdään samaa linjaa pitkin mK:een nähden samalta puolelta.

Tehtävässä **9** on toinen puute: symmetria: *1.- Le1 2.Df4#, 1.- Lc1 2.Db4#, 1.- b5 2.Dc5#, 1.- f5 2.De5#, 1.Dc7? (sp.), 1.- Lc1 2.Dc3#, 1.- b5 2.Dc5[xa7]#, 1.- d6!, 1.De7? (sp.) 1.- Le1 2.De3#, 1.- f5 2.De5[xg7]#, 1.- d6!, **1.Dxd7!** (sp.), 1.- Le1 2.Dg4#, 1.- Lc1 2.Da4#, 1.- b5 2.Dxa7#, 1.- f5 2.Dxg7#. Vaikka tehtävä täyttää Zagoruiko-normit, houkutusten duaalit eivät aivan vakuuta.

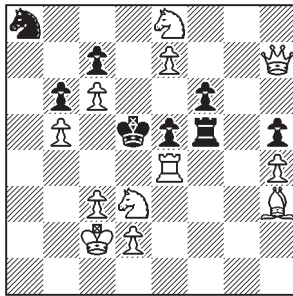
Niin sanottuihin jatkotehtäviin kuuluu

Zago10. Fritz Berhausen
1. palk. *Essener Anzeiger*
1927

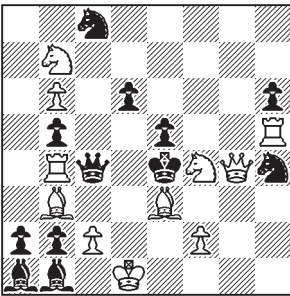
2# b) alkusiirron jälkeen 12+11

Zago11. Izidor Gross
Teplitz-Schöner Anzeiger
1921

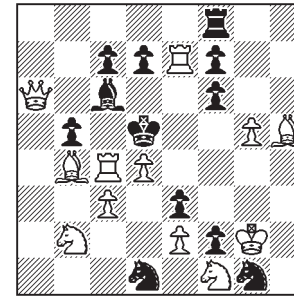
2# 12+8

Zago12. Lewis Rothstein
3. palk. *Good Companion*,
Complete Block Ty 1921

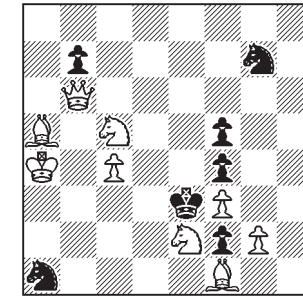
2# 11+12

Zago13. Philip H. Williams
Chess Amateur 3/1919
(vol. XIII, n:o 150)

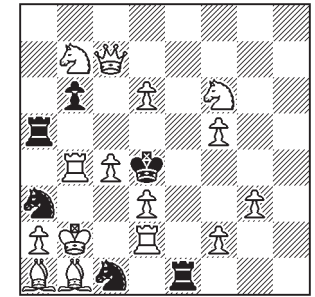
2# 12+12

Zago14. George Packer
Western Daily Mercury 1916
(v)
(jp. *All Change Here!* 1919)

2# 9+7

Zago15. Arthur F.
Mackenzie
Kum. Sydney Herald
1899–1900

2# 15+6

Kraemer-teema, joka määritellään seuraavasti: ”Täydellinen vaihdelmatehtävä, jossa alkusiirron jälkeen esiintyy uusi vaihdelmatehtävä, jota ei voi ratkaista alkusiirron takaisinotolla. Sen sijaan seuraa uusi alkusiirto.” Tehtävä **10** on tunnetuimpia varhaisia Zagoruiko-tehtäviä: *1.- d2 2.Txd2#, 1.- Rg2 2.Rxf3#, A) **1.T2xf3!** (sp.) 1.- d2 Re2#, 1.- Rg2 2.Txd3#, 1.- Rxf3 2.Rxf3#, B) **1.Re3!** (sp.), 1.- d2 2.Rc2#, 1.- Rg2 2.Rxf5#. B-muodossa alkusiirron peruuttamisen estää a):n alkusiirrossa tapahtuva itsekiinnitys.

Tehtävä **11** on hyvä esimerkki siitä, miten tehtävän Z-muoto paljastuu vasta, kun ratkaisijan onnistuu löytää temaattiset houkutukset. *1.- Ke6 2.Rf4#, 1.Rb4+? Kxe4 2.Dxf5#, 1.- Ke6 2.Lxf5#, 1.- Kc5!, 1.Lg4? (sp.), 1.- Kxe4 2.Rxf6#, 1.- hxg4!, **1.Dg6!** (sp.) 1.- Kxe4 2.Lg2#, 1.- Ke6 2.Txe5# (1.- T~ 2.c4#). Tämä tehtävä panee uumoilemaan, että kaikki Zagoruikoiksi nimetyt tehtävät eivät alun perin ole sellaisiksi suunniteltuja. Tässäkin tehtävässä yksi houkutuksista on shakkaus, yksi on suora syöttö. Eivät siis kovin houkuttelevia houkutusia. Tässä tehtävässä muuten mustan temaattiset siirrot eivät esiinny kolmen rypässä, mutta se on aivan luvallista, kunhan kukin temaattisista puolustuksista esiintyy kolme kertaa ja sitä seuraa kulloinkin eri matti. Kyseessä on ns.

hajautettu Zagoruiko, jonka yksi mahdollinen ilmiö on seuraava:

- 1.X? a/b 2.A/B#
- 1.Y? a 2.C#
- 1.Z? b 2.D#
- 1.Å! a/b 2.E/F#

Tehtävä **12** vaikuttaa suorastaan modernilta, sillä se esittää Reversal I -teemaa: *1.- exf4 2.Dxf4#, 1.- Rh~ 2.Dg2# (1.- Dd4+ 2.Rd3#, 1.- Lxc2+ 2.Lxc2#, 1.- Rc~ 2.Rxd6#), 1.Lc5? (sp.), 1.- exf4 2.De2#, 1.- R~ 2.f3#, 1.- Rf3 2.Df5#, 1.- dxc5!, **1.De2!** (sp.), 1.- exf4 2.Lc5#, 1.- Rf3 2.Dd3# (1.- Dd4+ 2.Ld2#, 1.- d5 2.Rc5#, 1.- Dxb4 2.Ld5#), eli valkean alku- ja mattisiirto vaihtavat paikkaa kahden vaiheen välillä. Houkutus 1.Lc5? ei tosin ole kovin vakuuttava, sillä sen kumoo alkusiirtonappulan lyönti.

Tehtävän **13** laatija on minulle entuudestaan tuntematon. Hänenkin paletistaan on lähtöisin varhainen Zagoruiko: *1.- d6 2.Dxc6#, 1.- L~ 2.Tc5# (1.- bxc4 2.Dxc4#, 1.- Rg~ 2.Lf3#, 1.- Rd~ 2.Rxe3#, 1.- f5 2.Te5#, 1.- T~ 2.Lxf7#), 1.Dc8? (sp.), 1.- d6 2.Df5#, 1.- L~ 2.Dxd7#, 1.- bxc4!, **1.Da2!** (sp.), 1.- d6 2.Tc5#, 1.- L~ 2.Txc7#. Lisänä pikku puolustuksenmuutos. Tehtävä on Z-tematiikaltaan aika moniaineksinen: 1.- d6

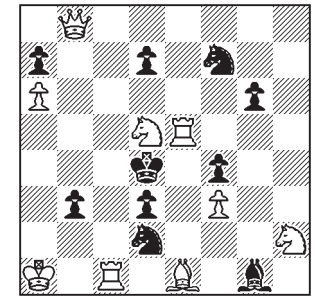
on yhdessä vaiheessa suojattajättö, toisessa vaiheessa veräjä ja kolmannessa vaiheessa BII-tukinta. 1.- L~ on yhdessä vaiheessa veräjä, yhdessä vaiheessa suojattajättö ja kolmannessa vaiheessa linjanavaus (veräjä). Tämänkin tehtävän rakenne antaa viitteitä siitä, että laatijan tarkoitus on alun perin ollut laatia tavallinen vaihdelmatehtävä.

Tehtävä **14** on ollut jo vuosikymmeniä tunnettu ensimmäisenä Zagoruiko-muotoisena tehtävänä: *1.- Rg~ 2.De6#, 1.- Ra~ 2.Db3#, 1.Rc1? (2.R5~#) 1.- Rb3 2.Rxb3#, 1.- Re6 2.Rxe6#, 1.- Rc2!, **1.Rd4!** (sp.), 1.- Rg~ 2.Rxf5#, 2.Ra~ 2.Rc2# (1.- Kxd4 2.Rd7#). Pienenä heikkoutena voi pitää houkutuksen moniuhkausta, joka johtaa temaattisiin matteihin, mutta itse ratkaisun alkusiirto on mainio. Jälkipainoslähteen nimi ei viittaa nykyaikaisiin matintuostotehtäviin, vaan tuolloin muodissa olleisiin vaihdelmamatinmuostotehtäviin (Mutate).

Z-muotoa 1800-luvulla

Vähemmän tunnettua on sen sijaan ollut se, että vielä varhempia Zagoruiko-muotoisia tehtäviä kuin Packerin laatima on tehty – jopa 1800-luvulla. Tehtävä **15** osuu aivan vuosisadan vaihteeseen: 1.d7? (sp.), 1.- Ta8 2.Dd6#, 1.- T~1 2.Df4# (1.- Te~ 2.Kxc1#, 1.- Rc2,Rxc4+ 2.K(x)c2#, 1.- Rb3,Rxd3+ 2.K(x)b3#, 1.- Rxa2 2.Kxa2#, 1.- Ta~5 2.Kxa3), 1.- Re2!, 1.Dc6? (sp.), 1.- Ta8 2.Dd5#, 1.- T~1 2.De4#, 1.- Ke5!, **1.Dg7!** (sp.), 1.- Ta8 2.Re4#, 1.- T~1 2.Rd5# (1.- Ke5 2.d4#). Tässäkin tehtävässä on houkutusten sivumuunnelmassa jonkin verran dualistisuutta, mutta Zagoruiko-peli on moitteetonta ja miellyttävän systemaattista. MK:n alkuaseman pakoruutu helpottaa tietysti alkusiirron löytymistä.

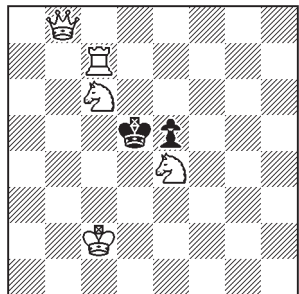
Zago16. Percy F. Blake
Leeds Mercury 1897

2# 9+10

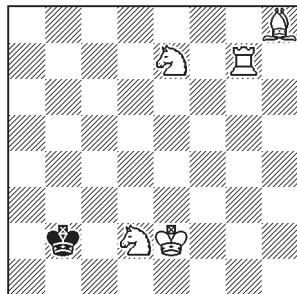
Kuten edellisen tehtävän laatija, oli **16**:nkin tekijä aikakautensa huippulaatijoita: 1.Dc7? (2.Dc3#), 1.- Rxe5 2.Dc5#, 1.- Re4 2.Tc4#, 1.- b2+!, 1.Rg4? (2.Dxa7#), 1.- Rxe5 2.Dxe5#, 1.- Re4 2.Db4#, 1.- Rc4!, **1.Re7!** (sp.) 1.- Rxe5 2.Dxa7#, 1.- Re4 2.Txe4# (1.- g5 2.Rf5#, 1.- d6[5] 2.Rc6#, 1.- Rf~ 2.Dd6#, 1.- Le3 2.Td5#, 1.- L~ 2.L[x]f2#, 1.- Rxf3 2.Rxf3#, 1.- Rc4 2.Lc3#, 1.- b2+ 2.Dxb2#). Aikalaisutkijoiden huomiota tuskin vangitsi niinkään 3x2-

Zago17. J. G. de Montauban
1095. *La Stratégie* V 1877

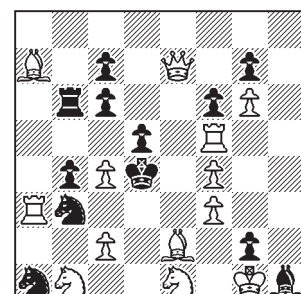
2# 5+2

Zago18. J. Scholz
Illustriertes Familien-Journal
1858

2# 5+1

Zago19. Ottavio Stocchi
2. kim. BCPS 1933

2# 13+12

matinmuutos vaan ratkaisu, jossa on peräti 10 duaalitonta muunnelmaa.

Seuraava tehtävä 17 esittää MK-tähden miniatyyrimuodossa: 1.Dd8+?, 1.- Kc4 2.Dd3#, 1.- Ke6 2.Dd7#, 1.- Kxe4!, 1.Df8? (sp.), 1.- Kc4 2.Dc5#, 1.- Ke6 2.Df7#, 1.- Kxe4!, 1.Ta7? (sp.), 1.- Kc4 2.Db3#, 1.- Ke6 2.Dxe5#, 1.- Kxe4!, **1.Tf7!** (sp.), (1.- Kxc6 2.Db7#, 1.- Kxc4/Ke6 2.Db3#, 1.- Kxe4 2.Dxe5#). Zagoruiko-muoto esiintyy tässä jo kolmessa houkutuksessa, joten ratkaisu on sen suhteen ylimääräinen. Jos tästä tehtävästä haluaa nyt etsiä heikkouksia, niin yhdessä houkutuksessa on shakkausalusiirto ja kolme houkutusta kumoutuu kukin siirtoon 1.- Kxe4!, mutta miniatyyrimuoto on ihastuttava.

Tutkiessani Turevskin yacpdb-tiedostoa koin kohtalaisen šokin löytäessäni sieltä tehtävän 18: 1.Tg8+? Ka2/Kc~ 2.Ta8/Tc8#, 1.- Ka3!, 1.Tg6+? Ka2/Kc~ 2.Ta6/Tc6#, 1.- Ka3!, 1.Tg5+? Ka2/Kc~ 2.Ta5/Tc5#, 1.- Ka3!, 1.Tg4+? Ka2/Kc~ 2.Ta4/Tc4#, 1.- Ka3!, **1.Rd5!** (sp.), 1.- Ka~/Kc~ 2.Ta7#, 2.Tc7#. Tehtävässä on toki puutteita: neljä shakkausalusiirtoa, identtiset kumoukset, pakoruudun ottavat alkusiirrot, rinnakkaismatit jne. Mutta onhan tämä silti 5x2-Zagoruiko? 90 vuotta ennen ”ensimmäistä” Zagoruiko! Tätä tarkoitin tämän muodon nimityksen menneen huonoon osoitteeseen.

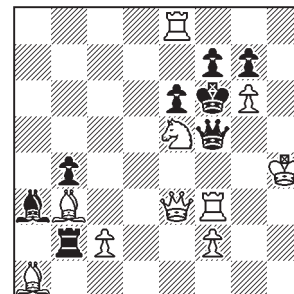
Z-muodon sijaan tätä olisi voinut nimittää kymmenkunnan eri laatijan mukaan.

On syytä korostaa, että esittelemäni tehtävät eivät ole ainoita varhais-Zagoruikoja. Varsinkin 1940-luvulta niitä löytyisi enemmänkin. Ahkerin Zagoruiko-muodon harrastaja oli italialainen Ottavio Stocchi (1906–1964), jolta olen löytänyt varhaisiesimerkin 19: *1.- c5 2.Txd5#, 1.- dxc4 2.De4#, 1.- Rb~ 2.De3#, 1.Txf6? (sp.) 1.- c5 2.De5#, 1.- dxc4 2.De5#, 1.- gxf6!, 1.Ta5? (sp.), 1.- R~ 2.Dc5#, 1.- Rxa5!, **1.Dxb4#** (sp.), 1.- c5/Rc5/dxc4 2.Dc3#, 1.- Rc1 2.cxd5#, 1.- R~ 2.Td3# (1.- Ke3 2.Dd2#). Tämä Zagoruiko on mitä ilmeisimmin kaivettu tietokoneavusteisesti esiin, sillä houkutukset 1.Txf6? ja 1.Ta5? eivät vaikuta aivan luontevilta ja laatijan tarkoittamilta.

Vielä voisi satunnaisesti ottaa esiin tehtävän 20: 1.Dc1? (sp.) 1.- Dxf3/T~ 2.Dg5#, 1.- Df4+ 2.Dxf4#, 1.- Kxe5!, 1.Dc5? (sp.) 1.- T~ 2.De7#, 1.- Df4+ 2.Txf4, 1.- Dxf3!, **1.Dd3!** (sp.) 1.- T~ 2.Dd8#, 1.- Df4+ 2.Rg4#, 1.- Dxf3 2.Rd7# (1.- Kxe5 2.Txf5#).

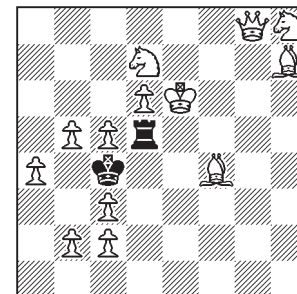
Zagoruikoihin on yleensä ollut tapana liittää esimerkiksi numerot 3x2, joka tarkoittaa sitä, että tehtävässä on kolme vaihetta, joissa kussakin on samat kaksi muunnelmaa, joihin nähden matit muuttuvat. On mahdollista, että Latzelin 21 on ensimmäinen 1900-luvulla laadittu 4x2-

Zago20. William C. L.
Summer
Kum. *The Falkirk Herald*
1924

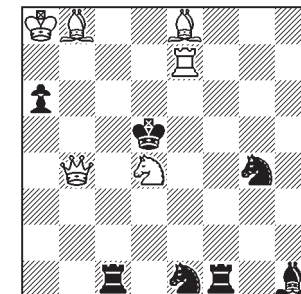
2# 10+8

Zago21. Gerhard Latzel
1. kum. *Schach* 1951

2# 13+2

Zago22. Leonid Zagoruiko
1. palk. ČSTV 1953

2# 6+7

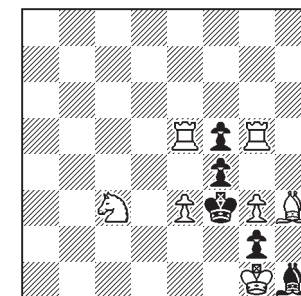
Zagoruiko: *1.- Txd6+ 2.Kxd6#, 1.- Te5+ 2.Kxe5# (1.- Tf5 2.Kxf5#), 1.Dg4? (sp.) 1.- Txd6+ 2.Lxd6#, 1.- Te5+ 2.Lxe5# (1.- Tf5 2.De2#, 1.- Td1[2] 2.L[x]d2#), 1.- Td4!, 1.Rf7? (sp.) 1.- Txd6+ 2.Rxd6#, 1.- Te5+ 2.Rfxe5#, 1.- Tf5!, **1.Dc8!** (2.Rb6#), 1.- Txd6+ 2.cxd6#, 1.- Te5+ 2.Rdxe5#. Vain Rh8 vaikuttaa hiukan päälle liimatulta, sillä sen avulla on saatu tehtävään ylimääräinen houkutus 1.Rf7? (vrt. artikkelini ed. *TN*-lehdessä, tehtävä W34).

Zagoruiko-muoto-nimitys ei tietenkään ole tullut tyhjästä. Todennäköinen lähde nimitykselle on tehtävä 22: *1.- Rf3 2.Lf7#, 1.- Rc2 2.Lc6#, 1.Re6? (2.Dd4#), 1.- Rf3 2.Rf4#, 1.- Rc2 2.Rc7#, 1.- Tc4!, 1.Rb3? (2.Dd4#), 1.- Rf3 2.De4#, 1.- Rc2 2.Dc5#, 1.- Tf4!, **1.Re2!** (2.Dd4#), 1.- Rf3 2.Rf4#, 1.- Rc2 2.Rc3#. Tämä esitys on ”vain” 3½x2-Zagoruiko, sillä kahdessa vaiheessa peli 1.- Rf3 2.Rf4# toistuu. Muuten erittäin ilmava, lähes meredith-muotoinen valkosotilaaton toteutus.

Aivan varhaisimpia tehtäviä lukuun ottamatta miniatyyri- ja meredith-muotoiset Z-tehtävät ovat harvinaisia. Yksi varhaisimpia meredith-muotoisia on 23: *1.- fxc3 2.Tgxf5#, 1.- fxe3 2.Texf5#, 1.Te4? fxe3 2.Tf4#, 1.- fxe4!, 1.Tg4? fxc3 2.Tf4#, 1.- fxc4!, **1.Lxf5!** (sp.), 1.- fxe3 2.Le4#, 1.- fxc3 2.Lg4#. Tässä 3x2-Zagoruiko on hajautettu neljään vaiheeseen. Täyttää kriteerit, vaikka houkutusten 1.Te4? ja 1.Tg4! luontevuudesta voikin keskustella.

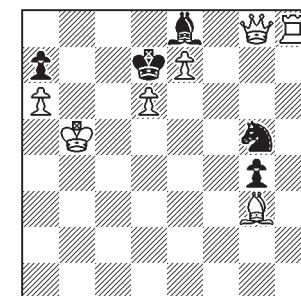
Toinen meredith-esimerkki 24 on samalta vuosikymmeneltä: *1.- Kc8+ 2.Dxe8#, 1.- L~ 2.Dc8#, 1.- R~ 2.Dxg4#, 1.- Re6 2.Dxe8#: 1.Th6? (sp.), 1.- L~ 2.Dd8#, 1.- Re6 2.Dxe6#, 1.- Lg6!, 1.Th7? (sp.) 1.- L~ 2.e8D#, 1.- Re6!, **1.Dd5!** (sp.) 1.- Kc8+ 2.d7#, 1.- L~ 2.Td8#, 1.- R~ 2.Df5#, 1.- Re6 2.Dc6#.

Zago23. Erling Kristensen
2. palk. *Problemisten* 1944

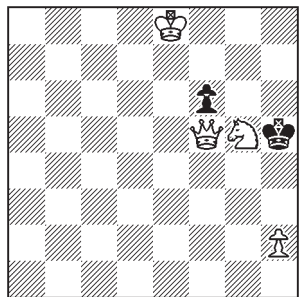
2# 7+5

Zago24. Gerald F. Anderson
3. palk. *Tidskrift för Schack*
1949

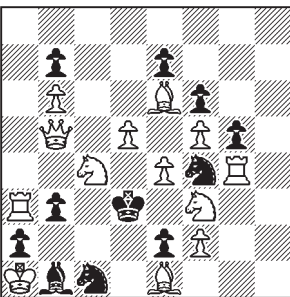
2# 7+5

Zago25. Nils G. G. van Dijk
Die Schwalbe 1959

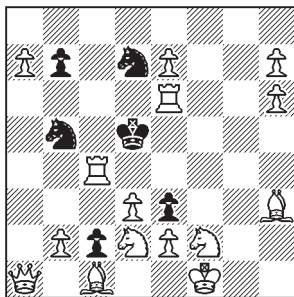
2# 4+2

Zago26. Bruno Preziosi
1. palk. *Probleemblad* 1957

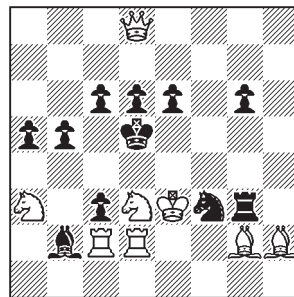
2# 13+11

Zago27. Miloš Tomašević
Neue Zürcher Zeitung 1986
(Bartolovićin, Liptonin ja
Jönssonin mukaan)

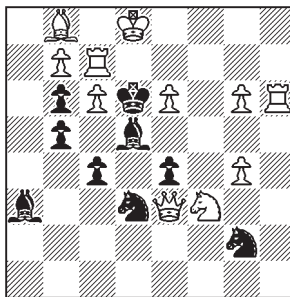
2# 15+6

Zago28. Marjan Kovačević
& Živko Janevski
2. palk. *Die Schwalbe* 2002

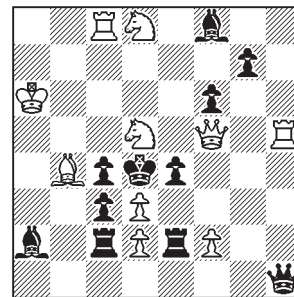
2# 8+11

Zago29. Gerhard Maleika
Die Schwalbe 1986

2# 11+9

Zago30. Corn. Gold-
schmeding
1. palk. *Tijdschrift v. d.*
KNSB 1954

2# 10+11

Mitä vähänappulaisiin Z-tehtäviin tulee, yksi hämmästyttävempiä ja samalla tunnetuimpia miniatyyreja on **25**, jossa kolmivaiheinen Zagoruiko on jälleen hajautettu neljään vaiheeseen: 1.h3? (sp.) 1.- Kh4 2.Dg4#, 1.- fxg5 2.Dh7#, 1.- Kh6!, 1.h4? (sp.) 1.- fxg5 2.Dxg5#, 1.- Kh6 2.Dh7#, 1.- Kxh4!, 1.Kf8? (sp.), 1.- Kh4 2.Rf3#, 1.- Kh6 2.Rf7#, 1.- fxg5!, **1.Kf7!** (sp.), 1.- fxg5 2.Dh3#, 1.- Kh6 2.Dg6#. Tästä klassikosta voi olla turha hakea vikoja houkutusta 1.h4? ja sen kumousta lukuun ottamatta. Miksi tehtävä sitten jäi sijoittumatta *Die Schwalben* vuosikilpailussa? En keksi parempaa selitystä kuin, että sille löytyi osittainen edeltäjä (Vjatšeslav Kopajev, 3. palk. Nuorten laatioiden kilpailu 1957), joka ei kylläkään yllä van Dijkin saavutuksen tasolle.

Z-muodon ennätyksiä

Tähän mennessä vastaamme ei ole vielä tullut kolmivaiheista kolmen matin muutosta eli 3x3-Zagoruikoa, enkä pystykään sanomaan varmasti, koska sellainen ensi kerran laadittiin, mutta **26** lienee varhaisimpia: *1.- Kxe4 2.Rcd2#, 1.- Kc2 2.Re3#, 1.- Lc2 2.Rd6#, 1.Db4? (sp.) 1.- Kxe4 2.Rce5#, 1.- Kc2 2.Dd2#, 1.- Lc2 2.Rb2#, 1.- Rxd5!,

1.Dc5! (sp.) 1.- Kxe4 2.De3#, 1.- Kc2 2.Rb2#, 1.- Lc2 2.Dd4#.

Sittemmin Z-muodon ennätyksiä on paranneltu niin vaiheiden kuin muuttuvien mattien lukumäärän osalta, ja ihan varmasti en osaa sanoa, mikä on tämänhetkisten ennätysten tilanne, mutta 9- tai 10-vaiheinen **27** on ainakin jonkin aikaa pitänyt ennätystä hallussaan: 1.e8D? (2.Lg2#), 1.- Rd4 2.Dxd7#, 1.- Re5 2.Dxb5#, 1.- Rc5 2.Dh5#, 1.- Rd6!, 1.b3? (sp.), 1.- Rb~ 2.Dd4#, 1.- Rd~ 2.De5#, 1.- Rc3!, 1.Da3? (sp.), 1.- Rb~ 2.Dd6#, 1.- Rd~ 2.Dc5#, 1.- Rxa3!, 1.h8D? (sp.), 1.- Rb~ 2.Dd4#, 1.- Rd~ 2.De5#, 1.- Rf6!, 1.Rb3? (sp.), 1.- Rb~ 2.Td4#, 1.- Rd~ 2.Tc5#, 1.- Rd6!, 1.Rde4? (sp.), 1.- Rb~ 2.Rc3#, 1.- Rd~ 2.Rf6#, 1.- exf2!, 1.a8R? (sp.), 1.- Rb~ 2.Rc7#, 1.- Rd~ 2.Rb6#, 1.- b6!, 1.Da6? (2.Dxb7/Lg2#), 1.- Rd4 2.Dd6#, 1.- Re5 2.Dxb5#, 1.- Rc5!, **1.e8R!** (sp.), 1.- Rb~ 2.Rc7#, 1.- Rd~ 2.Rf6#, 1.- b6 2.a8D/L#, 1.- ex~2 2.e4#. Rice kirjassaan *Chess Wizardry* antaa vain tämän pelin, jossa on 8 houkutusta ja yksi ratkaisu, mutta mielestäni tehtävässä on vielä yksi houkutus: 1.Rfe4? (sp.), 1.- Rd~ 2.Rf6#, 1.- Rb~ 2.Rc3#, 1.- exd2!. Vaikka R-matit f6:ssa ja c3:ssa toistuvat houkutukseen 1.Rde4? nähden, ne ovat kuitenkin eri nappuloiden tekemiä (vrt. D-matit houkutuksissa

1.b3? ja 1.h8D?).

Mitä muuttuvien mattien lukumäärään tulee, en muista, että neljää olisi koskaan ylitetty. Melko tuore esimerkki on **28**: *1.- cxd2 2.Tc5#, 1.- Txg2 2.Dxd6#, 1.- c5 2.Da8#, 1.- e5 2.Dg8#, 1.Df6? (2.Dd4#), 1.- cxd2 2.Rf4#, 1.- Txg2 2.Dxf3#, 1.- c5 2.Rb4#, 1.- e5 2.Df7#, 1.- Tg4!, **1.Db6!** (2.Dd4#), 1.- cxd2 2.Dxc6#, 1.- Txg2 2.Rb4#, 1.- c5 2.Db7#, 1.- e5 2.Rf4#. Tämä tehtävä sai albumituomareilta peräti 11 pistettä, mutta ei Z-muodon ansiosta, vaan koska tehtävässä on sen lisäksi ihanne-Ruhlis-muoto 1.? a/b/c/d 2.A/B/C/D#, 1! a/b/c/d/ 2.C/D/E/F#.

Uhka-Zagoruiko

1980-luvulla saksalaislaatiija Gerhard Maleika (*1951) heitti *Die Schwalbe* -lehdessä ilmaan ajatuksen, että Z-muodon yhdeksi vaiheeksi voisi laskea myös uhkaukset silloin, kun ne ovat kussakin vaiheessa erilaiset. Ehdotus sai varovaisen myönteisen vastaanoton. En muista, minkä tehtävän yhteydessä Maleika ajatuksensa esitti, mutta **29** on hyvä esimerkkitehtävä: 1.g7? (2.Tc8#), 1.- Lxe6 2.Dd4#, 1.- Lxc6 2.Td7#, 1.- Rxe3!, 1.Dg5? (2.De7#), 1.- Lxe6 2.Tc8#, 1.- Lxc6 2.Te7# (1.- Kxe6 2.g7#), 1.- exf3!, **1.Dxb6!**

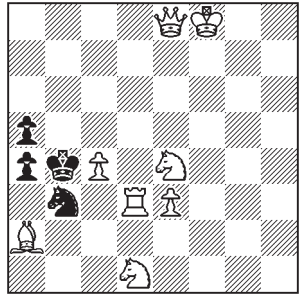
(2.Te7#), 1.- Lxe6 2.Td7#, 1.- Lxc6 2.Dxc6#. Tämänkaltaisen Z-muodon voisi merkitä vaikka 3x2(3). Näitä Z-tulkintoja on muuten turha etsiä tietokannoista, sillä niitä ei ”virallisesti” pidetä Z-muotoina. Pikemmin ne kuuluvat *Typistettyjen Z-muotojen* joukkoon, joista seuraavassa enemmän.

Typistetyt Z-muodot

Otsikon muotoihin kuuluvat sellaiset Z-tulkinnat, joissa muuttuvien mattien lukumäärä on jostain syystä tavanomaista pienempi. *Vuorottelu-Zagoruiko* on ensimmäinen mieleen johtuva tapaus, sillä siinä valkean mattisiirrot vaihtavat paikkaa kahden vaiheen osalta: *1.- a/b 2.A/B#, 1.- a/b 2.B/A#, 1.- a/b 2.C/D#. Tehtävä **30** on vanhin löytämäni: *1.- cxd3 2.Re6#, 1.- exd3 2.Rc6#, 1.Re7? (2.Dd5, Dd7#), 1.- cxd3 2.Dc5#, 1.- exd3 2.Lc5#, 1.- Dxh5!, 1.Re3! (2.Dd5#), 1.- cxd3 2.Rc6#, 1.- exd3 2.Re6# (1.- Dxh5 2.Dxe4#). Tässä vuorottelu tapahtuu esipelin ja ratkaisun välillä, millä ei ole itse pääasian kannalta merkitystä.

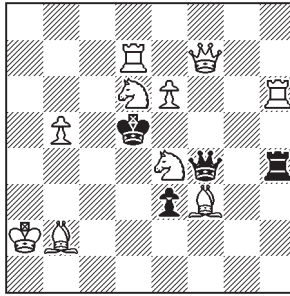
Tehtävässä **31** on vuorottelun sijaan puolustuksenmuutoksia niin runsaasti, että niistä muodostuu matinmuutosten kera sen verran mutkikas vyyhti, että Zagoruiko-

Zago31. Robert Burger
1. palk. *American Chess Bulletin* 1958

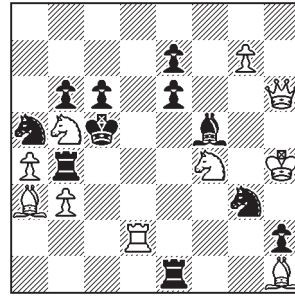
2# 8+4

Zago32. Milan Vukčević
4.–5. palk. *The Problemist* 1982/1

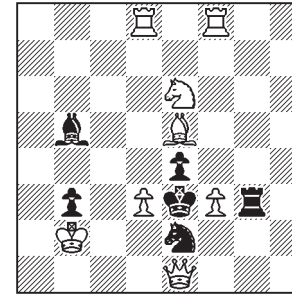
2# 10+4

Zago 33. Alberto Mari
L'Echiquier 1928

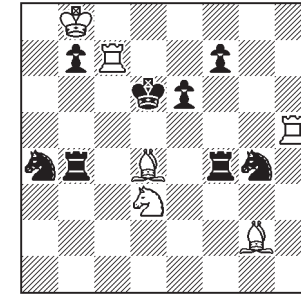
2# 10+11

Zago34. Frederik W.
Nanning
1. palk. *Il Due Mosse* 1955

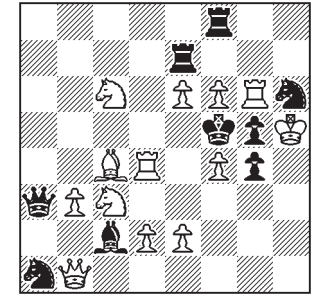
2# 8+6

Zago 35. Hrvoje Bartolović
1. kum. *Praca* 1955

2# 6+8

Zago36. Waldemar Tura
1. palk. *Szachy* 1962

2# 13+9

muodon huomaaminen voi olla työlästä: *1.- Kxc4 2.Td4#; 1.Dh5? (sp.), 1.- Rc5 2.Dxc5#, 1.- Ka3!, 1.Rc5? (sp.), 1.- Rd4 2.Ra6#, 1.- Kxc4!, **1.Rec3!** (sp.), 1.- Kc5 2.Db5#, 1.- Rd4 2.De7#, 1.- Rc5 2.Rd5#, 1.- Ka3 2.Dxa4#, 1.- a3 2.Db5#. Sen sijaan **32** on tässä yhteydessä selväpiirteisempi tapaus: *1.- Dxe4 2.Df5#, 1.- Dxd6 2.e7#, 1.Le2? (2.Lc4#), 1.- Dxe4 2.Rb7#, 1.- Dxd6 2.Df5#, 1.- Df1!, **1.Tc7!** (2.Tc5#), 1.- Dxe4 2.e7#, 1.- Dxd6 2.Rf6#.

Nämä kaksi tehtävää havainnollistavat sitä, miten puolustuksenmuutoksilla saa myös aikaan typistettyjä Z-efektejä. On olemassa myös edellisten sukulaisteema, joka ECP:ssä kantaa Zago-Ruhliksen nimeä: vähintään kaksi puolustuksenmuutosta vähintään kahdessa vaiheessa. Yksi varhaisimpia tehtäviä, joka täyttää kriteerit, on **33**: *1.- Le4 2.Rxe6#, 1.- Lg4 2.Rd3#, **1.Dg5!** (2.Dxe7#), 1.- Rc4 2.Rd3#, 1.- Re4 2.Rxe6#. Vaikuttavampaa tietysti olisi, jos tehtävässä olisi kolme vaihetta, kuten ECP:n tehtävässä n:o 1689, sillä nyt kaikki tuntuu loppuvan kesken.

Nanning-Zagoruiko kuuluu typistettyihin Z-muotoihin. Siinä kolmessa vaiheessa on kyllä vaihtuvat matit, mutta kahden vaiheen välillä ne vuorottelevat, joskin hiukan eri tyyliin kuin edellä tehtävässä 30. On makuasia, pitääkö näitä Z-tulkintoja erityyppi-

pinä vai ei. Nanningin oma ensiesitys **34** on melkein samalta vuodelta kuin tehtävä 30, ja tehtävissä on samankaltainen rakennekin: *1.- exd3 2.Ld4#, 1.- exf3 2.Lf4#, 1.Rd4? (2.Dxe2#), 1.- exd3 2.Lf4#, 1.- exf3 2.Rf5#, 1.- Tg2!, **1.Rf4!** (2.Dxe2#), 1.- exd3 2.Rd5#, 1.- exf3 2.Ld4# (1.- Tg2 2.Rxg2#, 1.- Lxd3 2.Rd5#).

Bartolović-teemaa voi pitää Z-perheeseen kuuluvana jäsenenä tai sitten ei. Teeman ydinajatuksena on kolme matinmuutosta, mutta niin, että kahdessa vaiheessa aina yksi matti jää muuttumatta. Tehtävä **35** on teeman nimen[k]antajana, jugoslavalaislaatija Hrvoje Bartolovićin (1932–2005) oma esimerkki: 1.Thh8? (2.Td8#), 1.- Rf6 2.Le5#, 1.- Rb6 2.Lc5#, 1.- e5!, 1.Re5? (2.Td7#), 1.- Rf6 2.Rxf7#, 1.- Rb6 2.Lc5#, 1.- Tbx4!, **1.Rc5!** (2.Td7#), 1.- Rf6 2.Le5#, 1.- Rb6 2.Rxb7#. Hiukan puisevaa ja symmetristä.

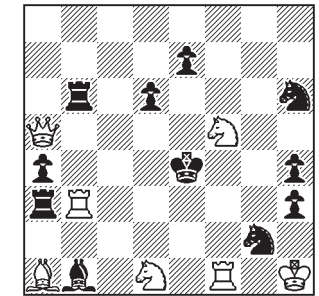
Tšepižnyi-teeman määrittelee ECP lyhyesti ”Yksi matin- ja yksi puolustuksenmuutos kolmen tai useamman vaiheen välillä”, mutta tässä tapauksessa kirjainkaavio saattaa ilmaista asian vielä selkeämmin: *1.- x 2.A#, 1.- y 2.D#, 1.? x 2.B, 1.- z 2.D#, 1.! x 2.C#, 1.- ä 2.D#. Viktor Tšepižnyi (1934) laati ensimmäisen esimerkin nimeään kantavasta teemasta vuonna 1965, mutta hiukan yllättävästi puolalainen Waldemar Tura oli ennät-

tänyt laatia pari vuotta aikaisemmin tehtävän **36**: *1.- Txf6 2.Txg5#, 1.- Dxb3 2.Rxe7#, 1.Rd5? (2.Re3#), 1.- Txe6 2.Txg5#, 1.- Dxb3 2.Rdxe7#, 1.- gxf4!, **1.Re4!** (2.Rg3#), 1.- gxf4 2.Tg5#, 1.- Dxb3 2.Rd6# (1.- Lxe4 2.Dxe4, 1.- Kxf4 2.Df1#).

Viellä on mainittava yksi Zagoruiko-variantti eli *Stocchi-muoto*, jonka ECP määrittelee seuraavasti: ”Kolmivaiheista muutospeleä, jossa esiintyy puolustuksenmuutoksia ensimmäisen ja toisen vaiheen välillä ja matinmuutoksia toisen ja kolmannen vaiheen kesken”, eli kaaviona 1.? a/b 2.A/B#, 1.? c/d 2.A/B#, 1.! c/d 2.C/D#. En suoraan sanoen tiedä, miten vapaamielisesti näitä määritelmiä ja kaavioita saa käsitellä, mutta vanhoja tehtäviä penkoessani löysin **37**:n, jossa aihe on jaettu vain kahden vaiheen kesken, mutta ratkaisuvaihe sisältääkin sitten sekä toisen että kolmannen vaiheen pelin: *1.- Ld3 2.Rc3#, 1.- Rf4 2.Rf2#, **1.Dd2!** (2.Dd4#), 1.- e5 2.Rc3#, 1.- Rxf5 2.Rf2#, 1.- Ld3 2.Dxd3#, 1.- Rf4 2.Txf4#.

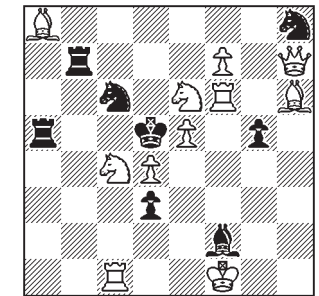
Ehkä ilmeisimmän typistetyn Z-muodon jätän viimeiseksi, eli siinä vaihtuvia matteja on vain kolme: Syklisen Zagoruikon kaavio kulkee näin: 1.? a/b 2.A/B#, 1.? a/b 2.B/C#, 1.! a/b 2.C/A#. Tämän ennätyksen laati ensimmäisenä John Rice, joka voitti sillä *Problem*-lehden teematurnauksen vuonna 1961, mutta tehtävässä oli puutteita: sen kaikkien kolmen vaiheen alkusiirto oli shakkaus ja alkuaasemassa oli torjumaton mustan shakki. Jo seuraavana vuonna neuvostolaatija Eduard Livšits julkaisi tehtävän **38** ilman ko. heikkouksia: 1.Dxd3? (2.Df3#), 1.- Rxd4 2.Lxb7#, 1.- Rxe5 2.Rc7#, (1.- Le3 2.Rxe3#, 1.- g4 2.Rf4#), 1.- Ta3!, 1.Df5? (2.Df3#), 1.- Rxe5 2.Lxb7#, 1.- Rxd4 2.Rb6#, 1.- g4!, **1.Lf8!** (2.Dh1#), 1.- Rxe5 2.Rb6#, 1.- Rxd4 2.Rc7# (1.- Lh4 2.Re3#). Tuntuvin puute on tietysti alkusiirtonappulan syrjäinen sijainti alkuaasemassa.

Zago37. Marian Wróbel
1. palk. *L'Italia Scacchistica* 1948

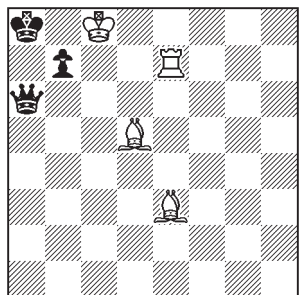
2# 7+11

Zago 38. Eduard Livšits
3. kum. *Šahs/Šahmaty* (Riika) 1962

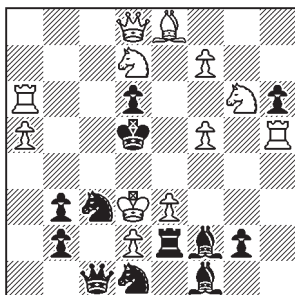
2# 11+8

Zago39. Michael Lipton
3. kum. Israel. JT 1955

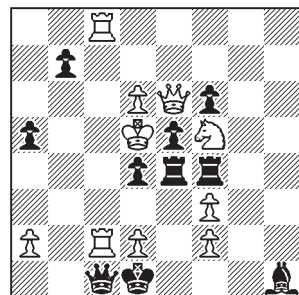
3# 4+3

Zago40. Aleksandr Kuzov-
kov & Aleksandr Feoktistov
3. sija 8. WCCT 2008

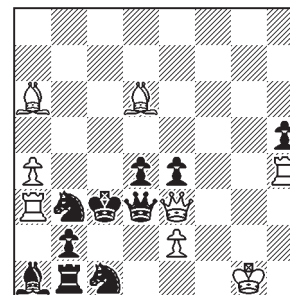
3i# 12+12

Zago41. Narayan Shankar
Ram
1. palk. *The Problemist* 1989

2p# 10+10

Zago42. Umberto Castellari
1. palk. *Probleemblad*
1962

2a#** 1.1.2.1 8+10

Zagoruiko muissa tehtävälajeissa

Kuten edellä nähdystä voi päätellä, Z-muodon yleisin esiintymisalue ovat 2#-tehtävät aivan ilmeisestä syystä. Kaikenlainen muutospeli on 2#-laatijoiden specialiteetti, sillä ko. tehtävälaji tarjoaa siihen niin kuin monien muiden aiheiden esittämiseen juuri riittävät puitteet. Varsinkin 3 siirron matteihin viitattaessa joutuu kysymään: mihin sitä kolmatta siirtoa tarvitaan ilman että tehtävän pituutta näyttäisi vain keinotekoisesti venytetyn? Mutta ihminen ei olisi ihminen, ellei tähänkin kysymykseen olisi koetettu vastata.

Saattaa olla, että tehtävä 39 on varhaisin tai yksi varhaisimmista yrityksistä laatia 3-siirtoinen Zagoruiko. Michael Lipton on toki lahjakas laatija, mutta liekö sopimatonta väittää, että hänellä on ollut myös kosolti onnea saadessaan aikaan miniatyyrimuodon? *1.- Dc6+ 2.Lxc6 [3.Lxb7#] bxc6 3.Ta7#, 1.- De6+ 2.Lxe6 [sp.] b6 3.Ld5#, 1.- Dc4+ 2.Lxc4 [sp.] b6 3.Ld5#, 1.Te8? [2.Kc7, Kd7#], 1.- Dc6+ 2.Lxc6 bxc6 3.Kc7#, 1.- De6+ 2.Kc7+ Dxe8/Dc8+ 3.Lxb7/Txc8#, 1.- Dc4+ 2.Kd7+ Dc8+ 3.Txc8#, 1.- Db6!, **1.Txb7!**, (sp.), 1.- Dc6+ 2.Tc7 [3.Lxc6#] Dxd5/Db7+ 3.Ta7/Lxb7#, 1.- De6+ 2.Td7+ Dc6+/Dxd5 3.Lxc6/Ta7#, 1.- Dc4+ 2.Tc7+ Dc6/Dxd5 3.Lxc6/Ta7#. Lähes duaalitonta peliä, joka tuntuu sen verran vaihtelevalta, ettei vaikuta

missään kohtaa pitkitetyltä, vaikka mustalla onkin koko ajan aika kapoinen tie kulkea.

Niin, 3#-tehtävissä, kumman valkean siirron pitäisi muuttua, 2. vai mattisiirron? Tähän on ilman esimerkkejä aika toivotonta yrittää vastata. Kumpakin näkee, ja parhaissa tehtävissä voi muuttua kumpikin, vaikka tehtävän teema pysyisi samana. Ehkä puolittaisen vastauksen tarjoaa tehtävä 40, vaikka se onkin itsematti. Siinä valkea pyrkii avaamaan mustan e-linjan, jota pitkin se voisi kyydittää mT:n, mutta se tapahtuu kulloinkin hiukan eri tavoin: 1.Db6? (2.Db5+ Rxb5 3.e4+ Txe4#), 1.- Rxe3 2.Dxb3+ Rc4 3.Re7+ Txe7#, 1.- Lxe3 2.Dd4+ Lxd4 3.Re7+ Txe7#, 1.- Re4!, 1.Dc8? (2.e4+ Rxe4 3.Dc4+ Dxc4#), 1.- Rxe3 2.Dc4+ Rxc4 3.Re7+ Txe7#, 1.- Lxe3 2.Rb6+ Lxb6 3.f6+ Te5#, 1.- Da1!, **1.De7!** (2.e4+ Rxe4 3.Dxe4 Txe4#), 1.- Rxe3 2.f6+ Rf5 3.Txf5+ Te5#, 1.- Lxe3 2.Rf4+ Lxf4 3.De6+ Txe6# (1.- Re4 2.f6+ Rg5 3.e4+ Txe4#).

Pakkomattihan on itsematti, jossa kummankin osapuolen on voidessaan tehtävä siirron matti. Vaikka sekä itse että pakkomatissa mustakin voisi periaatteessa toteuttaa Z-muodon, kummassakin tehtävälajissa on päädytty siihen, että valkean peli on ratkaisevaa, sillä valkea on oikeastaan se aktiivinen osapuoli, vaikka ei mattia teekään. Tehtävä 41 on suhteellisen tuore pak-

komattiesimerkki. 1.T8c6? (2.Tb2A Dxc6#), 1.- b6 2.Rxd4B Txd4#, 1.- b5 2.Dxe5C Txe5#, 1.- Db1!, 1.T8c5? (2.Rxd4B Txd4#), 1.- b6 2.Tb2A Dxc5#, 1.- b5 2.fxe4D Lxe4#, 1.- Txf5!, **1.T8c4!** (2.Dxe5C Txe5#), 1.- b6 2.fxe4D Lxe4#, 1.- b5 2.Tb2A Dxc4# (1.- Txf5 2.Dxe5 Tfxe5#, 1.- Txf3 2.Kxe4 Te3#). Kirjainkaavio osoittaa paitsi Z-muotoon niin myös Le Grand -teemaan, jossa kahden vaiheen välillä tapahtuu vuorottelu uhka- ja muunnelmamatin välillä mustan puolustus-siirron säilyessä samana. Lähteessä mainittu intialaislaatija on muuten niitä harvoja, jotka ovat suorastaan erikoistuneet pakkomatti-tehtäviin.

Luulisi, että apumatti on semmoinen tehtävälaji, jonka esittämiseen Z-muoto ei sovi. 1960-luku oli kuitenkin muunnelmamattien kulta-aikaa, ja silloin näki päivän valon sen verran usea Z-muotoinen apumatti, että voisi puhua muoti-ilmiöstä. Koska minulla on pakkomielle pyrkä aina antamaan ensimmäinen tai varhaisin saavutus, niin päädyin tehtävään 42, joka ilmeisistä heikkouksistaan huolimatta löysi tiensä ajankohdan FIDE-Albumiin asti (n:o 690, 1962–1964) ilmeisesti juuri uutuutensa vuoksi: *1.- Dxe4 2.Dd2 Dc6#, 1.- Dxe4 2.Dc2 Dxd4#, *1.- Dg5 2.Dd2 Dc5#, 1.- Dg5 2.Dc2 Da5#, 1.dxe3 Txe4 2.Dd2 Tc4#, 1.dxe3 Txe4 2.Dc2 Lb4#. Ne ilmeiset heikkoudet, joihin viittasin, ovat

tietysti vD:n rinnakkaismatit ja kolmannen ratkaisuparin peli, jossa muuten passiiviset vTh4 ja lähetit tulevat mukaan kuvioihin, eikä kiinnityskoneistoa 3. rivillä enää tarvita.

Lopuksi

Vaikka Zagoruiko-muoto ei enää ole millään muotoa uusi, jokaisen aloittelevan ja edistyneemmänkin laatijan kannattaa siihen tilaisuuden tulla pyrkiä, sillä se antaa tehtävälle syvyyttä, jota monella muulla tavalla ei saavuta. Uusia mahdollisuuksia saattaa tarjota puolustuksenmuutosten kytkeminen mukaan peliin tai toteutuskeinojen etsiminen muista lajeista kuin 2#-tehtävistä. Kuten viimeinen apumattiesimerkki osoittaa, vain mielikuvitus on rajana. En ole valinnut esitettäväksi varsinaisia satushakkilajeja, mutta sieltäkin Z-muotoja löytyy. Lycka till!

Kirjallisuutta

Sähköiset lähteet:

- WinChloe
- Yacpdb (Turevski)

Painetut lähteet:

- *Album FIDE 1986 – 1988*; Edition feenschach-phénix: Paris-Aachen 1995.
- *Album FIDE 1989 – 1991*; Edition feenschach-phénix: Paris-Aachen 1997.
- Breuer, Josef: *Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems*; Die Schwalbe: Düsseldorf 1982.
- Janevski Živko & Stolev Nikola: *Sovremeniot pomošen mat vo dva potega – The Modern Helpmate in Two*; Skopje: 1989.
- Rice, John M.: *Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems*; Batsford: London 1996.
- Velimirović, Milan & Valtonen, Kari: *The Encyclopedia of Chess Problems*; Chess Informant: Beograd 2012.

Tehtäväkirjoja internetissä

Erik Zierke & Camillo Gambitzer: *Ausgewählte Schachprobleme von Camillo Gambitzer – Selected Chess Problems of Camillo Gambitzer*

<http://www.berlinthema.de/cgez.pdf>

Camillo Gambitzerin tehtävien kokoelma on julkaistu PDF-muodossa. Tehtävien määrä ei ole ainakaan helposti löydettävissä, mutta sivuja julkaisussa on 591. Tekstit ovat englanniksi ja saksaksi. Laatija tunnetaan visaisista itsemateista ja monisiirtoisista mattitehtävistä.

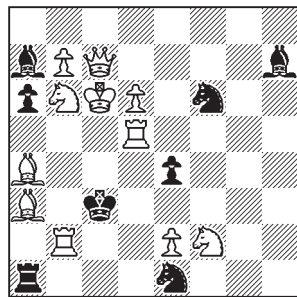
Linkki Gambitzerin kokoelmaan ja moneen muuhunkin PDF-kirjaan löytyy saksalaisen Ralf Krättschmerin sivustolta osoitteessa <http://www.berlinthema.de/>

Karol Mlynka & Ján Golha: *Cycles of motivation A collection of chess compositions*
http://problem64.beda.cz/silo/mlynka_golha_cycles_of_motivation_2017.pdf

PDF-muotoisessa kirjassa on tehtäviä, joissa esiintyy puolustusmotiivien syklinen muutos. Sivumäärä on 305, joten tutkittavaa riittää. Esimerkkinä suomalaistehtävä, joka menestyi aikansa WCCT-kilpailussa:

Unto Heinonen

3. sija 1. WCCT/A1 1972–1975

2#

11+8

Houkutusissa ja ratkaisussa esiintyy kolmen puolustusmotiivin syklinen kehä:

A: uhkanappulan lyönti
B: pakoruudun luonti lyömällä valkea nappula
C : suora suojaus

1.Tdd2? (2.Lb4#) 1.- Txa3 2. Rd1# 1.- Rd5
2. Kxd5# 1.- Lxb6 2. Kxb6# 1.- Rd3!: ACB
1. e3? (2. Tc5#) 1.- Txa3 2. Rd1# 1.- Rxd5
2. Kxd5# 1.- Lxb6 2. Kxb6# 1.- Lg8!: BAC
1. Lb5! (2. Ra4#) 1.- Txa3 2. Rd1# 1.- Rxd5
2. Kxd5# 1.- Lxb6 2. Kxb6#: CBA
"Well done", toteavat kirjan tekijät.

N. Shankar Ram: *CGSN – 70 Selected Chess Compositions*

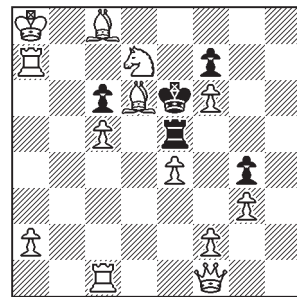
<https://yadi.sk/i/wwukPsvo3GSNcK>

70 vuotta 24.3.2017 täyttänyt intialaislaattija C.G.S.Narayanan esitellään kokoelmasa, jossa on 70 tehtävää englanniksi kommentoituina. Kirja on suunniteltu etenkin älypuhelimella luettavaksi.

Näytetehtävä on kolminkertainen Umnov-teeman esitys ruudulla e5: valkea nappula siirtyy ruudulle, josta musta nappula lähti.

C.G.S. Narayanan

1. sija Macedonian Problemist's League 2002–03

3#

13+5

1.De2! (2.Dxg4+ Tf5 3.Dxf5#)
1.- Txc5 2.Le5 (3.Dxg4#) Txe5 3.Txc6#,

1.- Tg5 2.Re5+ Kxf6 3.Txf7#, 1.- Tf5 2.e5
(3.Dc4/Rb6#) Txe5 3.Dxe5#

Ruutuja elämän täydeltä

Eikä tietenkään kannata unohtaa koti- maista osaamista, joka on esitelty toki aikaisemmin tämän lehden sivuilla: Osmo Kailaa tehtäväniekkana esittelevä *Ruutuja elämän täydeltä* löytyy osoitteesta <http://www.sci.fi/~stniekat/st/kaila100v.htm>.

Kokoelmassa on 100 kommentoitua tehtävää ja Kailan persoonaa valottavia kirjoituksia.

EM-KILPAILUTEHTÄVIEN LÄHTEET JA RATKAISUT

- 1) Juri Vahlavov
3. palk. Galitzky JT, 1964
1.Rf3! 5,0
- 2) Hidajat Maruta
1. palk. *Probleemblad*, 1969
1.Db4! (5,0)
- 3) Jan Hannelius
1. palk. *Suomen Shakki*, 1950
1.Rxd4! (5,0)

- 4) Jean Morice
1.–2. palk. *Thèmes-64*, 1981
1.f7!
> 2.Lg7+/2.c8R (1,0)
1.- Dxe8 2.Df2 (1,0)
1.- Dd7 2.De3 (1,0)
1.- Dc6 2.Df3 (1,0)
1.- Dxc5 2.bxc5 (1,0)
- 5) Hendrik Jan Molanus
2. kum. *Schakend Nederland*, 1966
1.Rf4!
> 2.Dxg3+ @
1.- g2 2.Rh6+ @
1.- Kf3 2.Rh4+ @
1.- Kxf5 2.Ke2+ @

1.- Kxf4 2.Dd4+ @
1.- Rc6/Rb3 2.Ke3 @
1.- dxc5 2.Ke4 @
@= 1 / 1,5 / 2 / 3 / 3,5 / 4 / 5

- 6) Vjatšeslav Antipov
palk. *Bulletin CSK*, 1970–1971
1.Kg3!
> 2.Df7 (1,0)
1.- Rc2 2.Lxd5 (1,0)
1.- Lc2 2.Rxd5 (1,0)
1.- Lf8 2.Lc8 (1,0)
1.- Rf8 2.Rc8 (1,0)

- 7) Steffen Slumstrup Nielsen
ensipainos *Chessstar*, 2017
1.Re6+ Ke7 2.Lxd3 (1,0)
2.- Th5+ 3.Kg3 (1,0)
3.- Lxd3 4.Rf4+ Le4 5.Txe4+ (1,0)
5.- Kf6 6.Rxh5+ Kxf5 7.Te1 d3 8.Te6 (2,0)
8.- c1D 9.Rg7+ Kg5 10.h4#
8.- Kxe6 9.Rf4+ Kf5 10.Rxd3 Ke4 11.Rc1 +
- 8) Eduard Asaba
Canadian Chess Chat, 1980
1.Lg8 (1,0)
1.- d5 2.Lxd5 Lc6 3.Lxc6 Rdb1 4.Tg8+ (1,0)
4.- Kh7 5.Le4+ Kh6 6.Tg6+ Kh5 7.Ld5 (1,0)
7.- a1D 8.Lf7 Kh4 9.Kg2 (1,0)
9.- Kh5 10.Kh1 (1,0)
10.- Kh4 11.Kg2 =

- 9) Virgil Nestorescu
2.–3. palk. *Szachy*, 1965
1.a6 (1,5)
1.- Lc5+ 2.Txc5 (1,5)
2.- Re4+ 3.Kd5 (1,0)
3.- Rxe5 4.e7 b1D 5.e8D+ Db8 6.Dc6+ Rb7
7.Ke4 (1,0)
7.- Dd8 8.Dxb7#

- 10) Aleksei Kopnin
4. kum. *Sojuz-Apollo*, 1975

MENESTYNEITÄ SUOMALAISTEHTÄVIÄ 9

1.Rf7!
 > 2.De4+ (Rxe4#) @
 1.- Lxh2 2.Dd3+ (Rxd3#) @
 1.- Rd3+ 2.Rg5+ (Taxg5#) @
 1.- Re4+ 2.Re5+ (Txe5#) @
 1.- e5 2.Df5+ (Dxf5#) @
 1.- Dxf7 2.Dxf7+ (Lxf7#) @
 1.- Lxf7 2.Dxf7+ (Dxf7#) @
 @= 1 / 1,5 / 2 / 3 / 3,5 / 4 / 5

11) Viktor Vovneiko & Vaclav Gebelt
Zadatsi i etjudy, 2003

1.Dc1!
 > 2.Dc3+ Dxc3 3.e3+ (Dxe3#) @
 1.- Dxa2 2.Dd2+ Dxd2+ 3.e3+ (Dxe3#) @
 1.- Db1 2.Dd2+ Dd3 3.De3+ (Dxe3#) @
 1.- Td6 2.Txf5+
 2.- Tff6 3.Lxf6+ (Txf6#) @
 2.- Tg7 3.Lxg7+ (Tf6#) @
 1.- Tc7 2.Td5+ Lxd5 3.Dxc5+ (Txc5#) @
 1.- Rd6 2.Te4+
 2.- Lxe4 3.Dc4+ (Rxc4#) @
 2.- fxe4+ 3.Lxf6+ (Txf6#) @
 @= 1 / 1,5 / 2 / 2,5 / 3 / 3,5 / 4 / 5

12) Vladislav Buňka
Umenie 64, 2003

1.Dd3! (1,0)
 > 2.Rd5+ Kd6 3.Rf6+ Ke5 4.Rg4+ (Lxg4#)
 (1,0)
 1.- e5 2.Dc3+ bxc3 3.Rd5+ Kd6 4.Rc7+
 (Lxd1#) (1,0)
 1.- Txa5 2.Dd6+ exd6 3.Rc4+ Kb5 4.Rb2+
 (Le2#) (1,0)
 1.- Txb8 2.Rf5+ Kc6 3.Rxe7+ Kb7 4.Df3+
 (Lxf3#) (1,0)

13) Sergei Latyš & Ivan Storoženko
 1. palk. *Šahmatnaja kompozitsija*, 1993–
 1994
 1.Lb2!
 > 2.Db5+
 2.- c5 3.Lc6+ (0,5)
 2.- Rxb5 3.Rf6+ (0,5)

2.- Ke4 3.Rf2+ (0,5)
 1.- Le2 2.Dxb3+
 2.- Ke4 3.Rc5+ (0,5)
 2.- Lc4 3.Dxf3+ (0,5)
 2.- Rxb3 3.Rf6+ (0,5)
 1.- Lc2 2.Dxf3+
 2.- Rxf3 3.Rf6+ (0,5)
 2.- Kc4 3.Dc3+ (0,5)
 2.- Le4 3.Dxb3+ (0,5)
 1.- Tc1 2.Db5+ Tc5 3.Lc6+ (0,5)

14) Miroslav Havel
Národní osvobození, 1947
 1.Rc3! (1,0)
 1.- Kc2 2.Tg2 Kd3 3.Lb3 Kd4 4.Tg5 (1,0)
 1.- Kxd2 2.Tg3
 2.- Ke1 3.Tg2 Kf1 4.Lh3 (1,0)
 2.- Kc2 3.Re4 ~ 4.Lb3+/Lg4 (1,0)
 2.- Kc1 3.Re4 ~ 4.Lg4 or 3.Lg4 ~ 4.Re4
 (1,0)

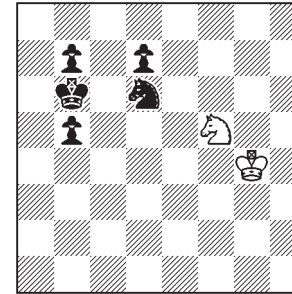
15) Wilfried König
 3. sija Tšekki–Saksi, 1999–2001
 1.Rxa5 Kd6 2.Rb7+ Ke5 3.Tb4 Te1 4.Re3
 Txe3 5.f4+ gxf3 6.d4+ (5,0)

16) Milivoj Nešić
 2. sija Liga Problemista, 1988
 I) 1.Txa2 Dxc6 2.Re4 Tf5#
 II) 1.dxc6 Lxf7 2.Rd5 Te6#
 III) 1.Le4 Txf4 2.Rf5 Txe4#
 IV) 1.Ld5 Txd6 2.Re6 Txd5#
 1 / 2,5 / 4 / 5 pist.

17) Janos Csák
 2. palk. *Macedonian Problemist*, 2007
 a) 1.Db3 Txd6 2.Kc4 Lf6 3.d3 Tc6# (2,5)
 b) 1.dxe3 Lxd6 2.Kd4 Tc7 3.Dd3 Le5# (2,5)

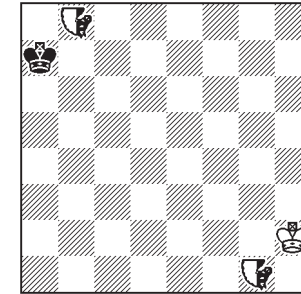
18) Arkadi Hait
 2. main. Puškin 200 MT, 2000
 1.a1L Ra3 2.b1L Rxc2 3.g1T+ Re1 4.Tg8
 Rxd3 5.Lg7 Re5 6.Lh7 Rf7# (5,0)

1) Mikko Manninen &
 Harri Hurme
 2. erik. main. Jorma Pit-
 känen 75 JT 2016

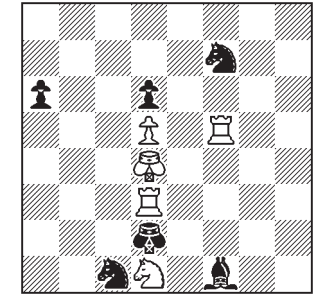
a#6 2+5
 a) pakollinen 1.Kc6
 b) vRf5→g3

2) Kenneth Solja
 2. main. Julia's Fairies
 2015/II

ai#13 1+1+2
 KöKo, Maximummer
 neutraali okapi b8, g1

3) Neal Turner
 1. main. *feenschach* 2012

i#2 SAT 5+6
 kuninkaalliset heinäsiirrat
 (kH) d4, d2

1) Mikko Manninen, Harri Hurme
 a) 1.Kc6 Rg7 2.Rc4 Kf5 3.d5 Ke6 4.Kc5 Kd7
 5.b4 Kc7 6.b5 Re6#
 b) 1.Re4 Kf5 2.d6 Ke6 3.Kc5 Kd7 4.b6 Kc8
 5.Kc6 Rf5 6.Re5 Re7#
 ”An exceptional demand: in a) enforced
 1.Kc6.

Ideal and echo mates.
 The first work, problem, by 80 years
 old Manninen, with a little help from Harri
 Hurme, Manninen wants with him.
 I like much the problem.”
 Tuomari: Jorma Pitkänen

2) Kenneth Solja
 1.Kg2 nOKf3 2.Kg3 nOKa6 3.Kf4 nOKe5
 4.Ke4 nOKd4 5.nOKc4 nOKf3 6.Kd5
 nOKc5 7.Kc6 nOKd7 8.Kb5 nOKe7 9.nOKf6
 nOKc4 10.nOKb6 nOKa4 11.Ka6 Kb7
 12.Ka7 Ka8 13.Kb7 nOKc8#
 ”Interesting pieces. The tour from one

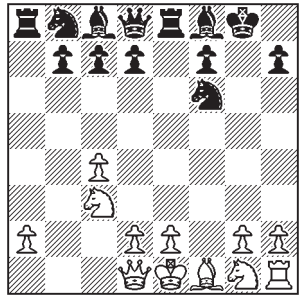
corner to the other and the beautiful Zug-
 zwang in the last move are superb. The fact
 that the problem starts in a symmetrical posi-
 tion, which make it duplex, is also amusing.”
 Tuomari: Ofer Comay

3) Neal Turner
 1.Tg3! (2.Txf7+ 2.- Rd3/Ld3/rGxd5#)
 1.- Rd3 2.Rc3+ Rb4#
 1.- Ld3 2.Tfg5+ Rh6#
 1.- rGxd5 2.Td3+! rGg5#

”Eine sehr ungewöhnliches Thema: Die
 drei Mattzüge der Drohung werden als Pa-
 raden gegen die Drohung gespielt!
 Die Verknüpfung von SAT und kG im
 S#2 wurde inzwischen zu einer Art Mar-
 kenzeichen von Neal, sie ist allerdings für
 die meisten Leute schwer verdaulich. Wenn
 man geeignete Erklärungen mitliefert, kann
 sie sich aber besser erschließen.”
 Tuomari: Juraj Lorinc, *feenschach* 217

4) Unto Heinonen

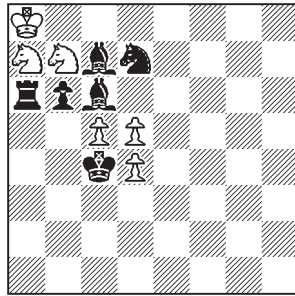
1. main. *StrateGems* 2015

Johtopeli 10 12+13

5) Kenneth Solja

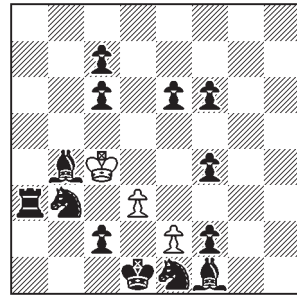
2. kum. *StrateGems* 2014

a#3 Kirke Parrain 7+10
b) vsd4→d6

6) Unto Heinonen

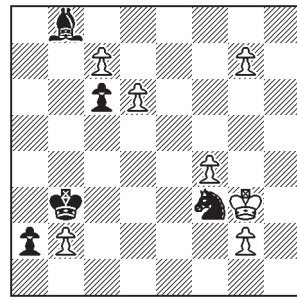
2. palk. *StrateGems* 2015

si=15 3+13
2 ratkaisua

7) Unto Heinonen

1. kum. *StrateGems* 2015

si##20 7+5

4) Unto Heinonen

1.f4 a5 2.f5 a4 3.f6 a3 4.fxe7 axb2 5.exf8L bxa1L 6.Lxg7 Lxg7 7.c4 Rf6 8.Rc3 0-0 9.La3 Te8 10.Lf8 Lxf8.

”WB anti-Pronkin (captured on the promotion square) and bB Pronkin. This is perhaps the shortest realization for this theme with Bishops. This has already been done with a single Queen that made the two effects, but not with two bishops of opposite color. This problem deserves to be included in the annals.”

Tuomari: Thierry le Gleuher, *SG77*

5) Kenneth Solja

a) 1.T*a7+ K*a7[+vRa6] 2.R*c5 R*c5[+vsd3]+ 3.K*d5[+msd6] Rb4[+vse3]#

b) 1.L*b7+ K*b7[+vRc6] 2.K*c5[+mLb8] K*a6[+vsb4]+ 3.K*d6[+mTb7] Rb5[+vse4]#

”Good fairy play and a challenge to the solvers.”

Tuomari: Diyan Kostadinov, *SG 77*

6) Unto Heinonen

1.d4 5.d8R 6.Rxe6 7.Rxf4 8.Rd3 9.e4 10.e5 11.exf6 12.f7 13.f8D 14.Dxf2 15.Dxe1+ Lxe1=

1.e3 2.exf4 3.f5 4.fxe6 5.e7 6.e8T 7.Te2 8.d4 11.dxc7 12.c8D 13.Dh3 14.Dxb3 15.Dxc2+ Rxc2=

”Only three white pieces! In both solu-

tions both Pawns promote, once in S and Q and then in R and Q. S and R return to the original square where the Pawns came from. A master problem!”

Tuomarit: Zvonimir Hernitz & Branko Koludrović, *SG 77*

7) Unto Heinonen

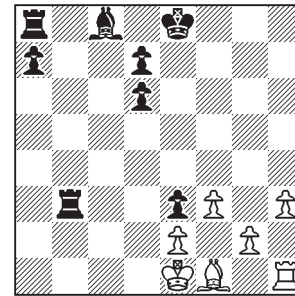
1.c8R 3.Rc4 4.g8L 6.Ld3 7.f5 8.Kf4 13.g8T 15.Te3 16.Ke4 18.d8D 19.Dd4 20.Rd2+ Rxd2#

”All four promotions to S,B,R & Q happen without captures and end with model mates. Good construction with mid-board mate.”

Tuomarit: Zvonimir Hernitz & Branko Koludrović, *SG 77*

8) Antti Parkkinen, Henry Tanner & Mikael Grönroos

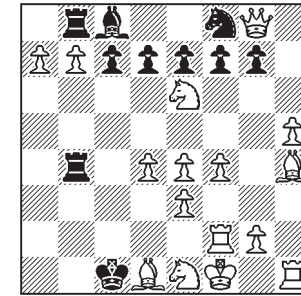
3. kum. *Phénix* 2014

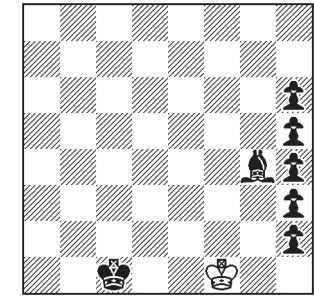
a#4 b) msd6→d5 7+8

9) Per Olin

1. palk. *Springaren* Winter Tourney 2015–2016

A 16+10

B 1+7

A→B 20

8) Antti Parkkinen, Henry Tanner & Mikael Grönroos

a) 1.Lb7 f4 2.Lxg2 Lxg2 3.0-0-0 0-0 4.Tb8 Tc1#

b) 1.d6 g3 2.Lxh3 Lxh3 3.Tb7 Le6 4.Te7 Th8#

”Isolé dans h#n, de par son énoncé court, un problème amusant. Le roque (ou non-roque?) est une idée piquante, réalisée ici avec esprit.”

Tuomari: Yves Tallec, *Phénix 266*

9) Per Olin

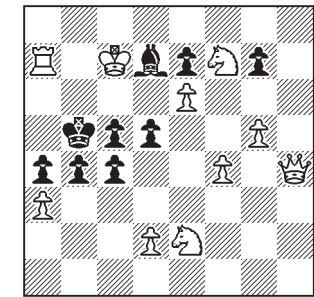
1.h6 gxh6 2.Dg6 fxxg6 3.Lh5 gxh5 4.f5 Rg6 5.f6 exf6 6.Rg5 fxxg5 7.e5 gxh4 8.e6 dxe6 9.Tf5 exf5 10.g4 fxxg4 11.Th3 gxh3 12.a8T Lg4 13.Ta3 Tc8 14.bxc8R Re5 15.Rd6 cxd6 16.dxe5 Tf4+ 17.exf4 dxe5 18.Tg3 exf4 19.Rf3 fxxg3 20.Rh2 gxh2.

”In this prizewinner we have multiple sacrifices both white and black (I counted total number of 17 active ones). It is also enjoyable to see black pawns move from seventh rank diagonally to h-line and how they clean the board from all the other pieces. Problem is partially checked by computer, so hopefully it is sound.”

Tuomari: Kenneth Solja, *Springaren* syyskuu 2016

10) A. Cistiakov & Jorma Pitkänen

kum. *Phénix* 2008

3# 10+9

10) A. Cistiakov & Jorma Pitkänen

1.Rd4+/Rd6+? cxd4/exd6!
1.Dh7! (2.Rc3+ bxc3 3.Db1#)
1.- d4 2.Rxd4+ cxd4 3.Df5#
1.- g6 2.Rd6+ exd6 3.Dxd7#
1.- c3 2.Dd3+ c4 3.Dxd5#

”Problème logique à deux plans principaux avec clé d’embuscade, ouverture de ligne dans les avant-plans et sacrifice d’évacuation et sacrifice d’attraction dans les plans principaux. Quatre mats par la Dame.”

Tuomari: Jean Morice, *Phénix 266*

Koonnut Neal Turner

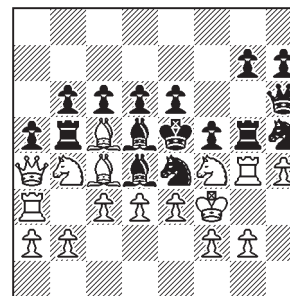
Pohdintoja

Kun WCCT 2016–17 teemat julkaistiin, niin huomasin ilokseni retroryhmän teemana olevan paikanvaihto johtopelissä, joko suora vaihto $A \rightarrow B \rightarrow A$ tai syklinen $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow A$. Sehän sopi minulle ja kaivoin esille *ST* 2/2009 s. 65 julkaisemani haasteen, johon kukaan ei ollut vastannut. Sainkin sitten aikaiseksi korrektein tehtävän, joka ei ollut riittävän korkeatasoinen maatumme edustamaan, mutta julkaistiin kuitenkin ensipainoksena *Phenix*-lehdessä 265 syyskuussa 2016 no:lla 7597. Tekniset taidot olivat hyvät, keuhuttiin vaikeasti ratkaistavaksi ja teema hyvin piilotetuksi. Taiteellisuudessa jäi itseäni kalvamaan aseman Tf8-La1 esiintyminen kahdesti ja tietty mustan a8-tornin lyönti, joka helpottaa ratkaisijaa, joka tuntee teeman.

Kun WCCT-tehtävät julkaistiin arviointaviksi, niin huomasin, että aika pitkiä paikanvaihtosyklejä oli monessa tehtävässä. Aloin miettiä, että entäpä, jos johtopeli ei alkaisikaan pelin alkuasemasta, niin millaisia syklejä saisi vaatimuksella johtopeli a:sta b:hen. Ensiksi tuli mieleen, että seurataanpa johtajaa ja niinpä nopeasti laadin aseman B. Asemassa on se paha vika, että se on laiton

jopa 960-shakissa. Valkean mustaruutuiselle lähetille ainoa alkuruutu olisi g1, mutta musta lähetti g8:sta ei ole päässyt minnekään. En kiellä sitä mahdollisuutta, että teema voitaisiin toteuttaa laillisessa 960-shakin asemassa. Se on hankalaa, kun kaavio Kb5 – sa5 b7 c7 on pakollinen, keskemällä lautaa tulee helposti shakkeja ja kaksi peräkkäistä upseerin siirtoa pelin puolivälissä syövät ratsuja ja torneja niin, että niitä ei enää ole, kun muualla tarvittaisiin. Sitä paitsi paikanvaihtoa ei tapahdu lainkaan, kun vielä pitäisi siirtää 17.h5-h7. Nopean paikanvaihdon aikaansaamiseksi jostain pitää tinkiä. 31 nappulalla teoreettinen minimi on 16,5 siirtoa, eli pelissä tapahtuu odottava tai auttava ylimääräinen siirto.

Tehtävässä C tuo temposiirto on aika komea. Seuraa johtajaa -ehto ei enää ihan toimi, pitäisihän valkean pelata esim. 2.d4, mutta syklinen paikanvaihto tapahtuu siirtojärjestyksen mukaisesti. Jos halutaan 32 nappulaa, niin teoreettinen minimi kaikkien nappuloiden sykliselle paikanvaihdolle siirtojärjestyksen mukaan on 17,5 siirtoa. En ole siinä onnistunut ja 18,5 siirtoa varmaan onnistuisi, mutta tuskin ilman duaaleja. Taas pitää jos-

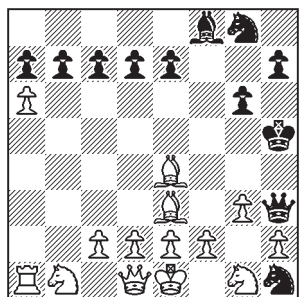
D. Olli Heimo
ensipainos32 nappulan syklinen paikanvaihto
17 siirrossa

tain tinkiä. Niinpä tingin paikanvaihdosta siirtojärjestyksen mukaan ja keksin tehtävän D. Pientä pulmaa tuli siinäkin siirtojärjestyksen suhteen ja niinpä ratkaisussa on kompa. Valkea-alkuisena siirrolla 1.Dc2? se ei toimi, koska d3-d4 tapahtuisi liian aikaisin. Niinpä musta aloittaa, mikä on oletuskin Popeyn $a \Rightarrow b$ vaatimuksessa.

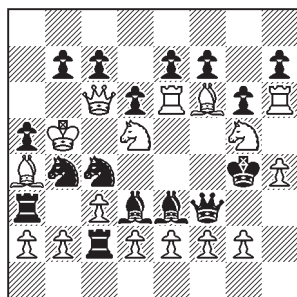
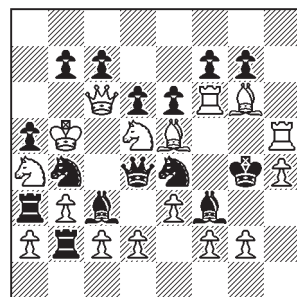
Ratkaisut ovat konetarkistettuja, B-D tosin sillä varauksella, että muita kuin tarkoitetut loppuasemat ei ole.

A: 1.a4 g6 2.a5 Lg7 3.a6 Lxb2 4.Ta5 La1 5.Lb2 f5 6.Lxh8 Kf7 7.Ld4 Df8 8.Le3 Dh6 9.Txf5+ Kg7 10.Tf8 Rc6 11.Txc8 Rd4 12.Txa8 Rf5 13.Tf8 Rg3 14.Tf4 Rxh1 15.g3 Dh3 16.Lg2 Kh6 17.Ta4+ Kh5 18.Le4 Lg7 19.Ta1 Lf8.

B: 1.h5 Kh4 2.g4 Dg2 3.f3 Lf2 4.e3 Le2 5.d3 Rd2 6.c4 Tac3 7.a3 Ra2 8.b4 Tb2 9.Lc2 a4 10.Ka5 b5 11.Db7 c6 12.Rc7 d5 13.Td6 e6 14.Le7 f6 15.Rf7 g5 16.Tg6 h6 C: 1.Th7 Da7! 2.h5 Kh4 3.g4 Lg2 4.f3 Rf2 5.e4 De3 6.d4 Ld2 7.c3 Rc2 8.b4 Tab3 9.a3 Ta2 10.Rb2 a4 11.Ka5 b5 12.Db7 c6 13.Rc7 d5 14.Ld6 e5 15.Te6 f6 16.Lf7 g6 17.Tg7 D: 1.Rf6 Dc2 2.a4 h5 3.Ta5 Th4 4.b5 Lb6 5.c5 g4 6.Lc6 Kg2 7.d5 f3 8.Rf2 e4 9.Le3 d4+ 10.Kd6 Ld3 11.e5 Re6 12.f4 c4 13.Tf5 Tc3 14.g5 a3 15.Dg7 Ra2 16.h6 b4 17.Rh7 Db2

A. Olli Heimo
Phenix 265 9/2016

johtopeli 19 siirrossa 14+12

B. Olli Heimo
ensipainosseuraa johtajaa 16 siirtoa,
kaikki nappulat siirtyvätC. Olli Heimo
ensipainos31 nappulan syklinen pai-
kanvaihto 16,5 siirrossa

Problem A was my candidate for the WCCT 2016–2017. It was not selected due to the high quality of the other Finnish compositions. But I got interested in what can be done with the stipulation $a \rightarrow b$ in related themes. Problem B, using the follow-my-leader condition, shows all the 32 men moving in 16 moves. The position is illegal even in chess-960, is a legal position possible? Problems C and D show cyclic platzwechsel of 31 and 32 men in 16,5 and 17 moves. In C the platzwechsel occurs in the order of the moves of the solution. Is the same possible with 32 men, perhaps in 17,5 or 18,5 moves?

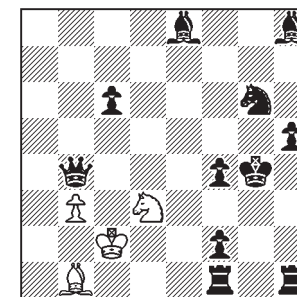
Paha Pähkinä 73

Näistä ratkaisuista yhdenkin löytämällä 20 minuutissa olisit lyönyt kolme maailmanmestaria äskettäisessä brittien ratkaisijamestaruuskilpailussa.

Finding just one of these solutions within 20 minutes would have put you ahead of 3 World Champions at the recent British Solving Championship.

Zdeněk Meergans

Schweizerische Schachzeitung 1984

a#4 2.1.1... 4+11

Ratkaisu/Solution to Paha Pähkinä 72
1.Ka7 Lb8+ 2.Kb6 Rd6 3.Kc5 Rxe4+ 4.Kd4 Rxg3 5.Ke3 Kxh2 6.Kf2 Kxh3 7.Kg1 La7#, 1.g2+ Kxh2 2.Ka7 Kg1 3.Ka6 Kf2 4.g1T Ke3 5.Tg8 Kd4 6.Ta8 Kc4 7.Ta7 Rc5#

Suomentajan kommentti

Käännösprosessin aikana ilmeni, että loppu-tehtävätuomiossa sivulla 70 olevan Martin Minskin tehtävän (1. kum.) ratkaisussa oli isohko ongelma. Kun tehtävä ilmestyi (*TN* 1/2016), sen ratkaisu julkaistiin samassa lehdessä ja mustan 4. siirron kohdalla toisesta vaihtoehdosta (siirron 4.- a5+ asemesta 4.- e5) todettiin näin, huomautus vi: Jos 4.- e5 niin 5.Lxc5+ Ke6 6.Ld6 ja valkea pystyy hallitsemaan mustan sotilasfalangia: 6.- e4 7.Le5 e3 8.Lc3 e2 9.Kc5 e1D 10.Lxe1 Kf6 11.Kxc6 Kxg6 12.Kxd5 ja valkea ei päästä mustaa kuningasta a8:aan.

Kun kävin ratkaisua läpi Fritz-peliohjelmalla, osoittautui kuitenkin, että valkean siirron 9.Kc5 jälkeen ilmoitettu siirto 9.- e1D?? on yksinkertaisesti huono. Sen sijaan 9.- Ke7 pitäneen tasapelin. (Syntyneessä asemassa valkea on itse asiassa siirtopakossa, musta ei. Mustalla on temposiirtoja K:lta, Ke6-Ke7-Ke6, ja valkea joutuu lopulta huonontamaan asemaansa.) Tästä asemasta ovat monet loppu-tehtäväasiantuntijat ilmoittaneet olevansa samaa mieltä.

Kun tästä huomiosta ilmoitettiin laatijalle, hän vastasi nopeasti, että valkea pelaakin 7. siirrossa Lc5, ja jatko on kuten tuomiossa on annettu. (Valkean siirto 15.Lh6! on erityisen kaunis; se on ainoa voittosiirto, ja muut siirrot itse asiassa häviävät!) Tutkin tätäkin muunnelmia Fritzillä, mutta en löytänyt mitään, mikä sen kumoaisi. Tehtävä on siis pelastettu, mikä on hieno asia.

Yksi aiheeseen liittyvä detalji on se, että tehtävä oli tammikuussa 2016 ratkaisukohteena 12. kv. ratkaisukilpailussa (ISC), jonka tulokset on annettu *TN*-lehden nrossa 1/2016. Kilpailun tehtävät ja ratkaisut löytyvät netistä. Minskin luomus oli tehtävä nro 4. Tuolloin tästä sivumuunnelmasta todettiin vain: vi) 4.- e5 5.Lxc5+ Ke6 6.Ld6!+-. Tätä vastaan ei liene muuta huomauttamista kuin että tietenkään valkean voitto ei ole millään tavalla selvä. Jos musta pelaa 6.- e4, niin

valkean on löydettävä monia vahvoja siirtoja, mm. tuo 15.Lh6! jatkoineen, ennen mustan luovutusta. Ja jos ratkaisija olisi sattunut valitsemaan jatkon 7.Le5?, niin kenties olisi kestänyt hetken, ennen kuin totuus olisi paljastunut...

Mielestäni on itsestään selvää, että tämäntyyppisiä tehtäviä ei pitäisi valita pikaratkaisukilpailun kohteiksi. *TN*:n turnausraportissa todetaankin, että kaikista yli 450 ratkaisijasta vain yksi sai täydet viisi pistettä, yksi sai 2 p. ja loput 0–1 p. Tehtävä itsessään on mitä mielenkiintoisin, mutta tuo ISC-foorumi vain oli sille sopimaton.

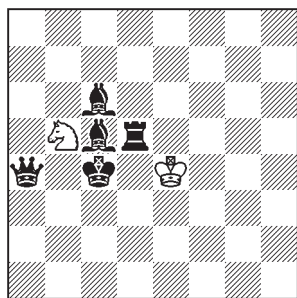
Henry Tanner

Vertailun vuoksi

Teppo Mänttä esittää vertailutehtävän Vuoden suomalainen shakkitehtävä -kilpailussa toiseksi sijoittuneelle Jorma Pitkäsen viiden siirron apumatille, kts. *Tehtäväniekka* 1/2017, s. 14.

Edgar Holladay

2. p. *Ideal Mate Review* 1985–1986

a#4 3.1... 2+5

1.Td3+ Kf5 2.Ld5 Rc3 3.Kd4 Kf4 4.Dc4 Re2#, 1.Lb6 Rc7 2.Tb5+ Kf4 3.Kc5+ Ke5 4.Dc4 Ra6#, 1.Da1 Kf3 2.Td6+ Ke2 3.Kd5 Kd3 4.De5 Rc7#

TM: ”Kaikissa ratkaisuisa musta torni katkaisee mustan daamin linjan. Mattisiirrossa valkea ratsu käyttää tuota katkoa hyödyksi.”

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laatijoita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Kari Valtoselle, lopputehtävät Antti Parkkiselle, apumatit Harry Fougiaxisille, itsematit Johan Beijelle sekä satushakki- ja retrotehtävät Kenneth Soljalle. Tehtäviin liittyvät kommentit Janne Syväniemelle (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaatista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Apumateissa vaihdella ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Jan Hannelius 100 MT, Antti G. Ojanen 100 MT, Osmo Kaila 100 MT

Ensipainososastossa julkaistaan ensipainosten rinnalla tehtävät, jotka osallistuvat Tehtäväniekka 4/2016:ssa julistettuihin kolmeen muistokilpailuun. Nämä tehtävät julkaistaan ensipainososastoissa merkittyinä tehtävänumeron jäljessä olevalla m-kirjaimella. Ensipainosten vuosikilpailut ovat erillään muistokilpailuista ja yksi tehtävä voi osallistua tietenkin vain yhteen kilpailuun.

Andrei Selivanov 50 JT

Laadinnan ja ratkaisemisen suurmestarin juhlakilpailu on kuudessa ryhmässä:

2#, 3#, 4-7#, lopputehtävät, a#3-7, i#3-7

Juhlaja tuomitsee, ei teemavaatimusta. Enintään kolme tehtävää yhteen ryhmään per laatija. Palkintoina mitaleja ja kirjoja. Tehtävät viimeistään 9.7.2017 luottamusmies Boris Šorohoville sähköpostiosoitteeseen

Originals published in this section are eligible for the informal tournaments of the magazine. Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Kari Valtonen; studies to Antti Parkkinen; helpmates to Harry Fougiaxis, selfmates to Johan Beije; fairies and retros to Kenneth Solja. All comments related to the problems should be sent to Janne Syväniemi (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

In Tehtäväniekka 4/2016 we announced three MTs to honour three Finnish problemists born in 1916. The entries will be published in the originals columns marked with the letter “m” after the problem number. Obviously, one composition participates in one competition, either in the annual competition for the originals or in the memorial tourney.

bbs64@mail.ru

Viestiin otsikko A. Selivanov 50 ja laatijan kotiosoite. Tehtävät pyydetään tekstimuodossa, ei pgn-tiedostoina.

Tuomiot julkaistaan joulukuussa 2017 sekä verkkosivulla www.selivanov.ru että erillisenä julkaisuna.

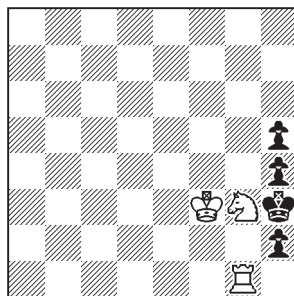
LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Antti Parkkinen, (tchessendgamestudies@gmail.com)
 Tuomari – Judge: 2017–2019: **Martin Minski**

Missä kaikki maailman uudet lopputehtävät piileksivät? Me saimme niitä tänäkertaiseen lehtemme vain muutaman, vain kahdelta laatijalta. Kiitos Pavel Arestoville ja Aleksei Popoville! Jälkimmäisen ensimmäinen tehtävä on ensipainos, mutta laadittu jo vuonna 2011, kun laatija oli vasta kahentoista ikäinen! Ei tietystikään mitään uutta auringon alla, mutta näppärä lisäys vanhaan aiheeseen. Toivotamme tervetulleeksi myös tuomarin vuosien 2017–2019 kilpailuun. Hän on Martin Minski Saksasta. Herzlich willkommen!

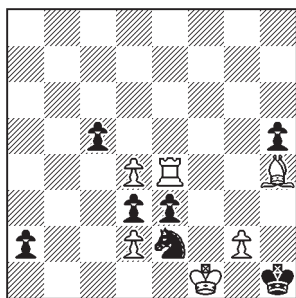
Where are all the new endgame studies hiding in this world? We only received very few for this issue, from only two composers. Thank you, Pavel Arestov and Alexey Popov! The first study of the latter has never been published before, even though Alexey composed it already in 2011, when he was only twelve years old! Of course, it is nothing new under the sun, but a clever addition to an old idea. We also welcome the judge for the tourney for the years 2015 to 2017. He is Martin Minski from Germany. Herzlich willkommen!

4496. Aleksei Popov
 RUS

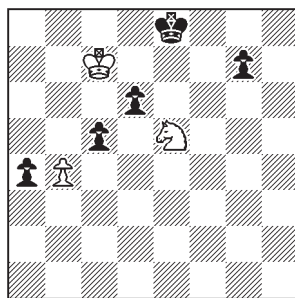
voitto (+) 3+4

4497. Aleksei Popov
 RUS

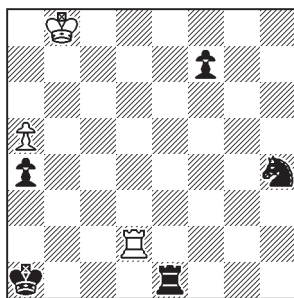
tasapeli (=) 6+7

4498. Aleksei Popov
 C. Mannin mukaan
 RUS

voitto (+) 3+5

4499. Pavel Arestov
 RUS

tasapeli (=) 3+5

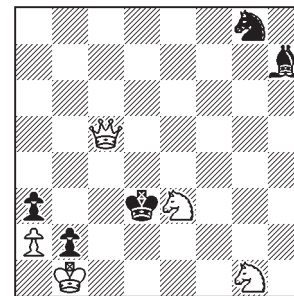
ITSEMATIT – SELFMATES

Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@live.nl)
 Tuomari – Judge: 2016–2017: **Dolf Wissmann**

6 selfmates this time, thanks to the Ojanen-100 tournament with three of them. We start with the winner of the Finnish Open solving contest. A light weighted selfmate in 2. Jorma uses a heavier construction to shown a popular theme. The first contribu-

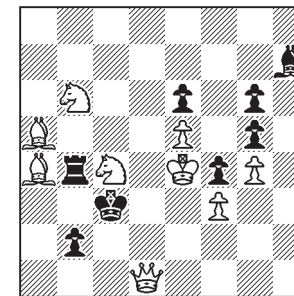
tion to the Ojanen-100 is a sophisticated s#6. Popov's second problem shows the classical duel between Queen and Bishop on the same diagonal. Jorma's sent a s#7 to the Ojanen-100 with 3 different mates after some promotions.

4500. Aleksei Popov
 RUS

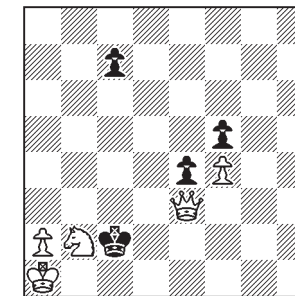
i#2 5+5

4501. Jorma Pitkänen
 Lahti

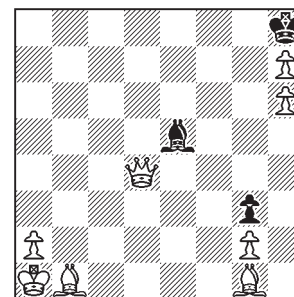
i#2 9+8

4502. m Karol Mlynka
 SVK

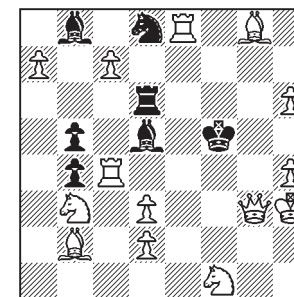
i#6* 5+4

4503. Aleksei Popov
 RUS

i#6 8+3

4504. m Jorma Pitkänen
 Lahti

i#7 14+7

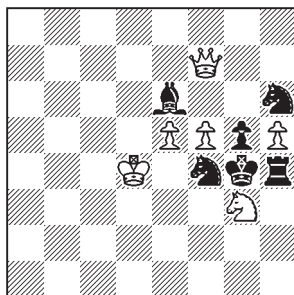
Sokkokrypton ratkaisu
 (sivu 97):

1	U	15	Y
2	Z	16	L
3	B	17	P
4	E	18	C
5	K	19	Ö
6	I	20	V
7	S	21	D
8	T	22	X
9	A	23	M
10	N	24	O
11	J	25	F
12	Ä	26	W
13	R	27	G
14	H		

APUMATIT – HELPMATES

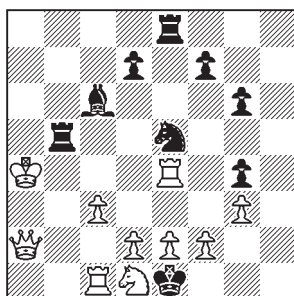
Harry Fougiaxis, Delvinou 4 GR-11363 Athens, Greece (loyaldragon@gmail.com)
 Tuomarit – Judges: a#2–3/h#2–3 2017–18: **Dmitri Turevski**, a#n/h#n 2017–18: **Ioannis Kalkavouras**

4505. m Christer Jonsson
SWE

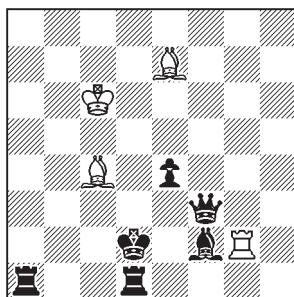
a#2 2.1.1.1 6+6

4508. Francesco Simoni
ITA

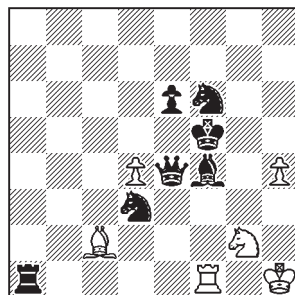
a#2 2.1.1.1 10+9

4511. Georgios Voulgaris
GRE

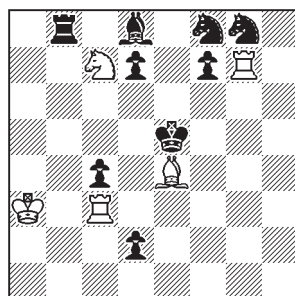
a#2 4.1.1.1 4+6

4506. Christer Jonsson
SWE

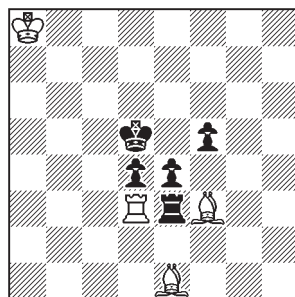
a#2 2.1.1.1 6+7

4509. Fadil Abdurahmanović & Ioannis Kalkavouras
BIH/GRE

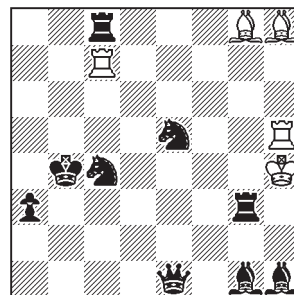
a#2 3.1.1.1 5+9

4512. m Christer Jonsson
SWE

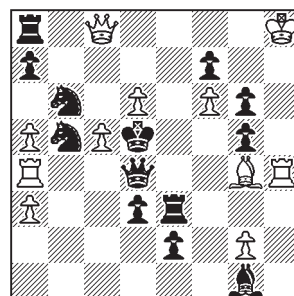
a#2½ 2.1.1... 4+5

4507. m Jorma Paavilainen
Brussel

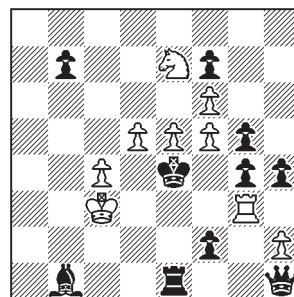
a#2 2.1.1.1 5+9

4510. m Viktor Syzonenko
UKR

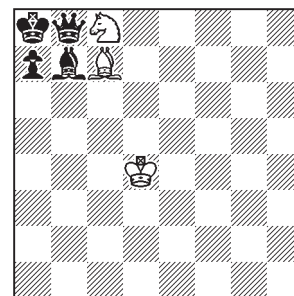
a#2 3.1.1.1 11+13

4513. m Jevgeni Fomitšev
RUS

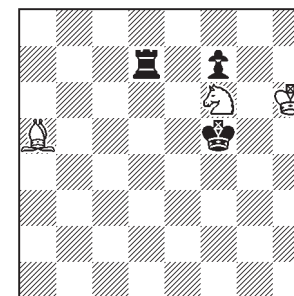
a#2½ b) sc4→h3 9+10
c) Re7→d7

4514. m Tarmo Palin
Nokia

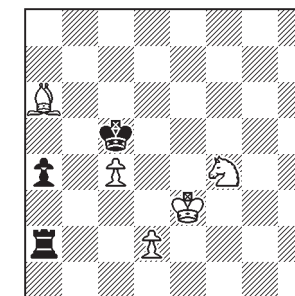
a#3* 3+4

4515. m Tarmo Palin
Nokia

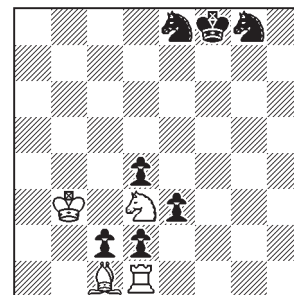
a#3 2.1.1... 3+3

4516. m Anton Bidleň
SVK

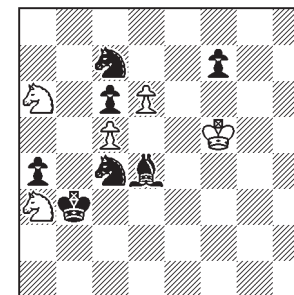
a#3 2.1.1... 5+3

4517. m Mihailo Geršynskiy & Aleksandr Pankratjev
UKR/RUS

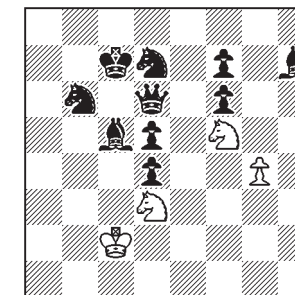
a#3 2.1.1... 4+7

4518. Christer Jonsson
SWE

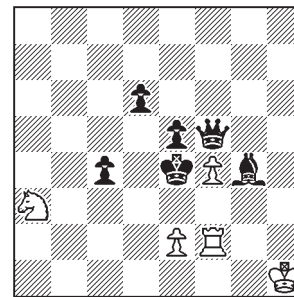
a#3 2.1.1... 5+7

4519. m Aleksei V. Ivunin & Aleksandr Pankratjev
RUS

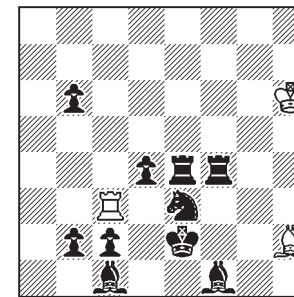
a#3 2.1.1... 4+10

4520. Viktor Syzonenko
UKR

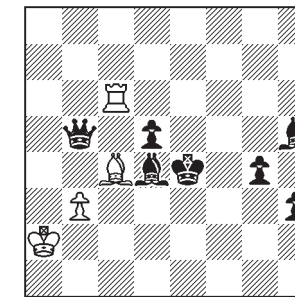
a#3 3.1.1... 5+6

4521. m Viktor Syzonenko
UKR

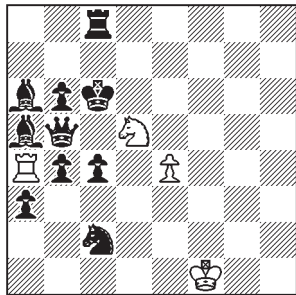
a#3 3.1.1... 3+10

4522. m Aleksei V. Ivunin & Aleksandr Pankratjev
RUS

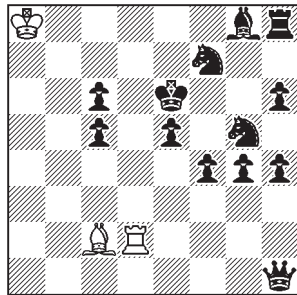
a#3 4.1.1... 4+7

4523. m Aleksei V. Ivunin
& Aleksandr Pankratjev
RUS

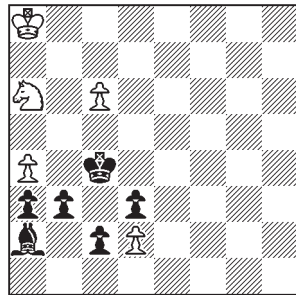
a#3 4.1.1... 4+10

4524. m Aleksei V. Ivunin
& Aleksandr Pankratjev
RUS

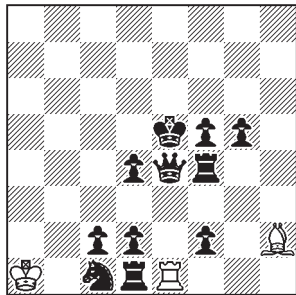
a#3 4.1.1... 3+13

4525. m Christer Jonsson
SWE

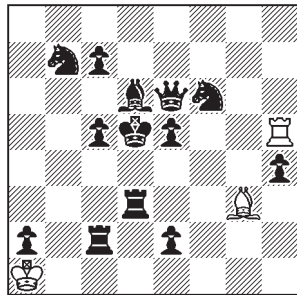
a#3 3.1.1... 5+6
b) Kc4→a6, 1.1.1...

4526. m Aleksei V. Ivunin
& Aleksandr Pankratjev
RUS

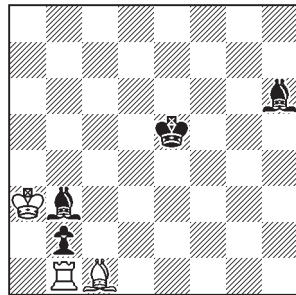
a#3½ 2.1.1... 3+11

4527. m Aleksei V. Ivunin
& Aleksandr Pankratjev
RUS

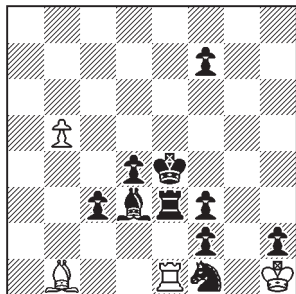
a#3½ 2.1.1... 3+13

4528. m Aleksei V. Ivunin
& Aleksandr Pankratjev
RUS

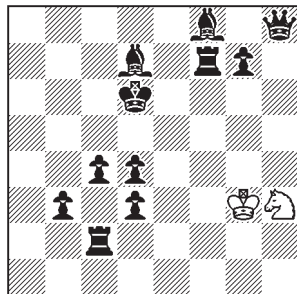
a#3½ 3.1.1... 3+4

4529. m Aleksei V. Ivunin
& Aleksandr Pankratjev
RUS

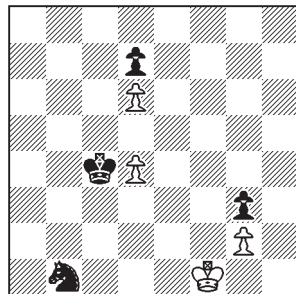
a#3½ 4.1.1... 4+10

4530. Petre Stojoski
MKD

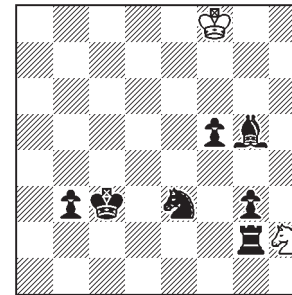
a#4½ 2.1.1... 2+11

4531. m Anton Bidleň
SVK

a#5 b) Kc4→c3 4+4

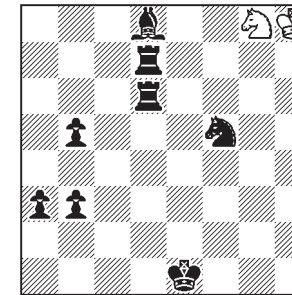
4532. Petre Stojoski
MKD

a#5½ 2+7

[1] Milan Ondruš
1. m. Martin 1994–95

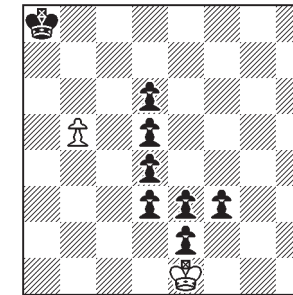
4533. Petre Stojoski
MKD

a#6 2+8

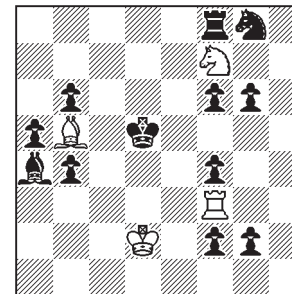
[2] Antonio Garofalo
Problemaz 2007

4534. Jorma Pitkänen
Lahti

a#7½ 2+8

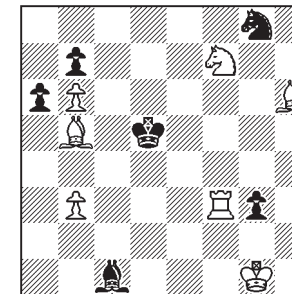
[3] Zvonimir Hertz
1. p. 13° T.T. Problem-Echo
1995–96

a#2 0-asema 4+12

a) Rf7→a8, b) sg6→g3
c) Tf3→h3

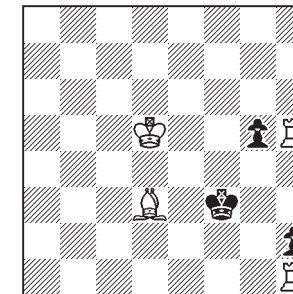
[4] Pierre Tritten
T.T. Saint-Germain au Mont
d'Or 2015 1. p.

a#2 7+6

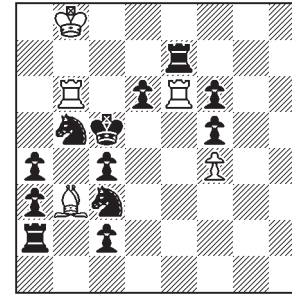
b) sg3→f6
c) Lh6→a5

[5] Vidadi Zamanov
Wola Gulowska 2015
1. p.

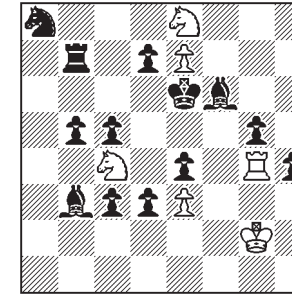
a#2 3.1.1.1 4+3

[6] Harald Grubert
72. T.T. SuperProblem 2013
9. p.

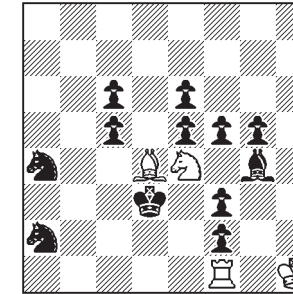

a#2 5+12

b) sc4→a5, c) Rc3→d4

a#2 3.1.1.1 6+13

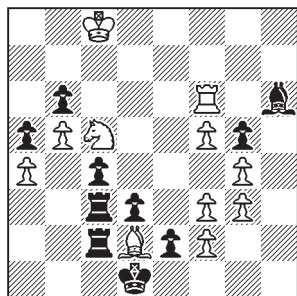

a#2 3.1.1.1 4+12

[7] Aleksandr Shvichenko

13. Championship of Ukraine 2005

4. Place

a#2 11+10

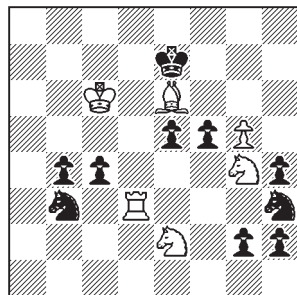
- b) Kd1→b4
- c) Kd1→g7

[8] Anatoly Mityushin

Roman Zalokotsky

Springaren 2008

2. p.

a#2 6+10

- b) Ke7→g5
- c) Ke7→c2

bernd ellinghoven 64 JT

(Simultaneously 75th *feenschach* theme tourney & 223rd theme tourney of *Die Schwalbe*)

The world of the chess problem is all that is desirable and devoid of cooks.

It is the totality of presentable facts, not of wishful dreams.

Many ideas that are not presentable in orthodox form can be realized in fairy chess.

In the beginning was the mate; then the junction-point was found – and this was quite good! Later came logic and purity of aim – and actually this was even better!

This is the short history of the orthodox chess problem with direct play.

The **Help-play Revolution** requires the elements **junction-point** & (ideally) **purity of aim**.

I have been making propaganda for this ever since HPR invented the complete bi-colour Rehm-theme in the helpmate in 1990. Of course there had already been single-colour Rehm themes (and naturally Indians & Maslar) in orthodox problems.

However, critical moves in help-play are interesting, and realizations with purity of aim are a challenge.

Revolutionary help-play contributions

to this **-be-64-JT** should show the **use of junction-points: Indians, Rehm-, Maslar-themes** -- all possibilities in black, white or bi-colour are required.

Doubling the theme, peri-forms, substitutions, anti-identical solutions, change of stipulation. Combinations with each other or with other themes (Kniest, Zajic, Klasinc, Zilahi, Rundlauf...) possible.

Alongside orthodox H(S)#n, SPG all kinds of **Fairy Chess** are allowed (please indicate Co-program).

More examples will shortly appear in *feenschach* or on the websites of *feenschach* & *Schwalbe*.

Closing date: 24.8.2017 (= -be-64) – cash and book prizes will be available.

Please send entries to the tourney director Thomas Brand – t.brand@gmx.net – judge: -be-.

I know perfectly well that this theme tourney is almost unpardonable cheek.

But you have to do something for revolution in a world that's coming apart at the seams. -be-

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Kenneth Solja, Hansatie 2 A 9,02780 Espoo, Finland (kenneth.solja@gmail.com)

Tuomari – Judge: 2017: Kjell Widlert

Satuehdot:

Fairy Conditions:

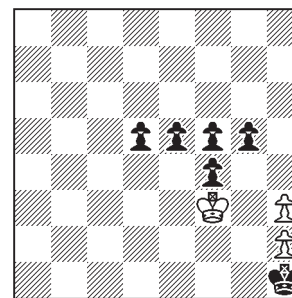
Take & Make: Jokaisen lyönnin jälkeen lyövän nappulan pitää vielä siirtyä lyödyn nappulan tavoin vapaalle ruudulle. Mikäli nappula ei voi siirtyä lyödyn nappulan tavoin laillisesti, on siirto laitton. Sotilaat eivät saa päätyä omalle aloitusrivilleen (valkea 1.riville tai musta 8. riville). Sotilaat korottuvat vain jos ne ovat jälkimmäisen siirron jälkeenkin korotusruudullaan.

Take&Make: Every capture (“take”) must be complemented by a further step (“make”: not a capture) by the capturing piece, using the movement of the captured unit, otherwise the capture is illegal. Pawns may not end up on their own first rank. Captures on the promotion rank lead to promotions only if the pawn is still on the promotion rank after the “make” part of the move. Promotions at the end of the “make” element are normal.

	Satunappula	Lyh.	Selitys	Fairy piece	Abbr.	Explanation
	Vao	VA	Siirtyy lyömättä kuten lähetti, lisäksi voi lyödä pukin yli mihin vain linjallaan.	Vao	VA	Without capture like bishop, but can capture over the hurdle to any square behind it.
	Leo	LE	Siirtyy kuin kuningatar kun ei lyö, ja lyödessään kuin heinäsiirkka.	Leo	LE	Moves on queen lines when not capturing, but like a Grasshopper when capturing.
	Pao	PA	Siirtyy lyömättä kuten torni, lisäksi voi lyödä pukin yli mihin vain linjallaan.	Pao	PA	Without capture like rook, but can capture over the hurdle to any square behind it.
	Sirene	SI	Liikkuu kuten kuningatar, mutta lyö pukkinappulan hyppäämällä sen yli ja päättyy välittömästi pukkinappulan takana ensimmäiseen tyhjään olleeseen ruutuun, vrt. kulkusirkka.	Sirene	SI	Move as queen, but captures by hopping over and removing an adverse unit, landing on the next (necessarily empty) square, i.e. captures like locust.

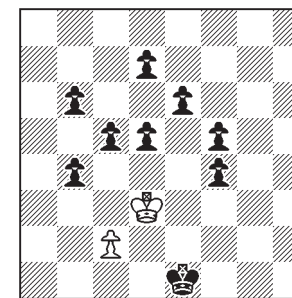
	Satunappula	Lyh.	Selitys	Fairy piece	Abbr.	Explanation
	Triton	TR	Liikkuu kuten torni, mutta lyö pukkinappulan hyppäämällä sen yli ja päättyy välittömästi pukkinappulan takana ensimmäiseen tyhjään olleeseen ruutuun, vrt. kulkusirkka.	<i>Triton</i>	TR	<i>Move as rook, but captures by hopping over and removing an adverse unit, landing on the next (necessarily empty) square, i.e. captures like locust.</i>
	Nereide	NE	Liikkuu kuten lähetti, mutta lyö pukkinappulan hyppäämällä sen yli ja päättyy välittömästi pukkinappulan takana ensimmäiseen tyhjään olleeseen ruutuun, vrt. kulkusirkka.	<i>Nereide</i>	NE	<i>Move as bishop, but captures by hopping over and removing an adverse unit, landing on the next (necessarily empty) square, i.e. captures like locust.</i>

4538. Jorma Pitkänen
Lahti

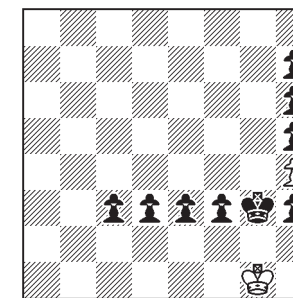
si#17 (ser-self-#17) 3+6

4539. Jorma Pitkänen
Lahti

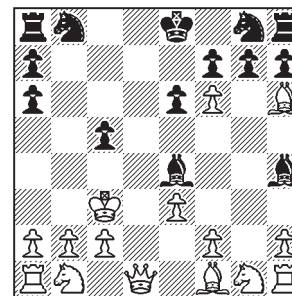
sp=13 (ser-reflex-=13) 2+9

4540. Jorma Pitkänen
Lahti

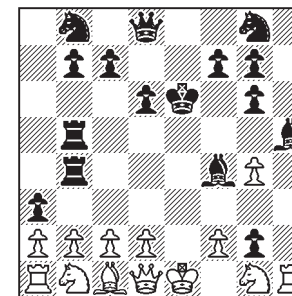
s#22 (direct ser-#22) 2+9

4541. Unto Heinonen
Helsinki

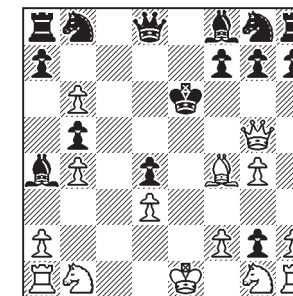
Johtopeli/PG 15.5 15+14

4542. Unto Heinonen
Helsinki

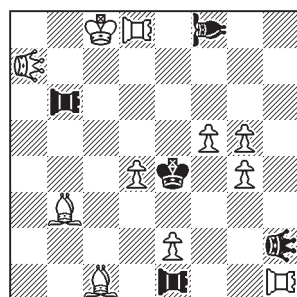
Johtopeli/PG 19.0 13+16

4543. Unto Heinonen
Helsinki

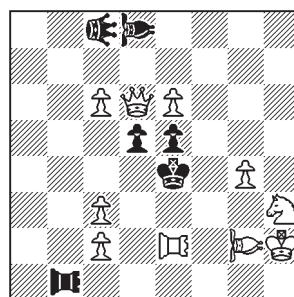
Johtopeli/PG 20.0 14+15

4535. Brian Stephenson
ENG

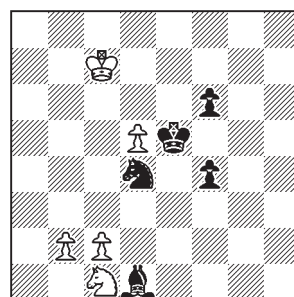
#2
Vao f8
Leo a7 h2
Pao d8 h1 b6 e1

4536. Brian Stephenson
ENG

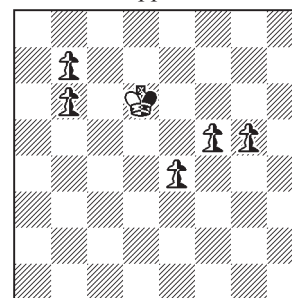
#2
Sirene c8
Triton e2 b1
Nereide g2 d8

4537. Pierre Tritten
FRA

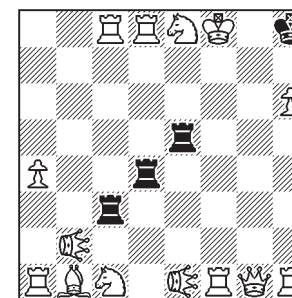
h#2 Take&Make 2.1.1.1 5+5

4544. Mikael Grönroos
Vaasa
Omistus Seppo Praski 60 v

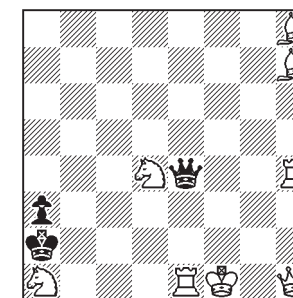
a#6 0+0+6
Neutraalit nappulat/neutral pieces

4545. Mikael Grönroos
Vaasa
Omistus Ari Palomäki 60 v

2= 14+4
Leijona / Lion b2 e1

4546. Mikael Grönroos
Vaasa
Parannus TN 2/2014

2= 8+3

ENSIPAINOSTEN RATKAISUT – SOLUTIONS TO ORIGINALS

Kommentteja ja korjauksia edellisnumeron tehtäviin:

4454 Paavilainen Tehtävän sieluna pitäisin houkutuksen ja ratkaisun antamia pakoruutuja, joihin vastataan analogisin matein. Mutta kaukaiset valkeat sotilaat... (Joose Norri)

4456 Tuovinen (Tf1:n kumous on Le4) Yksinkertainen katkoroomalainen alkaa olla niillä rajoilla, ja kun taloudellisuus... (JN) 4469 Palin (Johdannossa pitää olla ”suojaa musta sotilas”. Valkean neljäs siirto on Dc5+) Ratsun reitti on hauskan epäsäännöllinen. (JN)

4470 Carf I would prefer not to use the term Zilahi anymore when the capture is incidental. (JN)

4472 Paavilainen Jostain syystä Jorma haikailee grimshawia. Kaksi puolikasta saa seuraavasti: Ka8 Dg4 Tc8 Lf5 Lf8 sc5 se4 - Kb3 Dh7 Td1 Te1 Lf1 Lg1 Ra1 Rb1 sa2 a3 a4 a5, a#2, 2 ratkaisua 1.Txe4 Lg7 2.Te2 Tb8#; 1.Lxc5 De2 2.Ld4 Le6#. (Harri Hurme)

4474 Syzonenko I find it hard to consider the 1.Td1 and 1.Rf7 solutions a pair. (JN)

4479 Abdurahmanović Siis linjan avanneen nappulan paluu, mutta minusta se tuntuu tässä temaattisesti epäoleelliselta sattumalta, ja siksi vähän puisevalta. (JN)

4481 Luce Ka6-siirrot eivät mielestäni ylitä ristikkorajaa, mutta se on sivuseikka. (JN)

4482 Kerhuel & Caillaud Kuviovirhe / *Dia-gram error* Tf5→g5.

4496. Popov 1.Re2! (Ainoa mahdollisuus voittaa tässä asemassa on uhrata upseereista vahvempi.) 1.- hxg1D 2.Rxg1+ Kh2 3.Kf2 Kh1 4.Rf3 h3 5.Kf1! h4 6.Re5! (Nappulat ryhmitetään toiseen järjestykseen, jotta matti saadaan aikaan.) 6.- Kh2 7.Kf2 Kh1 8.Rg4! h2 9.Kf1 h3 10.Rf2#. Vuosisatoja vanhan matituksen julkaiseminen ei ehkä aivan oikeutu

yksinkertaisella uhrauksella (JN).

4497. Popov 1.Le1 Rg3+! 2.Lxg3 a1D+ 3.Le1 e2+ 4.Kf2 Dxd4+ 5.Txd4 cxd4 6.g3! (6.Kf3? Kg1! 7.Ke4 Kf1 8.Lh4 e1D 9.Lxe1 Kxe1 10.Kxd3 Kf2 11.Kxd4 Kxg2 -+) 6.- Kh2 7.g4 hxg4 = (Patti tulee, kun valkeat nappulat vangitsevat oman lähettinsä.)

4498. Popov Näyttää siltä, ettei mustaa uhkaa mikään, musta sotilashan korottuu ensin: 1.b5 a3 2.b6 a2 3.b7 a1D 4.b8D+ Ke7 5.Dd8+ Ke6 6.Dxd6+ Kf5 7.Dg6+! Kf4 8.Dg4+ Ke3 9.Df3+ Kd4! 10.Kd6! (Yllättäen uhkaakin yhden siirron matti. Musta daami joutuu luovuttamaan nahkansa.) 10.- Db1! 11.Rc6+ Kc4 12.Ra5+ Kd4 13.Rb3+ Kc4 14.Rd2+ +-.

4499. Arestov 1.a6 a3 2.a7 Te8+ 3.Kc7!! (3.Kb7? a2 4.a8D Txa8 5.Kxa8 Kb1 -+) 3.- Ta8 (3.- a2 4.Td8! Te7+ 5.Td7! Te8 6.Td8 – asemallinen tasapeli) 4.Kb7 Txa7+ 5. Kxa7 a2 6.Td6!! (6.Kb6? Kb1 7.Td1+ Kb2 -; 6.Tf2? Kb1 7.Tf1+ Kb2 8.Tf2+ Kb3 9.Tf1 f5 -+) 6.- Rf3! (6.- f5 7.Tf6 (Th6) =; 6.- Kb2 7.Tb6+ =) 7.Ka8!! (Tässä vain meno kuninkaalla nurkkaan toimii: 7.Tb6? Rd4 -+; 7.Tf6? Rd2! 8.Txf7 Kb2 -+; 7.Kb7? Re5! 8.Tf6 Rc4 9.Txf7 Rd6+ -+; 7.Kb8? Re5! 8.Tf6 Rd7+ -+) 7.- f5 (7.- Re1 8.Tf6 Kb2 9.Tb6+ Ka3 10.Ta6+ =; 7.- Re5 8.Tf6 Rc4 9.Txf7 =) 8.Ka7! (8.Tf6? Rd4 -+; 8.Kb7? Re5 9.Tf6 Rc4! 10.Txf5 Rd6+ -+; 8.Kb8? Re5 9.Tf6 Rd7+ -+) 8.- Re5 (8.- f4 9.Tf6 =) 9.Tf6! Kb2 10.Tb6+ Kc2 11.Ta6 Kb3 12.Tb6+ =. Vaikka onkin nykyisin epäilyttävä, ettei tehtävän pääpointtia ole löydetty käsin - vaikkei se mitenkään mahdotonta olisi - vaan ihmismielen sofistikoituneella etsintäalgoritmilla, on hyvä että on julkaistu (JN).

4500. Popov 1.Rg2! (2.Dd4+Kxd4#) 1.- Kd2 2.Dc2+ Lxc2#; 1.- Ke4 2.Dd5+ Kxd5#

4501. Pitkänen 1.De2! b1D/b1L+ 2.Dd3+ Dxd3/Lxd3#; 1.- b1T 2.De1+ Txe1#; 1.- b1R

2.Dd2+ Rxd2#; 1.- Lg8 2.Rd5+ exd5# Lg8 tietysti virkistävä... (JN)

4502. Mlynka * 1.- c5 2.De1 (sp.) c4 3.De3 c3 4.De1 ~ 5.De3 cxb2#, 2.- e3 3.Dxe3 c4 4.De1 c3 5.De3 5.cxb2; 1.- c6a 2.De1A (sp.) c5 3.De3 c4 4.De1 e3 5.Dxe3 c3 6.De1 cxb2#; 2.- e3 Dxe3 c5 4.De1 c4 5.De3 c3 6.De1 cxb2#. 1.Ra4? (sp.) c6a 2.Rb2B c5 3.De1 (sp.) e3 4.Dxe3 c4 5.De1 c3 6.De3 cxb2#, 3.- c4 4.De3 c3 5.De1 ~ 6.De3 cxb2#, 1.- e3 2.Dxe3 c6 3.De1 c5 4.De3 c4 5.De1 c3 6.De3 cxb2#, 1.- c5 2.De3 c4 3.De1 e3 4.Dxe3 c3 5.De1 cxb2#. Change of continuation in three phases. Switchbacks. Pendulum manoeuvres. Model mate [Composer]. Muodollisia jatkonmuutoksia, mutta shakkisisällöllisesti tämä mielestäni näyttää täsmälleen saman aika monta kertaa. Ja houkutuksen pitäisi kumoutua jompaan kumpaan sotilansiirtoon jotta sitä voisi pitää mielekkäänä (JN).

4503. Popov 1.Dc3! Ld4 2.Le3 (sp.) Le5 3.Le5 Ld4 4.Lf8 Le5 5.Lg7+ Lxg7 6.Df6 Lxf6#. This is the mainline, forcing black to capture the white queen on the diagonal a1-h8. Vaatisi melko työn selvittää, mikä on ero lukuisiin idean esityksiin. Varsinaista vastinruutukamppailua ei ole (JN).

4504. Pitkänen 1.Lh7+! Tg6 2.Df2+ Lf3 3.c8L+Re6 4.axb8D bxc4 5.Rh2 cxb3 6.Db5+ Kf4 7.Dg3+ Txxg3#, 5.- c3 6.Rd4+ Kf6 7.Df4+ Rxf4#, 5.- cxd3 6.Lxe6+ Ke4 7.Dg2 Lxg2#. 3 different variations after the 5th move of black.

4505. Jonsson 1.Rxf7 Rf1 (Re4?) 2.Kxf5 Re3#; 1.Lxf7 Re4 (Rf1?) 2.Kxh5 Rf6#. Captures of the white queen to secure flights to the king with dual avoidance due to unblock. Model mates and Meredith [HF]

4506. Jonsson 1.Re5 Kg1 2.Rg6 Re3#; 1.Dd5 Lb1 2.Ke4 Txf4#. Tactical play involving a black half-pin, white self-unpins and model pin-mates (HF). I like how both the black and white manoeuvres are in essence the same in the phases, yet executed with a difference (JN).

4507. Paavilainen 1.Re3 Lb3 2.Rc6 Tb7#; 1.Rd3 Ta5 2.Rd2 Lc3#. A feast of mixed bivalves and gate-openings on several lines in an impeccable setting. [HF]

4508. Simoni 1.Rc4 Tf4 (Dxf7?) 2.Txe2 Re3# (Sb2?); 1.Rf3 Dxf7 (Tf4?) 2.Rxd2 Rb2# (Re3?). Two-ways theme, self-blocks, battery mates, dual avoidance. The Se5 has two choices in B1 to open the ‘e’ file and simultaneously to get control of d2 in order to block that square in B2. Reciprocal dual avoidance in W1 due to closing of a white line. Reciprocal dual avoidance in mate due to white interference. [Composer]

4509. Abdurahmanović & Kalkavouras 1.Kd4 Re6+ 2.Kxc3 Tg3#; 1.Kd6 Tg6+ 2.Kxc7 Txc4#; 1.Kf6 Th3 2.Kxg7 Re8#. Cyclic Zilahi in 3-solutions form with the black king moving along three out of the four beams of an extended star. I compiled in a separate article the earlier renderings I could find in WinChloe. [HF]

4510. Syzonenko 1.D-?? Th5 2.Tg3 Txxg5#?; 1.Dxg4 Taxg4 (Thxg4?) 2.Th3 Txxg5#; 1.Dc3 Tc4 2.Kxc4 Le6#; 1.De5 Te4 2.Kxe4 Lf3#. Black queen’s correction play. [Composer]

4511. Vulgaris 1.Kc1 La2 2.Le3 La3#; 1.Kc3 Kb5 2.Ld4 Lb4#; 1.Ke3 Tg3 2.Td4 Lg5#; 1.Ke1 Lh4 2.Td2 Tg1#. Elegant and economic ‘helpmate of the future’ featuring a king-star with self-unpins in the first pair of solutions and direct pins in the other. [HF]

4512. Jonsson 1.- Kb7 2.Kc4 Kc6 3.exd3 Ld5#; 1.- Lh4 2.exf3 Lf6 3.Ke4 Txd4#. Simple and economic Zilahi with model mates. [HF]

4513. Fomitšev a) 1.- Kb4 2.Kd4 Te3 3.Lxf5 Rxf5# b) 1.- hxg4 2.Kf4 Kd4 3.Dxd5+ Rxd5# c) 1.- Txxg4+ 2.Kf3 Kd2 3.Txe5 Rxe5#. The black king opens the lines of three pieces that have to capture white pawns and make the mate squares available. [HF]

4514. Palin 1.- Lh2 2.Dg3 Rb6+ 3.Kb8 Lxg3#; 1.a6 Rb6+ 2.Ka7 Rd7 3.Da8 Lb6#. Simple miniature with Maslar after bicolor Bristol in the solution. [HF]

4515. Palin 1.Td2 Kg7 2.Kg5 Kxf7 3.Kh6

Lxd2#; 1.Ke6 Rxd7 2.Ke7 Rf6 3.Kf8 Lb4#.
Ideal mates. [HF]
4516. Bidleň 1.Tb2Rd5 2.Tb6Lb5 3.Td6d4#;
1.Ta3+ Ke4 2.Td3 Kf5 3.Kd4 Re6#. Square
blocks by the rook and model mates. [HF]
4517. Geršynskiy & Pankratjev 1.dxc1L
Rf4 2.La3 Tf1 3.Le7 Re6#; 1.cxd1T Rc5 2.Tf1
La3 3.Tf7 Re6#. The black pawns promote to
pieces matching the captured white units and
then block a flight, creation of white batteries,
double-check model mates. [HF]
4518. Jonsson 1.Rxa6 d7 2.Kb4 d8R 3.Ka5
Rxc6#; 1.Rxa3 dxc7 2.Kc4 c8R 3.Kd5 Rb6#.
2 x Phoenix and model mates in a light set-
ting. [HF]
4519. Ivunin & Pankratjev 1.Kc6 Rxc5
2.Kb5 Rd3 3.Kc4 Rxd6#; 1.Re5 Rxd6 2.Kd7
Rf5 3.Ke6 Rxc5#. The half-pinned white
knights capture a black piece that guards
the mate square and return to their initial
square, exchange of W1/W3 moves, model
mates. [HF]
4520. Syzonenko 1.Dxf4 Txf4+ 2.Kd5 Txc4
3.Le6 e4#; 1.Lxe2 Txe2+ 2.Kd4 Txe5 3.Dd3
Rb5#; 1.Lf3+ Tg2 2.Kxf4 Rxc4 3.e4 e3#.
Mutual echo, W1 check in two solutions -
anti-identity, B1 check in the third. All mates
are model. [Composer]
4521. Syzonenko 1.Tf2 Ld6 2.Ke1 Lb4
3.Rd1+ Te3#; 1.Tg4Lb8 2.Kf3 Tc7 3.Kf4 Tf7#;
1.Rc4 Th3 2.Kd2 Lg3 3.Kc3 Le1#. Black king
Y-flights, Indian manoeuvres, reciprocal white
batteries, double-check model mates, black
half-battery. [HF]
4522. Ivunin & Pankratjev 1.Db8 Le2 2.Df4
Lxg4 3.Ke5 Te6#; 1.Le3 Lxd5+ 2.Kd4 Le4
3.De5 Tc4#; 1.Le5 Lf1 2.d4 Lxh3 3.Kd5 Lg2#;
1.Lc5 Lxb5 2.d4 Te6+ 3.Kd5 Lc4#. Mixed
tactical play (surprisingly not of batteries),
square blocks and model mates; the repetition
of B2 and B3 moves in two solutions is rather
disturbing. [HF]
4523. Ivunin & Pankratjev 1.Dxa4 Re3
2.Kb5 Rxc2 3.Tc5 Rd4#; 1.Dxd5 Txa3 2.Kc5
Td3 3.Tc6 Txd5#; 1.Td8 Txa5 2.Lc8 Ta7
3.Td6 Tc7#; 1.Dc5 Txa3 2.Kb5 Tb3 3.Tc6

Rc3#. Zilahi in the first pair of solutions and
varied tactics in the second. The repetitions
of certain moves detract from the overall
impression. [HF]
4524. Ivunin & Pankratjev 1.Db1 Lh7 2.Dg6
Td6+ 3.Kf5 Lxg6#; 1.Dd1 Td8 2.Dd7 Lf5+
3.Kd6 Txd7#; 1.c4 Ld3 2.Kd5 Kb7 3.c5 Lf5#;
1.Kf6 Td3 2.Kg6 Td6+ 3.Kh5 Lg6#. Familiar
ambushes of the black queen followed by
bicolor Bristol and Maslar manoeuvres in
the first pair of solutions, white Grimshaw
followed by unbalanced play in the second.
All mates are model. [HF]
4525. Jonsson a) 1.c1D c7 2.Dg1 c8D+ 3.Dc5
Dxc5#; 1.c1L c7 2.Lb2 c8L 3.Ld4 Le6#; 1.c1R
c7 2.Re2 c8R 3.Rd4 Rb6# b) 1.c1T c7 2.Tc5
c8T 3.Ta5 Tc6#. Babson task in an apparently
effortless setting [HF]. The change is so radical
that I wouldn't really call this a Babson. And
it's a version of Christer's FA 92-94 E191,
P0508463. (JN).
4526. Ivunin & Pankratjev 1.- Tg1 2.Dd3
Txg5 3.Ke4 Txf5 4.Tf3 Te5#; 1.- Lg1 2.Tg4
Lxf2 3.Kf4 Lxd4 4.Df3 Le5#. Model mates on
black king's initial square with square blocks
by both black pieces that are unpinned during
the solutions. [HF]
4527. Ivunin & Pankratjev 1...Txe5+ 2.Kd4
Txe2 3.Dc4 Lxd6 4.Rd5 Le5#; 1...Lxe5 2.Df7
Lxd6+ 3.Ke6 Lxc7 4.Td7 Te5#. Model mates
on the same square with exchange of W1/W4
moves. [HF]
4528. Ivunin & Pankratjev 1.- Lxh6 2.Le6
Td1 3.b1=L Td4 4.Lbf5 Lg7#; 1.- Ld2 2.Ld5
Tf1 3.b1=L Tf6 4.Lbe4 Lc3#; 1.- Txb2 2.Kd4
Td2+ 3.Kc3 Td4 4.Lc2 Lb2#. A miniature with
simple echo mates. [HF]
4529. Ivunin & Pankratjev 1.-La22.Rd2Tg1
3.f5 Tg5 4.f4 Ld5#; 1.- Lc2 2.Te2 La4 3.Lxb5
Txe2+ 4.Kd3 Lxb5#; 1.- Td1 2.Te2 Txd3 3.Td2
Txd4+ 4.Ke3 Te4#; 1.- Tc1 2.Kd5 Txc3 3.Te5
Tc6 4.Le4La2#. The varied tactical play makes
solving enjoyable. [HF]
4530. Stojoski 1.-Rf4 2.Le7 Kf3 3.Ld8 Ke4
4.Ke7 Ke5 5.De8 Rg6#; 1.- Rf2 2.Kc5 Kg2
3.Kb4 Kf1 4.Kc3 Ke1 5.Lb4 Rd1#. Shields of

the white king by the knight, square blocks,
model mates, white minimal. [HF]
4531. Bidleň a) 1.Rc3 Ke1 2.Rd5 Kd2 3.Re7
dxe7 4.d6 e8D 5.d5 Da4# b) 1.Ra3 Ke2 2.Rb5
Kf3 3.Rc7 dxc7 4.Kd2 c8D 5.Ke1 Dc1#. Sac-
rifices of the black knight, wD promotions,
model mates. [HF]
4532. Stojoski 1.- Rg4 2.Lh6+ Ke7 3.Rc2Kd6
4.Td2+ Kc5 5.Td3 Rf2 6.Ld2 Rd1#. Precise
black play, white knight minimal (HF). It's
quite astonishing, at first glance, that black
can block the necessary squares only this
way. (JN).
4533. Stojoski 1.Ta6 Re7 2.Rd6 Kg7 3.Kd2
Kf6 4.Kc3 Ke5 5.Kb4 Kd4 6.Ta4 Rc6#. I find
it a slight pity that 2.Nd6 also unguards d4.
Does Ne8 cook? (JN)
4534. Pitkänen 1.- b6 2.Kb8 b7 3.Kc7 b8D+
4.Kc6 Db2 5.Kc5 Dxe2 6.Kc4 Db2 7.d2+ Kd1
8.Kd3 Dc2#. Long walk of the black king, wD
switchback [HF]. Daamin tarkka paluu b2:een
on hyvä löytö. (JN).

The unlucky corner

J. Carf's h#2s Ke6/Kf4 and Ka7/Kf4: un-
matched strategy. J-F. Carf's h#2 Kd1/Ke5:
very familiar.

Fadil Abdurahmanović and Ioannis Kalka-
vouras present in the column of originals
a cyclic Zilahi in 3-solutions form with the
black king carrying out a ¾ of an extended
star. I searched in WinChloe for potential
forerunners and did not find an anticipation.
Yet it would be interesting to compare with
what other composers have found in the past.
[1] shows prolonged Y-flights and models,
sadly with very weak twinning. [2] is simi-
lar but the mates are different, the setting is
better and twinning is regular without any
displacement of the thematic pieces. The
3-solutions miniature [3] is a very lucky find
and found its way to the FIDE Album; form
and economy at their best! Model pin-mates in
the recent [4] are a worthwhile enhancement,
even if presented in twinning. [5] does not

display a particular pattern of the bK's moves
but manages to add a challenging cycle of
white moves, a feature that secured for the
problem a place in the FIDE Album. In [6]
the captures occur in either B1 or B2 moves,
while [7] and [8] show captures of two white
pieces in each solution; both problems make
use of bK-shift twinning and display Kniest-
capture sacrifices.

[1] Ondruš a) 1.Kc5 Tc3+ 2.Kxb5 Rc7# b)
1.Ke4 Rd6+ 2.Kxf3 Le2# c) 1.Ke6 Ld7+
2.Kxf7 Th7#
[2] Garofalo a) 1.Ke4 Ld3+ 2.Kxf3 Re5#
b) 1.Ke6 Te3+ 2.Kxf7 Le8# c) 1.Kc5 Rd8
2.Kxb5 Tf5#
[3] Hernitz 1.Kg2 Txg5+ 2.Kxh1 Le4#;
1.Kg4 Lf5+ 2.Kxh5 Txh2#; 1.Ke3 T1xh2
2.Kxd3 T5h3#.
[4] Tritten a) 1.Kb4 Te3 2.Kxb3 Txb5# b)
1.Kxb6 Lc4 2.Ka6 Txd6# c) 1.Kd5 Kc8
2.Kxe6 Lxc4#
[5] Zamanov 1.Kf7 Txe4 2.Kxe8 Rd6#;
1.Kf5 Rcd6+ 2.Kxg4 Rxf6#; 1.Kd5 Rxf6+
2.Kxc4 Txe4#.
[6] Grubert 1.Ke2Lc3 2.Kxf1 Rg3#; 1.Kxd4
Rd6 2.Kd5 Td1#; 1.Kxe4 Te1+ 2.Kf4 Lxe5#.
[7] Shvichenko a) 1.Kxd2 Rxd3 2.Kxd3 Td6#
b) 1.Kxc5 Txb6 2.Kxb6 Le3# c) 1.Kxf6 Lxg5+
2.Kxg5 Re4#.
[8] Mityushin a) 1.Kxe6 Rxe5 2.Kxe5 Te3# b)
1.Kxg4 Txh3 2.Kxh3 Lxf5# c) 1.Kxd3 Lxc4+
2.Kxc4 Rxe5#.

4535. Stephenson 1.LEd7 (2.Ld5#) 1.-VAd6
2.LEh7# 1.-PAD6 2.LEa4# 1.-LED6 2.Lc2#
1.-LEg2 2.PAh4# 1.-PAa1 2.PAa1#. Novotny
ei ole erityisen kiinalainen. (JN)
4536. Stephenson 1.Kg3! (2.Rf2#) 1.-SIxe6-
f5 2.Dxe5# 1.- SIxc6-c5 2.Dxd5# 1.-TRf1
2.Db4# 1.-NEb6 2.Rg5#. Jälkimmäisessä
parissa tietysti hiukan harmittaa, ettei ole
samanlaista kiinnitystä kuin 2.Db4 d4??.
Mutta ensimmäinen parihan se on merinap-
pulatyyppinen, musta avaa e2:n ja g2:n linjat
e6:een ja c6:een. (JN)
4537. Tritten 1.Re2 Rxe2-g3 2.Lxc2-c3 bxc3-

d4#1.Rxc2-c3 bxc3-e4 2.Le2Rxe2-f3#. Interchange of function and of captures between WS/WPb2, interchange of sacrifices of BS/BB on the same squares e2 and c3. Ideal mates (Author). Terrific unity with the exception of B1, and that is a very minor difference. (JN)

4538. Pitkänen 1.h4 2.h5 3.h6 4.h7 5.h8D 6.Dh4 7.Df2 8.h4 9.h5 10.h6 11.h7 12.h8R 13.Rg6 14.Re7 15.Rxd5 16.Rc3 17.Re2 e4/g4#. Minkäänlaista muuta yritystä on mahdollon kuvitellaakaan. Ei se tietenkään aina ole tärkeää. (JN)

4539. Pitkänen 1.c3 2.Kc2 3.Kb3 4.Ka4 5.Kb5 6.Kxb6 7.Kc7 8.Kxd7 9.Kxe6 10.Kxd5 11.Kc4 12.Kd3 13.c4 Kd1=. White King makes Rundlauf during the solution.(KS) Kindergartenprobleme. (Author).

4540. Pitkänen 1.Kf1 2.Ke1 3.Kd1 4.Kc1 5.Kb1 6.Ka2 7.Kb3 8.Kxc3 9.Kd4 10.Ke5 11.Kf6 12.Kg7 13.Kxh7 14.Kxh6 15.Kxh5 16.Kg5 17.h5 18.h6 19.h7 20.h8D 21.Da1 22.Dg1#. **4541. Heinonen** 1.d4 c5 2.Dd3 Dc7 3.Da6 bxa6 4.d5 Lb7 5.d6 Le4 6.dxc7 d5 7.Lh6 d4 8.Kd2 d3 9.Kc3 d2 10.e3 d1D 11.c8D+ Dd8 12.Dg4 e6 13.Dd1 Le7 14.g4 Lh4 15.g5 Df6+ 16.gxf6. White's and Black's Pronkin by Queens; Black's Pronkin piece will be captured (15.5/20). Only 13 moves are tested. (*Die Schwalbe* 282/2016: Geschlagene Pronkinsteine in ökonomischen orthodoxen Beweispartien). (Author).

4542. Heinonen 1.h4 e5 2.Th3 e4 3.Tf3 exf3 4.e4 Ld6 5.Ld3 Lf4 6.e5 d6 7.Lg6 Lg4 8.e6 hxg6 9.e7Kd7 10.e8L+ Ke6 11.Lb5 Th5 12.Lf1 Tb5 13.h5 a5 14.h6 a4 15.h7 a3 16.h8T Ta4 17.Th1 Lh5 18.g4 Tab4 19.Lg2 fxc2. W's Pronkin by Bishop and Rook; W's Bishop will be captured (19.0/19).

4543. Heinonen 1.g4 e5 2.Lg2 e4 3.Lf3 exf3 4.e4 d5 5.e5 Ld7 6.e6 La4 7.e7 Kd7 8.e8L+ Ke6 9.Lb5 Lc5 10.Lf1 b5 11.c4 Lb6 12.c5 d4 13.cxb6 c5 14.d3 c4 15.Dd2 c3 16.Dg5 c2 17.Lf4 c1L 18.b3 La3 19.Lg2 Lf8 20.b4 fxc2.

W's Pronkin by Bishop and B's Pronkin by Bishop; W's Pronkin piece will be captured (20.0/18). Miten mahdollista arvottaa sellaisia asioita kuin että 4541:ssä korotuksesta lyöntiruudulle tarvitaan kaksi siirtoa, kahdessa muussa kolme (tässä tapauksessa pidän jälkimmäistä parempana, ceteris paribus, enkä lyhyempää, kuten useimmissa johtopelitemoissa); tai että 4543:n lyönti ei tapahdu heti Lg2:n jälkeen, kuten edellisessä. (JN)

4544. Grönroos 1.f4 Ke6 2.f3 b8D 3.f2 b7 4.f1T Tf5 5.Df4 b8D 6.Db7 exf5#. Jatkoa neutraalitutkielmaani. T/DD-korotukset ilman kirkeä. Symboliikka: 6 siirtoa, 6 nappulaa ja Kuninkaan siirto 6. rivillä. (MG)

4545. Grönroos 1.Kf7! 1.- Ta3/Tb3/Tcd3/Tce3/Tf3+/Tg3/Th3/Txc1/Te2/Tcc4/Tcc5/Tc6/Tc7+/Txc8 2.Txa3/Rxb3/Lxd3/Dxe3/Txf3/Dxg3/Txh3/Txc1/Lxc2/Txc4/Txc5/Txc6/Txc7/Txc8; 1.- Txa4/Tb4/Tdc4/Tde4/Tf4+/Tg4/Th4/Td1/Td2/Tdd3/Tdd5/Td6/Td7+/Txd8 2.Txa4/Lixb4/Txd4/Lxe4/Txf4/Dxg4/Txh4/Txd1/Txd2/Lxd3/Txd5/Txd6/Txd7/Txd8; 1.- Ta5/Tb5/Tec5/Ted5/Tf5+/Tg5/Th5/Txe1/Te2/Tee3/Tee4/Te6/Te7+/Te8 2.Lixa5/axb5/Txc5/Txd5/Lxf5/Dxg5/Txh5/Txe1/Rxe2/Dxe3/Lxe4/Kxe6/Kxe7/Kxe8.

Leijonan avulla voidaan tehdä tuplaksiinnitys. Kolmesta tornista jää kaksi kiinnityksiin, kun kolmas lähtee. Maksimaaliset 42 duaaliton-ta pattisiirtoa 18 nappulalla. Symboliikka 42+18=60! Kaikki upseerit Z-kuviossa. Muut kuinteemanappulat laudanreunalla. Eiyhtään sivuratkaisun poistajaa. Mustalla on vain kolme teematornia ja kuningas. (MG)

4546. Grönroos esipeli 1.- Dc2,De2+,Df3+,Df5+,De6,Dc6 2.RxD=, houkutukset 1.Re6?/1.Rc6?/1.Rb5? 1.- Dd5! ratkaisu 1.Rdb3! (2.Dxe4/Thxe4/Lxe4=) D~ 2.KxD/DxD/ThxD/TeXD/L7xD/L6xD. Alkusiirrolla otetaan pakoruutu, mutta saadaan esipeli ja houkutuksia ja päästään eroon ikävästä mustasta sotilaasta. Minusta tämä on viimeismuoto! (MG)

Summary

Our cover study won the 1st Prize in the study award of our magazine during the years 2014–2016. See pp. 69–71 for the solution and the award by Ed van de Gevel.

The first pages of this issue focus on the ECSC, European Chess Solving Championship, held in Riga in May. The organisers did a smooth work both before and during the competition. In solving events, the Open was generally agreed to be much too difficult, which is reflected also in the solvers' scores. In the ECSC, the final top ranking was not a surprising one, with Poland dominating once again. In the individual competition, the medallists were the same as in last year's World Championship: Murdzia, Piorun and Kovačević. The Finnish team consisted only of three solvers and this disadvantage was one reason to the team's modest result.

Siegfried Brehmer, born in 1917, is remembered on pp. 71–74. Joose Norri has selected nine compositions, which are surely a pleasure to study. Brehmer's output was not large, but it is safe to say that the quality outweighs the quantity.

The series of articles by Kari Valtonen discussing chess problem terminology and definitions continues, see pp. 75–87. This time Kari presents us a short history of one of the most famous themes, Zagoruiko. Kari illustrates the theme with 42 compositions, most of them two-movers. The earliest example is from the year 1858 and this theme is still going strong.

On the next two pages, we present new books on chess compositions, available on the internet. Modern technology has made it easy and affordable to create publications, which are free of charge.

Recently successful Finnish compositions are on pp. 91–93. Thanks to Neal Turner for compiling the material and congratulations to the composers of these ten compositions! There is only one orthodox mate, is it a sign

of the time or something that Finnish composers should be worried or happy of?

The 10th WCCT retro theme inspired Olli Heimo and resulted in A on p. 94. Later he began to consider possibilities to show Platzwechsel with the stipulation a→b. The results and a summary in English can be found on pp. 94–95. We wish you good luck, if you intend to improve on Olli's achievements.

Paha Pähkinä, A Tough Nut to Crack, can be found on p. 95. Selected by Neal Turner to this year's British Solving Championship, it proved to be anything but easy for the participants.

The spring meeting of our society took place in the second weekend in April. As usual, the program consisted of lectures, solving and composing events and discussions. In the solving event Kari Karhunen continued his winning streak and Hannu Harkola was again successful in the composing competition. The theme required for any kind of compositions in which pieces A and B capture each other. See p. 96 for the report.

On the next page, we have something special: a crossword compiled by Antti Parkkinen. Each square is numbered and numbers correspond to alphabets. There are 15 words with a grey background, each concealing a name of a Grandmaster. They should give enough information for the rest of the crossword. Unfortunately the language barrier may reduce the enjoyment of our foreign readers. The solution is on p. 101.

On p. 98 Henry Tanner writes about the 1st HM in the study award on pp. 69–71 and Teppo Mänttä presents a comparison composition for a h#5 by Jorma Pitkänen, which was ranked 2nd in the Finnish Chess Composition of the Year 2016.

The originals columns are on pp. 99–114. You are most welcome to send your brightest ideas in polished settings for our column editors. See the columns for contact information.

The next issue is due to appear in autumn, after the Dresden congress.

Ratkaisemisen Euroopan mestaruuden voittanut Puolan joukkue: Piotr Murdzia, Aleksander Mišta, Kacper Piorun ja Piotr Górski.

Latvialaiset Ilja Ketris ja Julia Vysotska sekä ratkaisukilpailun johtaja Luc Palmans